

ProCredit Bank

Albania

Raporti Vjetor 2019

Treguesit Kryesorë

	EUR '000		LEK '000	
	2019	2018	2019	2018
Pasqyra e Bilancit				
Asete Totale	262,397	258,996	31,952,136	31,965,255
Portofoli Bruto i Kredisë	192,587	194,795	23,451,326	24,041,608
Portofoli i Kredisë të Klientëve të Biznesit	178,197	178,801	21,699,045	22,067,578
Portofoli i Kredisë të Klientëve Privat	14,390	15,994	1,752,281	1,974,030
Provizionet për Kreditë e Humbura (LLP)	(10,626)	(13,888)	(1,293,946)	(1,714,046)
Portofoli Neto i Kredisë	181,961	180,907	22,157,380	22,327,562
Depozita të Klientëve	176,897	167,487	21,540,689	20,671,213
Detyrime në Banka dhe Institucione të tjera (duke përjashtuar PCH)	4,505	4,912	548,625	606,204
Kapitali Total	24,190	25,388	2,945,593	3,133,342
Pasqyra e të ardhurave				
Të Ardhura Operative	5,823	5,541	716,258	706,939
Shpenzime Operative	11,075	9,878	1,362,249	1,260,186
Fitimi Operativ Para Tatimit	(6,523)	(5,670)	(802,302)	(723,394)
Fitimi Neto	(6,523)	(6,141)	(802,302)	(783,528)
Raporte Kryesore				
Raporti të Ardhura/Kosto	190.19%	178.26%		
Kthimi i Kapitalit	-26.39	-21.31%		
Raporti i Kapitalit	15.45%	13.75%		
Statistika Operacionale				
Numri i klientëve	12,660	21,002		
<i>Prej të cilëve janë Klientë Biznesi</i>	906	975		
Numri i Kredive Aktive	2,635	3,494		
Numri i llogarive	37,940	40,224		
Numri i Punonjësve	111	143		
Numri i degëve dhe Njësive të Biznesit	6	6		

Monedha vendase kundrejt Euros 31 Dhjetor:

2019: 1 EUR = ALL 121.77

2018: 1 EUR = ALL 123.42

Kursi mesatar i këmbimit kundrejt Euros:

2019: 1 EUR = ALL 123.00

2018: 1 EUR = ALL 127.58

Treguesit Kryesorë	2
Misioni i Bankës	4
Deklarata Gjithëpërfshirëse	6
Toleranca ndaj riskut e Bankës ProCredit, Shqipëri	8
Pasqyra e Gjendjes Financiare	10
Adresat dhe Kontaktet	65

Misioni i Bankës

ProCredit Bank është një bankë tregtare e orientuar drejt zhvillimit. Ne ofrojmë shërbim cilësor për bizneset e vogla dhe te mesme si dhe për ata individë që kanë kapacitetin për të kursyer dhe që preferojnë të shërbehen përmes kanaleve elektronike bankare. Në veprimet tona, ne i përmbahemi një numri të caktuar parimesh bazë: ne vlerësojmë transparencën në komunikimin me klientët, nuk promovojmë kredinë konsumatore, përpiqemi të minimizojmë ndikimin tonë negativ në mjedis dhe ofrojmë shërbime financiare të përshtatshme me situatën e klientëve tanë si dhe të bazuara në një analizë të përgjegjshme financiare.

Fokusi ynë është ofrimi i shërbimit cilësor për sipërmarrjet e vogla dhe të mesme, sepse jemi të bindur që këto biznese krijojnë numrin më të madh të vendeve të punës dhe u japin një kontribut thelbësor ekonomive në të cilat operojnë. Ne promovojmë kulturën e kursimit dhe përgjegjësinë financiare, duke ofruar shërbime të thjeshta depozituese për klientët tanë, shërbime online dhe duke investuar burime të konsiderueshme në edukimin financiar, si për klientë biznesi ashtu edhe individë privatë.

Aksionaret tanë presin një fitim të qëndrueshëm nga investimi, por nuk janë të interesuar vetëm për maksimizimin afatshkurtër të fitimit. Ne investojmë në mënyrë të vazhdueshme në trajnimin e punonjësve tanë, për të krijuar një mjedis pune të kënaqshëm dhe efikas, si edhe për të siguruar shërbim profesional dhe të përshtatshëm për klientët tanë.

Anëtarët e Drejtorisë Ekzekutive më 31 dhjetor 2019 janë:

- **Mirsad Haliti**
- **Agan Azemi**

Anëtarët e Këshillit Drejtues në Dhjetor 2019 janë si më poshtë:

- **Eriola Bibolli, Kryertare e Këshillit**
- **Robert Scott Richards**
- **Wolfgang Bertelsmeier**
- **Jovanka Joleska Popovska**
- **Jordan Damcevski**

Deklarata Gjithëpërfshirëse

Në kuadër të përcaktimeve dhe parimeve të vendosura në Rregulloren e Bankës së Shqipërisë “Mbi parimet bazë të drejtimit të bankave dhe degëve të bankave të huaja dhe kriteret e miratimit të administratorëve të tyre” Banka ProCredit sh.a. deklaron se:

Politikat e Shpërblimit

Në bazë të Statutit në fuqi të datës 15.7.2010 të Bankës ProCredit, Anëtarët e Këshillit Drejtues, si dhe Anëtarët e Komitetit të Kontrollit të Bankës, nuk paguhen për kryerjen e detyrave të tyre por marrin një dietë të përshtatshme për shpenzimet, e cila përcaktohet herë pas here nga Asambleja e Aksionerëve.

Anëtarët e Drejtorisë Ekzekutive të Bankës ProCredit, si drejtuesit më të lartë ekzekutiv dhe në përputhje me profilin e riskut të bankës paguhen në bazë të një pagë mujore fikse shuma bruto e agreguar vjetore e së cilës është 15 748 255 lekë. Politikat e shpërblimit të bankës konsistojnë në shpërndarjen e pagës fikse mujore për punën në raport me pozicionin, eksperiencën, përgjegjësitë dhe detyrat që ka çdo punonjës, si dhe në mosdhënien e bonuseve shtesë.

Mënyra të tjera të shpërblimit për punonjësit jepen në formën e:

- Kontroll mjekësor falas një herë në vit
- Shpërblim për përkujdesjen e fëmijës
- Paketa udhëtimi dhe qiraje
- Paketa telefonie

Me qëllim legjitimitetin, sigurinë dhe zbatimin efektiv përgjatë veprimtarisë së saj, Banka ProCredit përcakton dhe zbaton aktet sa më poshtë:

- Politika dhe procedura të administrimit të riskut
- Procedura për kriteret e emërimit dhe dokumentacionin për miratimin nga Banka e Shqipërisë të administratorëve të bankës
- Procedura për garantimin e përputhshmërisë ligjore me rregulloret e jashtme

Politika e Pagave është në linjë me politikën e pagave të grupit të bankave ProCredit, si dhe përcakton rolin që ProCredit Holding luan në lidhje me politikën e brendshme.

Qëllimi i kësaj politike është të përcaktojë bazat mbi të cilat është ngritur struktura e pagave gjithashtu i është bërë referencë ndryshimeve në pozicione, strukturës organizative të institucionit dhe kërkesave të trajnimeve për çdo grup pagash.

Struktura e pagave të bankës është një komponent thelbësor i politikës së Burimeve Njerëzore. Ajo synon të ofrojë një kornizë të thjeshtë dhe koherente të niveleve të pagave për të gjitha pozicionet në ProCredit gjithashtu edhe rrugët e qarta për zhvillimin e karrierës. Çdo pozicion në bankë shfaqet në strukturën e pagave me një rang page që përbëhet nga një numër i caktuar i hapave të pagave që mund të përdoren në varësi të performancës së çdo punonjësi.

Parimi i një page fikse (jo të ndryshueshme) riafirmohet me forcë si një element kyç i politikës së pagave të institucionit. Jo vetëm që bonuset e bazuara në performancë janë shfuqizuar, por edhe përfitimet financiare shtesë, të tilla si paga mujore e trembëdhjetë apo e katërbëdhjetë, pagesat e çdo lloji, kupona, shpenzime pushimesh, etj. gjithashtu nuk praktikohen. Kjo bëhet për të siguruar një formë të qëndrueshme të shpërblimit për punonjësit tanë për një afat të gjatë, më tepër se një paketë e paparashikueshme që mund të ndryshohet.

Pozicionet janë të ndërlidhura me njëri-tjetrin, duke pasqyruar shkallët e ndryshme të kompleksitetit dhe kontributit në zhvillimin e Bankës. Numri i pozicioneve të ndryshme në rrjetin e pagave kufizohet qëllimisht për të pasqyruar organizimin relativisht të sheshtë hierarkik të bankës. Saktësimi i këtij kuadri të qartë pagash ilustron haptazi identitetin e bankës ProCredit, njësoj si subjektet koherente që ndajnë vizionin e përbashkët duke i mbledhur të gjithë punonjësit e tyre nën të njëjtën “çati” parimesh.

Rritjet vjetore të pagave janë subjekt analize performance individuale të punonjësit, zhvillimi profesional dhe vendimmarrje në Komitetin e Burimeve Njerëzore.

Komiteti i Burimeve Njerëzore orienton zhvillimin e Burimeve Njerëzore në institucion nëpërmjet diskutimit dhe vendimmarrjes së çështjeve strategjike që zakonisht propozohen nga Njësia e Burimeve Njerëzore, Anëtarë të Drejtorisë Ekzekutive, anëtarë të Komitetit të Burimeve Njerëzore, si edhe propozime të cilat mund të vijnë nga drejtuesit e Njësive të Biznesit ose Departamenteve/ Njësive pranë Zyrave Qendrore. Komiteti i Burimeve Njerëzore zhvillohet një herë në muaj.

Toleranca ndaj riskut e Bankës ProCredit, Shqipëri

ProCredit Bank Shqipëri ofron shërbime financiare për bizneset SME si edhe për individët privatë, duke kontribuar në këtë mënyrë në zhvillimin ekonomik të klientëve të saj. Strategjia e biznesit të bankës është e drejtpërdrejt: Dy shtyllat kryesore janë koncepti “Hausbank për SME-të” dhe ProCredit Direct për klientët privatë (PI).

Banka distancohet në mënyrë kategorike nga përfshirja në linjat spekulative të biznesit. Sipas parimeve të saj, banka nuk përfshihet në tregtinë e aksioneve dhe nuk hyn në pozicione spekulative me qëllimin për të gjeneruar të ardhura të tjera të mundshme. Për këtë arsye, banka, në mënyrë të prerë, është një institucion i cili nuk tregton asete. Orientimi i përgjithshëm është drejt stabilitetit, veçanërisht në lidhje me situatën e fitimeve dhe me profilin e riskut të bankës.

Rreziku i ndërmarrë nga banka tregohet, midis të tjerash, në parimet e mëposhtme:

- Shërbimi i përgjegjshëm bankar për zhvillim
- Përqendrimi tek bizneset e qëndrueshme: fokusimi dhe ofrimi i shërbimeve financiare për bizneset SME
- Ofrimi i produkteve të thjeshtë, transparente financiare për klientët e synuar
- Shërbime moderne bankare përmes kanaleve elektronike
- Shmangia e financimit të mallrave të klientëve
- Shmangia e përqendrimeve të riskut
- Përzgjedhja e kujdesshme e klientëve me synimin për bashkëpunim afatgjatë
- Një proces i strukturuar, me shumë faza për rekrutimin e stafit dhe vëmendje e veçantë ndaj zhvillimit të gjithë stafit me anë të trajnimeve të vazhdueshme, gjatë së cilave i kushtohet rëndësi aspekteve etike dhe sociale
- Një kulturë e fortë risku, e cila nënvizon përgjegjësinë e secilit punonjësi në kontekstin e ndërmarrjes së rreziqeve dhe e vë theksin tek komunikimi i hapur dhe hierarkitë e sheshta

Menaxhimi i riskut në bankë përfiton ndjeshëm nga eksperiencia e grupit, e cila është fituar gjatë 20 viteve të fundit në tregjet ku ajo operon. ProCredit Bank Shqipëri, si pjesë e grupit ProCredit, aderon në praktikatat më të mira ndërkombëtare në fushën e menaxhimit të riskut.

Çdo vit, banka realizon një proces për inventarizimin e riskut. Inventarizimi i riskut është instrumenti që ne përdorim për të identifikuar risqet materiale ndaj të cilave ekspozohet banka, duke treguar në këtë mënyrë profilin e përgjithshëm të riskut. Kjo gjë krijon bazën e sistemit për menaxhimin e riskut të Bankës ProCredit. Ky inventar dhe risqet materiale të identifikuara i nënshtrohen shqyrtimit dhe miratimit nga Komiteti i Menaxhimit të Riskut të bankës; gjithashtu, ai i dërgohet edhe strukturave përgjegjëse në ProCredit Holding. Të gjithë risqet materiale të identifikuar përfshihen në kuadrin e menaxhimit të riskut të bankës si edhe në Procesin e Vlerësimit të Mjaftueshmërisë së Kapitalit të Brendshëm.

Drejtimi e përcakton tolerancën ndaj rrezikut bazuar në vlerësimin e brendshëm të mjaftueshmërisë së kapitalit (PVBMK). Parimi udhëzues është se Banka nuk mund të ketë, në asnjë moment, risqe më të mëdha sesa është e aftë të përballojë, duke garantuar kështu mjaftueshmërinë e përhershme të kapitalit. PVBMK (ICAAP) përbëhet nga perspektiva normative dhe ekonomike, të cilat pasqyrojnë qëllimin e vijueshmërisë së operacioneve të bankës nga njëra anë, dhe nga ana tjetër qëllimin për mbrojtjen e kreditorëve nga perspektiva ekonomike. Banka ka përcaktuar tolerancë të qartë rreziku si për perspektivën normative ashtu edhe për atë ekonomike.

Perspektiva normative:

Me qëllim garantimin e perspektivës normative në çdo kohë, menaxhimi ka vendosur disa limite dhe tregues raportimi, te cilët janë në përputhje me kërkesat rregullatorë, siç janë përcaktuar nga Grupi dhe nga Banka Qendrore. Në tabelën më poshtë jepet oreksi i riskut maksimal sa i përket perspektivës normative.

%	Grupi (CRR)		Lokal (CB)
	Limiti	Faktorët e raportimit	Limiti
Raporti i kapitalit CET ₁	10.00	11.00	6.75
Raporti i kapitalit T ₁	11.00	12.00	9.00
Raporti i kapitalit total	13.00	14.00	12.00

Perspektiva ekonomike

Në bazë të modelit të thjeshtë të biznesit dhe profilit të riskut stabil që rrjedh prej tij, së bashku me proceset e forta të menaxhimit të riskut, menaxhimi ka vendosur që maksimumi prej 60% të potencialit për marrje riskut (referuar si burimet për mbulimin e riskut, RAtCR) mund të përdoren për mbulim risqesh në perspektivën ekonomike.

Në përputhje me strategjinë e biznesit dhe të riskut, banka merr përsipër këto risqe materiale dhe cakton këto përqindje risku të RAtCR-së në perspektivën ekonomike; the RAtCR-të nuk ndahen sipas ndonjë formule matematikore, por reflektojnë më shumë modelin tonë të biznesit dhe bazohen në njohjen tonë të tregut, zhvilluar ndër vite.

Risku i kredisë: Duke qenë se ne jemi Hausbank për bizneset e vogla dhe të mesme dhe fokusohemi tek ofrimi i shërbimeve financiare, risku i kredisë përfaqëson kategorinë më të rëndësishme të riskut për bankën. Risku i kredisë i referohet riskut të mospërmbushjes së plotë apo të pjesshme të detyrimeve kontraktuale nga një pale e një transaksioni dhe përfshin në këtë mënyrë kategoritë e riskut të kredisë së klientit, riskun e kundërpalës dhe të lëshuesit, si dhe riskun e vendit përkatës. Kështu, këtij risku i caktohet përqindja më e lartë (38%) e RAtCR-ve të bankës.

Deloitte Audit Albania shpk
 Rruga Faik Konica, Ndërtesa nr. 6, Hyrja nr. 7,
 1010, Tirana, Albania
 Tel: +355 4 45 17 920
 Fax: +355 4 45 17 990
www.deloitte.com/al

RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR

Aksionarit dhe Drejtimit të Procredit Bank Sha,

Opinionit

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Procredit Bank Sha ("Banka"), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2019 dhe pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e flukseve të mjeteve monetare për vitin e mbyllur në këtë datë, si edhe nga një përmbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe shënime të tjera shpjeguese.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare bashkëlidhur paraqesin në mënyrë të drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Bankës më datë 31 dhjetor 2019 si edhe të performancës së saj financiare dhe flukset monetare për vitin e mbyllur në këtë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF").

Baza për Opinionin

Ne kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit ("SNA"-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në paragrafin e emërtuar "*Përgjegjësitë e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare*" të këtij raporti. Ne shprehim pavarësinë tonë nga Banka në përputhje me Kodin e Etikës së Kontabilistëve Profesionistë i vendosur nga Bordi i Kontabilistëve për Standardet Ndërkombëtare të Etikës ("BKSNE") dhe me kërkesat etike të aplikueshme për auditimin e pasqyrave financiare në Shqipëri, si edhe, kemi përmbushur përgjegjësitë tona të tjera etike në përputhje me këto kërkesa.

Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të mbështetur bazën për opinionin tonë të auditimit.

Theksimi i çështjes

Ne tërheqim vëmendjen në Shënimin shpjegues nr. 30 të pasqyrave financiare që përshkruan vlerësimin e drejtimit mbi ndikimin aktual apo të mundshëm si pasojë e koronavirusit Covid-19 për Bankën. Opinioni ynë nuk është i modifikuar për këtë çështje.

Çështje të tjera

Pasqyrat financiare të Bankës për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018 janë audituar nga një auditues tjetër i cili në datën 3 korrik 2019, ka shprehur një opinion të pamodifikuar mbi këto pasqyra financiare.

Informacione të tjera

Drejtimi është përgjegjës për informacionet e tjera. Informacionet e tjera përfshijnë informacionet që paraqiten në Raportin Vjetor, i përgatitur nga Drejtimi i Bankës në përputhje me Nenin 53 të Ligjit Nr. 9662, datë 18 dhjetor 2006 "Mbi Bankat në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar dhe informacionet që jepen në Raportin e ecurisë së veprimtarisë dhe Raportin e drejtimit të brendshëm, i përgatitur nga Drejtimi në përputhje me Nenet 17 dhe 19 të Ligjit 25/2018, datë 19 janar 2019 "Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare", të ndryshuar, por këto informacione nuk përfshijnë pasqyrat financiare dhe raportin tonë të auditimit mbi këto pasqyra. Informacionet e tjera priten të na vihen në dispozicion pas datës së raportit tonë të auditimit. Opinioni ynë mbi pasqyrat financiare nuk mbulon informacionet e tjera dhe ne nuk shprehim konkluzione që japin siguri lidhur me këto informacione. Në lidhje me auditimin e pasqyrave financiare, ne kemi përgjegjësinë të lexojmë informacionet e tjera të identifikuara më sipër kur të na vihen në dispozicion dhe, të vlerësojmë nëse këto informacione kanë mospërputhje materiale me pasqyrat financiare apo me kuptueshmërinë që kemi marrë gjatë auditimit ose në rast se përmbajnë anomali materiale. Kur të lexojmë informacionet e tjera, nëse ne arrijmë në përfundimin se këto informacione përmbajnë anomali materiale, atëherë, ne na kërkohet të raportojmë mbi këtë fakt palëve të ngarkuara me qeverisjen.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see <http://www.deloitte.com/al/about> for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Përgjegjësitë e drejtimit dhe palëve të ngarkuara me qeverisjen për pasqyrat financiare

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të, si edhe për sistemin e kontrollit të brendshëm, i cili në masën që përcaktohet nga drejtimi, është i nevojshëm për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare pa anomali materiale, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve. Në përgatitjen e pasqyrave financiare, drejtimi është përgjegjës për vlerësimin e aftësisë së Bankës për të vazhduar aktivitetin e saj në bazë të parimit të vijimësisë, të paraqesë në shënime shpjeguese, nëse është e aplikueshme, çështje që lidhen me vazhdimësinë e aktivitetit të Bankës, dhe të përdorë parimin kontabël të vijimësisë, përveç rasteve kur drejtimi ka ose për qëllim të likuidojë aktivitetin, ose të ndërpresë operacionet, ose nuk ka asnjë alternativë tjetër reale, përveçse sa më lart. Palët e ngarkuara me qeverisjen janë përgjegjëse për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bankës.

Përgjegjësia e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare

Objektivat tona janë të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimeve apo gabimeve, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomali mund të vijë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare

Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe ruajmë skepticizmin tonë profesional gjatë gjithë procesit të auditimit. Gjithashtu, ne:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e anomalive materiale në pasqyrat financiare, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve, hartojmë dhe zbatojmë procedurat përkatëse në përgjigje të këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidencat të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të krijuar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie materiale, si pasojë e mashtrimit është më i lartë se rreziku i moszbulimit të një anomalie si pasojë e gabimit, për shkak se, mashtrimi mund të përfshijë fshehje të informacionit, falsifikim të informacionit, përvetësime të qëllimshme, keqinterpretime, apo shkelje të kontrollit të brendshëm.
- Marrim një kuptueshmëri të sistemeve të kontroleve të brendshme të aplikueshme për procesin e auditimit me qëllim hartimin e procedurave të auditimit të përshtatshme me rrethanat, por jo për të shprehur një opinion mbi efektivitetin e sistemeve të kontroleve të brendshme të Bankës.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsytueshmërinë, e çmuarjeve kontabël të kryera si edhe paraqitjen e shënimeve shpjeguese përkatëse të hartuara nga drejtimi.
- Shprehemi në lidhje me përshtatshmërinë e parimit të vijimësisë të përdorur nga drejtimi, dhe bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, nëse një pasiguri materiale ekziston, atëherë mund të shkaktojë dyshime të rëndësishme mbi aftësinë e Bankës për të vazhduar në vijimësi. Në rast se ne arrijmë në konkluzionin që një pasiguri materiale ekziston, ne duhet të tërheqim vëmendjen në raportin tonë të auditimit me referencë në shënimin shpjegues përkatës, ose, nëse shënime shpjeguese nuk janë të përshtatshme, ne duhet të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona jepen mbi bazën e evidencës së auditimit të marrë deri më datën e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet në të ardhmen mund të shkaktojnë ndërpreje të aftësisë së Bankës për vazhduar në vijimësi.
- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, duke përfshirë shënime shpjeguese dhe nëse pasqyrat financiare prezantojnë transaksionet dhe ngjarjet thelbësore në një mënyrë që arrin prezantimin e drejtë.

Ne komunikojmë me palët e ngarkuara me qeverisjen e Bankës, ku përveç çështjeve të tjera, komunikojmë edhe qëllimin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet kryesore të auditimit, përfshirë çdo mangësi të rëndësishme në sistemin e kontrollit të brendshëm që është identifikuar gjatë auditimit tonë.

Deloitte Audit Albania Shpk
Deloitte Audit Albania Shpk
Rruga Faik Konica, Ndërtesa nr. 6 Hyrja nr 7
1010, Tiranë, Shqipëri

DELOITTE AUDIT ALBANIA
Ad. Rr. "Faik Konica" Ndërtesa Nr. 6 Hyrja Nr 7 1010 Tiranë
TIRANA - ALBANIA
NIPT. L 41709002 H
Tel: 044517920

Numër unik identifikimi i subjektit (NUIIS): L41709002H

Auditues ligjor
Enida Cara

30 qershor 2020
Tiranë, Shqipëri

PASQYRA E POZICIONIT FINANCIAR

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

Shënime	Në LEK '000		Në EURO '000		
	2019	2018	2019	2018	
Aktivet					
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	15	3,170,308	5,951,907	26,035	48,225
Hua dhe paradhënie institucioneve financiare	16	3,014,192	19,020	24,753	154
Hua dhe paradhënie klientëve	17	22,157,380	22,327,562	181,961	180,907
Letra me vlerë të borxhit nëpërmjet vlerës së drejtë në të ardhura tjera gjithëpërfshirëse (VDATG)	18	2,288,243	1,632,790	18,792	13,230
Aktive tatimore të shtyra	14	4,101	4,575	34	37
Tatimi mbi fitimin e arkëtuar të Korporatës		84,260	84,260	692	683
Mjete të tjera	19	516,712	849,595	4,243	6,884
Investime në prona	20	3,175	34,982	26	283
Ndërtesa dhe pajisje	21	681,651	1,006,406	5,598	8.155
Aktive jomateriale	22	32,114	54,068	264	438
Aktive total		31,952,136	31,965,255	262,397	258,996
Detyrimet					
Detyrime ndaj bankave	23	3,426,893	3,821,376	28,142	30,962
Detyrime ndaj klientëve	24	21,540,689	20,671,213	176,897	167,487
Fonde të tjera të marra hua		2,942,902	3,474,113	24,168	28,149
Detyrime të tjera	26	190,660	179,158	1,566	1,452
Provizione të tjera	26	40,023	49,315	329	400
Borxhi i varur	25	865,376	636,738	7,107	5,159
Detyrime total		29,006,543	28,831,913	238,208	233,608
Kapitali aksionar					
Kapitali aksionar	27	4,377,075	3,763,884	35,945	30,497
Deficiti i akumuluar	27	(2,117,886)	(1,315,585)	(17,327)	(10,639)
Rezerva ligjore	27	708,110	708,110	5,815	5,737
Rezerva e rivlerësimit nga kurset e këmbimit		-	-	(66)	(20)
Rezerva e rivlerësimit për letrat me vlerë të borxhit me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse (FVOCI)	18	(21,707)	(23,067)	(178)	(187)
Total Kapitali Aksionar		2,945,593	3,133,342	24,190	25,388
Total i Detyrimeve dhe Kapitalit Aksionar		31,952,136	31,965,255	262,397	258,996

Shifrat ekuivalente në Euro paraqiten vetëm për qëllime informimi dhe nuk janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare të audituara (referoju shënimit 2).

Këto pasqyra financiare u miratuan nga Drejtimi i Bankës në datën 29 qershor 2020 dhe janë nënshkruar nga:

Mirsad Haliti
Anëtar i Këshillit Administrativ

Agan Azemi
Anëtar i Këshillit Administrativ

Pasqyra e Pozicionit Financiar duhet të lexohet në lidhje me shënimet të cilat janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare që paraqiten nga faqa 16 der 64.

PASQYRA E FITIM HUMBJEVE DHE TË ARDHURAVE GJITHËPËRFSHIRËSE

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

	Shënime	Në LEK '000		Në EURO '000	
		2019	2018	2019	2018
Të ardhura nga interesat	9	1,072,602	1,444,349	8,720	11,321
Shpenzime nga interesat	9	(282,900)	(250,711)	(2,300)	(1,965)
Të ardhura nga interesi, neto		789,702	1,193,638	6,420	9,356
Provizionet për humbjet nga kreditë	18	(213,822)	(379,777)	(1,738)	(2,977)
Të ardhura nga interesi neto pas provizioneve për zhvlerësimin e kredive		575,880	813,861	4,682	6,379
Të ardhura nga komisionet	10	260,368	320,924	2,117	2,515
Shpenzime për komisionet	10	(108,994)	(112,610)	(886)	(883)
Të ardhura të tjera operative	11	156,931	162,493	1,276	1,274
Të ardhura nga këmbimet valutore duke zbritur humbjet		83,436	(83,530)	678	(653)
Shpenzime për personelin	13	(310,052)	(366,220)	(2,521)	(2,871)
Shpenzime të tjera operative	12	(1,459,871)	(1,458,312)	(11,869)	(11,431)
Humbja përpara tatimit mbi fitimin		(802,302)	(723,394)	(6,523)	(5,670)
Shpenzime për tatimin mbi fitimin/(kredit)	14	-	(60,134)	-	(471)
Humbja për periudhën (vitin)		(802,302)	(783,528)	(6,523)	(6,141)
Të ardhura të tjera (humbje) gjithëpërfshirëse për periudhën					
<i>Zëra që mund të riklasifikohen në vijim në pasqyrën e atë ardhurave dhe shpenzimeve:</i>					
<i>Letra me vlerë të borxhit me VDATGJ.</i>		1,833	1,814	15	14
<i>Aktive tatimore të shtyra</i>	14	(473)	(272)	(4)	(2)
Totali i humbjeve të tjera gjithëpërfshirëse për periudhën, neto		(800,942)	(781,986)	(6,512)	(6,129)

Shifrat ekuivalente në Euro paraqiten vetëm për qëllime informimi dhe nuk janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare të audituara (referoju shënimit 2).

Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe e të ardhurave gjithëpërfshirëse, duhet të lexohet në lidhje me shënimet të cilat janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare që paraqiten nga faqja 16 deri 64.

Pasqyra e Ndryshimeve në Kapital

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

Në LEK '000	Kapitali Aksionar	Rezerva ligjore	Rezerva Rivlerësime/ (deficit)	Fitimi i pashpërndarë /deficit i akumuluar	Totali
Gjendja me 1 janar 2018	3,387,148	708,110	(27,464)	221,320	4,289,114
Zmadhimi i Kapitalit të Paguar	376,736	-	-	-	376,736
Ndikimi i standardeve kontabël të reja ose të rishikuara	-	-	-	(753,377)	(753,377)
Letra me vlerë të borxhit me VDATGJ	-	-	4,669	-	4,669
Aktive tatimore të shtyra	-	-	(272)	-	(272)
Humbja për periudhën	-	-	-	(783,528)	(783,528)
Totali humbjeve të tjera përmbledhëse	-	-	4,397	-	4,397
Gjendja më 31 Dhjetor 2018 raportuar më parë	3,763,884	708,110	(23,067)	(1,315,585)	3,133,343
Gjendja me 1 janar 2019	3,763,884	708,110	(23,067)	(1,315,585)	3,133,343
Rritja e Kapitalit të Paguar	613,191	-	-	-	613,191
Letra me vlerë të borxhit me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse	-	-	1,833	-	1,833
Aktive tatimore të shtyra	-	-	(473)	-	(473)
Humbja për periudhën	-	-	-	(802,302)	(802,302)
Totali humbjeve të tjera përmbledhëse	-	-	1,360	-	1,360
Gjendja më 31 dhjetor 2019	4,377,075	708,110	(21,707)	(2,117,887)	2,945,593

Shifrat ekuivalente në Euro paraqiten vetëm për qëllime informimi dhe nuk janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare të audituara (referoju shënimit 2).

Pasqyra e ndryshimeve në kapital duhet të lexohet në lidhje me shënimet të cilat janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare të që paraqiten nga faqja 16 deri në 64.

Pasqyra e Mjeteve Monetare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

Shënim	Në LEK '000		Në EURO '000	
	2019	2018	2019	2018
Mjetet monetare nga aktivitetet operative				
Humbja përpara tatimit mbi fitimin	(802,302)	(723,394)	(6,523)	(5,670)
<i>Rregullime për të rakorduar fitimin përpara tatimit me mjetet monetare neto nga aktivitetet operacionale</i>				
Zhvlerësimi dhe amortizimi i ndërtesave dhe pajisjeve dhe investimeve në ndërtesa	20	101,947	829	896
Zhvlerësimi dhe amortizimi i aktiveve jo-materiale	2	18,319	149	222
Zhvlerësimi nga aktiviteti fikse	21	257,065	-	-
Provizionet për humbjet nga kredia	17	213,821	379,777	3,077
Të ardhura nga interesat	9	(1,072,602)	(1,444,349)	(11,703)
Shpenzime nga interesat	9	282,900	250,711	2,031
Humbje(të ardhura) nga shitja e aktiveve		13,103	(8,913)	(70)
Kthime nga provizione të tjera		375,400	136,972	3,052
Tatimi mbi fitimin i kredituar		-	(29,106)	(236)
		(612,349)	(1,300,412)	(4,979)
Ndryshime në aktive dhe detyrime operative:				
Hua dhe paradhënie bankave dhe institucioneve të tjera financiare.		(103,866)	451,484	(853)
Hua dhe paradhënie klientëve	17	(115,496)	(712,970)	(948)
Mjete të tjera	19	(53,692)	106,216	(441)
Prona të rimarra në pronësi		(26,407)	230,345	(217)
Detyrime ndaj bankave	23	(404,911)	938,901	(3,325)
Detyrime ndaj klientëve	24	874,889	(3,344,056)	7,185
Detyrime të tjera	26	2,684	(181,952)	22
		(439,148)	(3,812,444)	(3,556)
Interesa të arkëtuara		1,161,850	1,481,092	9,541
Interesa të paguara		(286,145)	(259,088)	(2,350)
Tatimi mbi fitimin i paguar		-	-	-
Mjetet monetare neto nga aktivitetet operative		436,557	(2,590,440)	3,635
Mjetet monetare neto nga aktivitetet operative				
Blerja e letrave me vlerë të borxhit me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse (FOVCI)		(1,933,943)	(1,632,790)	(15,882)
Të ardhura nga letrat me vlerë të vendosjes të maturuara		1,262,458	1,830,941	10,368
Të ardhura nga shitja e ndërtesave dhe pajisjeve		81,817	95,740	672
Blerja/shitja e aktiveve jo-materiale		3,636	-	30
Blerja/shitja e ndërtesave dhe pajisjeve		(59,697)	(46,862)	(490)
Mjetet monetare neto përdorur në aktivitetet investuese		(645,729)	247,029	(5,303)
Mjetet monetare nga aktivitetet financuese				
Ripagimi i borxhit të varur		235,290	(47,650)	1,932
Zmadhimi i kapitalit		613,191	376,737	5,036
Dividendi i paguar		-	-	-
Fonde të tjera të marra hua		(529,602)	1,592,581	(4,349)
Mjetet monetare neto (përdorur në) aktivitetet financuese		318,879	1,921,668	2,619
Diferenca nga ndryshimi i kursit të këmbimit		-	-	408
Rënia e mjeteve monetare dhe të ngjashme		109,707	(421,743)	1,359
Mjete monetare dhe të ngjashme në fillim të periudhës		4,179,206	4,600,949	33,862
Mjete monetare dhe të ngjashme në fund të periudhës	15	4,288,913	4,179,206	35,221

Shifrat ekuivalente në Euro paraqiten vetëm për qëllime informimi dhe nuk janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare të audituara (referoju shënimin 2).

Pasqyra e mjeteve monetare duhet të lexohet në lidhje me shënimet të cilat janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare të që paraqiten nga faqja 16 deri në 64.

Shënime në Pasqyrat Financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019

(Të gjitha shumat shprehen në LEK'000, përveç nëse deklarohet ndryshe)

1. Hyrje

Këto pasqyra financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar për periudhën e mbyllur më 31 dhjetor 2019 për ProCredit Bank Sh.a ("Banka").

Banka, e njohur fillimisht si FEFAD Bank Sh.a., u themelua me seli në Shqipëri në muajin shkurt të vitit 1999. Banka u licencua për të ushtruar aktivitetin e saj si një bankë në të gjitha fushat e aktivitetit bankar për individë në Shqipëri në përputhje me Ligjin nr. 9662, me datë 18 dhjetor 2006 "Për Bankat në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar. Banka është një shoqëri aksionere e themeluar në përputhje me ligjin 9901, datë 14 prill 2008 "Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare".

Më 31 dhjetor 2019 dhe 2018, aksioneri i Bankës është shoqëria ProCredit Holding AG & Co. KGaA e cila zotëron 100% të aksioneve.

Aktiviteti kryesor. Aktiviteti kryesor i biznesit të Bankës përfshin ofrimin dhe realizimin e operacioneve bankare për bizneset dhe individët në Republikën e Shqipërisë. Banka ushtron aktivitetin e saj në bazë të licencës së plotë për ushtrimin e veprimtarisë bankare të lëshuar nga Banka Qendrore e Shqipërisë. Banka merr pjesë në skemën shtetërore të sigurimit të depozitave, e cila menaxhohet nga Agjencia Shqiptare e Sigurimit të Depozitave.

Më 31 dhjetor 2019, Banka ushtronte aktivitetin e saj nëpërmjet Drejtorisë Qendrore në Tiranë me 1 degë, 4 pika shërbimi, 5 qendra vetë-shërbimi (Zona shërbimi 24 orë në ditë, 7 ditë në javë) të cilat ndodhen në Tiranë, Durrës, Korçë dhe Shkodër.

Adresa e selisë dhe vendi i aktivitetit. Adresa zyrtare e Bankës është Rruga "Dritan Hoxha", 92, P.O. 2395, Tiranë, Shqipëri.

Këshilli Drejtues

Anëtarët e Këshillit Drejtues në Dhjetor 2019 janë si më poshtë:

- Eriola Bibolli, Kryetare e Këshillit Drejtues
- Robert Scott Richards
- Wolfgang Bertelsmeier
- Jovanka Joleska Popovska
- Jordan Damcevski

Monedha funksionale dhe raportuese. Pasqyrat financiare janë të raportuara në Lek ("Lek"), e cila është monedha funksionale e Bankës, monedha e mjedisit ekonomik kryesor ku Banka ushtron aktivitetin e saj. Me përjashtim të rasteve kur shprehet në mënyrë të veçantë, informacioni financiar është rrumbullakosur në të mijtën më të afërt.

2. Përmbledhje e politikave kontabël

Bazat e përgatitjes

Pasqyrat financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF") sipas Konventës së kostos historike, e ndryshuar nga njohja fillestare e instrumenteve financiare në bazë të vlerës së drejtë dhe nga rivlerësimi i instrumenteve financiare të kategorizuara me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve ("FVTP"). Parimi i kontabilitetit që është zbatuar për përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare përcaktohet më poshtë. Këto politika janë zbatuar në mënyrë të vazhdueshme për të gjitha periudhat e prezantuara, me përjashtim të rasteve kur parashikohet ndryshe.

Parimi i vijmësisë Drejtimi i Bankës përgatit pasqyrat financiare mbi bazën e parimit të vijmësisë. Në funksion të realizimit të saj, drejtimi në gjykimin e tij merr në konsideratë dhe vlerëson pozicionin financiar të Bankës, synimet aktuale, rentabilitetin e operacioneve dhe qasjen në burimet financiare, si dhe analizon ndikimin e situatës në tregun financiar në veprimtarinë dhe operacionet e Bankës.

Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit të Bankës (RMK) në 31 dhjetor 2019 rezultoi 15,45%, ndërsa niveli minimal i raportit të mjaftueshmërisë së kapitalit të parashikuar për bankat në Shqipëri është 12%. Gjatë vitit të mbyllur më 31 dhjetor 2019, Banka ka realizuar humbje prej 2,117,886 mijë LEK. Drejtimi i Bankës parashikon që Banka do të gjenerojë rezultate pozitive duke filluar nga viti që përfundon më 31 dhjetor 2020 dhe do të vazhdojë të përmbushë kërkesat minimale të raportit të mjaftueshmërisë së kapitalit dhe do të vazhdojë në vijimësi për të ardhmen e parashikueshme. Mbështetja nga Grupi është gjithashtu e disponueshme sipas nevojave. Në gusht 2019, Grupi rriti më tej borxhin e varur me një shumë shtesë prej 2,000 mijë euro dhe në dhjetor 2019, Grupi rriti kapitalin aksionar me 5,000 mijë euro. Kështu, drejtimi beson se parimi i vijmësisë për përgatitjen e pasqyrave financiare është adekuat.

Banka nuk ka qëllim të likuideojë ose pushojë operacionet e saj gjatë vitit 2019. Drejtimi pret që Banka të jetë me fitim në të ardhmen dhe aftësia e saj për të vijuar veprimtarinë nuk do të cenohet.

- Zhvillimi i shpejtë i virusit Covid-19 dhe ndikimi i tij social dhe ekonomik në Shqipëri dhe globalisht, mund të rezultojë në supozime dhe vlerësime që kërkojnë rishikime, të cilat mund të çojnë në rregullime materiale për vlerën mbajtëse të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit financiar. Në veçanti, drejtimi i pret supozimet dhe vlerësimet e përdorura për të përcaktuar humbjet e pritshme në kredit nga aftësitë kredituese të dhëna për klientët SME (sipërmarrje të vogla e të mesme) që operojnë në shërbimet e hotelierisë dhe turizmit.
- Drejtimi i Bankës pret që, supozimet dhe vlerësimet e përdorura për përcaktimin e vlerës së drejtë të aktiveve financiare të nivelit 3 (garanci të borxhit sovran) të ndikohen falë luhatjeve në tregun e normave të interesit. Në këtë fazë, drejtimi nuk është në gjendje të vlerësojë në mënyrë të besueshme ndikimin, sepse ngjarjet zhvillohen dita-ditës. Ndikimi afatgjatë mund të prekë edhe vëllimin e huadhënies, rrjedhën e mjeteve monetare dhe fitimit. Megjithatë, deri në datën e këtyre pasqyrave financiare, banka vazhdon të përmbushë detyrimet kur ato vijnë.
- Banka ka infrastrukturën e nevojshme për të kapërcyer çarjet operationale të diktuar nga gjendja e pandemisë, duke ndërmarrë masat logjistike që stafi administrativ ta vijoje punën nga shtëpia. Ndërkohë, degët janë lejuar të vijnë në operationet, por me disa kufizime mbi orarin e shërbimit për klientelën. Në këtë mënyrë, klientët janë nxitur të përdorin shërbimet nga celulari (mobile banking) për pjesën më të madhe të transaksioneve. Për më tepër, qeveria po merr në konsideratë zgjatjen e orareve të operimit për bankat lidhur me ofrimin e shërbimeve për klientët.
- Qeveria shqiptare ofroi një fond garancie për të mbështetur me kredi nga bankat ato kompani që kanë vështirësi për të paguar rrogat mujore për punonjësit. Banka ka mundësi ta përdorë gjerësisht këtë instrument, me një qasje mjaft pozitive, fleksible dhe proaktive. Qëllimi është që, shumë njerëz të përfitojnë nga kjo garanci, sepse kredia e akorduar për këtë qëllim konsiderohet që praktikisht e ka rrezikun zero, falë garancisë nga sovran. Ndërkohë, likuiditeti i bollshëm i zotëruar nga sistemi bankar, aktualisht i ofron bankës mundësi të marrë pjesë aktivisht në ankandet e letrave me vlerë të Qeverisë Shqiptare duke mbështetur nevojat që ka qeveria në këtë periudhë dhe, njëkohësisht, mund ta konsiderojë si një mundësi investimi për vetë sistemin, meqë huadhënja ka ndeshur në vështirësi. Banka mbështetet edhe në suportin nga Grupi i saj.

2. Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdon)

Të ardhura nga interesat dhe shpenzimet

Të ardhurat dhe shpenzimet e interesit njihen në pasqyrën e të ardhurave me anë të metodës së normës efektive të interesit. Norma efektive e interesit është norma e cila bën aktualizimin e mjeteve të pagesave dhe arkëtimeve të pritshme në të ardhmen gjatë jetëgjatësisë së pritshme të aktivitetit ose detyrimit financiar deri në shumën e mbartur të aktivitetit ose detyrimit financiar (pra kostoja e amortizuar para çdo kuote zhvlerësimi) ose deri në koston e amortizuar të detyrimit financiar. Për përcaktimin e normës efektive të interesit, Banka vlerëson mjetet monetare në të ardhmen, duke marrë në konsideratë kushtet kontraktorë të instrumentit financiar, por jo humbjet e kredisë në të ardhmen.

Llogaritja e normës efektive të interesit përfshin të gjitha komisionet e paguara ose të arkëtuara, shpenzimet për transaksionet që janë pjesë e normës efektive të interesit. Shpenzimet e transaksionit përfshijnë shpenzime shtesë që i atribuohen në mënyrë të drejtpërdrejtë blerjes ose emetimit të një aktiviteti ose detyrimi financiar.

Të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën efektive të interesit në vlerën kontabël bruto të aktiveve financiare, me përjashtim të aktiveve financiare që zhvlerësuar (Faza 3), për të cilat të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën efektive të interesit në koston e amortizuar (KC), pa përfshirë provizionin për humbjet e pritshme nga kredia.

Komisionet që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit përfshijnë komisionet e krijimit që janë arkëtuar ose paguar nga subjekti në lidhje me krijimin ose blerjen e një aktiviteti financiar ose lëshimin e një detyrimi financiar, për shembull tarifat dhe komisionet për vlerësimin e aftësisë paguese, besueshmërisë, vlerësimin dhe regjistrimin e garancive ose kolateralit, negociimi i kushteve të instrumentit dhe për përpunimin e dokumenteve të transaksionit. Komisionet e angazhimit të arkëtuara në Banka për të dhënë hua me normat e interesit të tregut janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit nëse është e mundur që Banka do të hyjë në një marrëveshje specifike kredie dhe nuk pret të shesë kreditin që rezulton menjëherë pas dhënies së saj.

Tarifat dhe komisionet

Të ardhurat nga komisionet njihen me kalimin e kohës në mënyrë lineare në momentin e ofrimit të shërbimeve, kur klienti njëkohësisht merr dhe konsumon përfitimet e siguruara nga performanca e Bankës. Këto të ardhura përfshijnë komisionet sistematike për mirëmbajtjen e llogarisë, komisionin për shërbimet e llogarisë. Komisionet e ndryshueshme njihen vetëm deri në atë masë që drejtimi i bankës vendos se është shumë e mundshme që nuk do të ndodhë ndonjë rimarrje e rëndësishme. Të ardhura të tjera nga komisioni, të cilat njihen në një moment kur Banka përbush detyrimin e saj të performancës, zakonisht pas kryerjes së transaksionit bazë. Shuma e komisionit të arkëtuar ose të arkëtueshëm përfaqëson çmimin e transaksionit për shërbimet e identifikuar si detyrime të veçanta të performancës. Këto të ardhura përfshijnë komisionet për përpunimin e transaksioneve të pagesave, komisionet për pagesat në mjetet monetare cash, arkëtime ose disbursime cash.

Instrumentet financiare - termat dhe kushtet kryesore të matjes

"Vlera e drejtë" është çmimi i cili do të përcaktohet dhe arkëtohet për të shitur një aktiv ose do të paguhet për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve në treg në datën e matjes në principal ose në mungesë të saj, në tregun me më shumë avantazhe në të cilin Banka ka akses në atë datë. Evidenca më e mirë e vlerës së drejtë është çmimi në një treg aktiv. Një treg konsiderohet si treg aktiv nëse transaksionet për aktive dhe detyrimet ndodhin me një frekuencë dhe në volumen të mjaftueshëm për të paraqitur informacion dhe të dhëna për çmimin në mënyrë të vazhdueshme. Vlera e drejtë e instrumenteve financiare të tregtuara në një treg aktiv matet si produkt i çmimit të

kuotuar për aktivin ose pasivin individual dhe sasinë e mbajtur nga subjekti. Ky është rasti edhe nëse volumi normal i tregtisë ditore të tregut nuk është i mjaftueshëm për të përthithur sasinë e mbajtur dhe dhënia e urdhrave për të shitur pozicionin në një transaksion të vetëm mund të ndikojë në çmimin e kuotuar.

Teknikat e vlerësimit si modelet e zbritjes së mjeteve monetare ose modelet e bazuara në transaksionet e fundit sipas tregut, ose vlerësimi i të dhënave financiare të investitorëve, përdoren për të matur vlerën e drejtë të instrumenteve të caktuar financiarë për të cilat nuk ekzistojnë informacione mbi çmimet. Matjet e vlerës së drejtë analizohen sipas nivelit në hierarkinë e vlerës së drejtë si vijon: (i) niveli i parë janë matjet me çmime të kuotuar (të parregulluara) në tregjet aktive për aktivet ose detyrimet identike, (ii) matjet e nivelit të dytë janë teknikat e vlerësimit me të gjitha të dhënat materiale të vëzhgueshme për aktivet ose detyrimet, qoftë në mënyrë direkte (pra çmimet) ose indirekte (që rezultojnë nga çmimet) dhe (iii) matjet e nivelit të tretë janë vlerësime që nuk bazohen vetëm në të dhënat e vëzhgueshme të tregut (domethënë matja kërkon të dhëna të konsiderueshme jo të vëzhgueshme). Transferimet midis niveleve të hierarkisë së vlerës së drejtë vlerësohen të kenë ndodhur në fund të periudhës së raportimit.

Kostot e transaksionit janë kosto shtesë që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes, emetimit ose shitjes të një instrumenti financiar. Një kosto shtesë është ajo kosto që nuk të kishte ndodhur nëse transaksioni nuk do të ishte kryer. Kostot e transaksionit përfshijnë tarifat dhe komisionet që u paguhen agentëve (përfshirë punonjësit që veprojnë si agentë shitës), konsulentët, ndërmjetësit dhe tregtarët, taksat nga agjencitë rregulatore dhe shkëmbimet e letrave me vlerë, si dhe taksat dhe detyrimet për transferimet. Kostot e transaksionit nuk përfshijnë primet e borxheve ose zbritjet, kostot e financimit ose shpenzimet e brendshme administrative ose të mbajtjes.

Kostoja e amortizuar ("KA") përbën shumën me të cilën instrumenti financiar matet në fazën e njohjes fillestare, minus kthimin e principalit, plus vlerën e interesit të akumuluar dhe për aktive financiare minus ndonjë fshirje për shpenzimet e kryera për provigjionimin. Interesi i akumuluar përfshin amortizimin e kostove të transaksionit në njohjen fillestare dhe të ndonjë primi ose zbritje të shumës së maturuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Të ardhurat e akumuluar nga interesi dhe shpenzimet e akumuluar për interesat, duke përfshirë si kuponin e akumuluar dhe zbritjen e amortizuar ose primin (përfshirë komisionet e shtyra në momentin e realizimit, nëse ka) nuk paraqiten të ndara më vete dhe përfshihen në vlerat kontabël të zërave përkatës në pasqyrën e pozicionit financiar.

Metoda e interesit efektiv është një metodë e ndarjes së të ardhurave nga interesi ose shpenzimet për interesat gjatë periudhës përkatëse, në mënyrë që të arrihet një normë konstante e interesit periodik (norma efektive e interesit) në vlerën kontabël. Norma efektive e interesit është norma që zbritet me saktësi pagesat e ardhshme në mjete monetare cash ose faturat (duke përjashtuar humbjet e ardhshme të kredisë) përgjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar ose një periudhë më të shkurtër, nëse është e përshtatshme në vlerën kontabël neto të instrumentit financiar (pra kostoja e amortizuar para çdo kuote zhvlerësimi) ose deri në koston e amortizuar të detyrimit financiar.

Norma efektive e interesit është norma e cila bën aktualizimin e mjeteve monetare të instrumenteve me interes të ndryshueshëm deri në datën e rivlerësimit të interesit të ardhshëm, përveç primit ose zbritjes, që pasqyrojnë spreadin e kredisë mbi normën e ndryshueshme të specifikuar në instrument ose variabla të tjera që nuk vendosen për normat e tregut. Primet ose zbritjet amortizohen gjatë tërë jetëgjatësisë së pritshme të instrumentit. Llogaritja e vlerës aktuale përfshin të gjitha pagesat e paguara ose të marra midis palëve në kontratë që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit. Por aktivet që janë blerë ose janë zhvlerësuar ("POCI") në njohjen fillestare, norma efektive e interesit rregullohet për rrezikun e kredisë, pra ajo llogaritet në bazë të mjeteve monetare të pritshme në njohjen fillestare në vend të pagesave kontraktuale.

Instrumente financiare – njohja fillestare. Instrumentet financiare me Vlerën e Drejtë nëpërmjet Pasqyrës së Fitim humbjeve fillimisht regjistrohen me vlerën e drejtë. Të gjitha instrumentet e tjerë financiarë fillimisht regjistrohen me vlerën e drejtë të rregulluar sipas kostove të transaksionit. Vlera e drejtë në njohjen fillestare evidentohet më së miri nga çmimi i transaksionit. Një fitim ose humbje në njohjen fillestare regjistrohet vetëm nëse ka një diferencë mes vlerës së drejtë dhe çmimit të transaksionit që mund të evidentohet nga transaksionet e tjera të cilat ndodhin në treg për të njëjtin instrument ose nga një teknikë vlerësimi, të dhënat e të cilave përfshijnë vetëm të dhëna nga tregjet e vëzhgueshme. Pas njohjes fillestare, provizioni për humbje nga kredia njihet për aktivitete financiare të cilat maten me kosto të amortizuar dhe investimet në instrumentet e borxhit të cilat maten me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse, duke rezultuar në këtë mënyrë në një humbje apo fitim të menjëhershme kontabël.

Të gjitha blerjet dhe shitjet e aktiveve financiare kërkojnë dorëzimin brenda afatit kohor të përcaktuar në bazë të rregullores ose konventës së tregut (blerjet dhe shitjet “në mënyrë të rregullt”) regjistrohen në datën e tregimit, e cila është data në të cilën Banka angazhohet për të dhënë një aktiv financiar. Të gjitha blerjet e tjera njihen kur subjekti bëhet palë në dispozitat kontraktuale të instrumentit.

Aktivet financiare – klasifikimi dhe matja në vijim – kategoritë e matjes. Banka klasifikon aktivet financiare në kategoritë e mëposhtme të matjes: me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – VDPFH, me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së të ardhurave të tjera përmbledhëse – VDATGJ dhe me kosto të amortizuar – KA. Klasifikimi dhe matja në vijim e aktiveve financiare të borxhit varet nga: (i) model i karakteristikat e fluksit të mjeteve monetare të aktivitetit.

Aktivet financiare – klasifikimi dhe matja në vijim – Modeli i biznesit. Modeli i biznesit pasqyron dhe reflekton mënyrën se si Banka administron aktivet që të gjenerojë mjete monetare – nëse objekti i Bankës është: (i) vetëm për të arkëtuar flukse kontraktuale të mjeteve monetare nga aktivet (“mban për të arkëtuar flukset monetare kontraktuale”) ose (ii) për të arkëtuar jo vetëm flukset e mjeteve monetare kontraktuale por edhe flukset e mjeteve monetare që rrjedhin nga shitja e aktiveve (“mban për të mbledhur mjete monetare kontraktuale dhe shet”), ose nëse asnjë prej tyre (i) dhe (ii) nuk aplikohet, aktivet financiare klasifikohen si pjesë e modelit tjetër të biznesit dhe matet me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve FVTPL.

Modeli i biznesit përcaktohet për një grup aktivesh (në nivel portofoli) në bazë të të gjitha evidencave përkatëse për aktivitetet që Banka ndërmerr për të rritur objektivin e përcaktuar dhe të vendosur për portofolin e vlefshëm në datën e vlerësimit. Faktorët që Banka ka vlerësuar dhe ka marrë në konsideratë për përcaktimin e modelit të biznesit përfshijnë qëllimin dhe përbërjen e një portofoli, eksperiencën e kaluar në lidhje me mënyrën se si janë arkëtuar flukset e mjeteve monetare për aktive përkatëse, mënyrën e vlerësimit dhe menaxhimit të rreziqeve, mënyrën e vlerësimit të ecurisë së aktiveve dhe mënyrën e kompensimit të menaxherëve. Referojuni Shënimit 3 për gjykimet kritike që ka aplikuar banka në përcaktimin e modeleve të biznesit për aktivet e saj financiare.

Aktivet financiare – klasifikimi dhe matja në vijim – Karakteristikat e mjeteve monetare. Nëse modeli i biznesit është që banka të mbajë aktive për të arkëtuar mjete monetare kontraktuale ose do të mbajë mjete monetare kontraktuale dhe të shesë, Banka vlerëson nëse flukset e mjeteve monetare përfaqësojnë vetëm pagesat e principalit dhe interesit (“SPPI”). Aktivet financiare me derivate të përfshira konsiderohen dhe vlerësohen në tërësinë e tyre kur përcaktojnë nëse flukset e tyre të mjeteve monetare janë në përputhje me tiparin SPPI. Gjatë këtij vlerësimi, Grupi merr në konsideratë dhe vlerëson nëse flukset monetare kontraktuale janë në përputhje me një marrëveshje bazë

të huadhënies, pra nëse Interesi përfshin vetëm pagesën për rrezikun e kredisë, vlerën në kohë të parasë, rreziqet e tjera bazë të huadhënies dhe diferencën marzhin e fitimit. Nëse kushtet kontraktuale paraqesin ekspozim ndaj rrezikut ose paqëndrueshmërisë që nuk është në përputhje me një marrëveshje bazë të huadhënies, aktivet financiarë klasifikohen dhe matet me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – VDPFH. Vlerësimi SPPI kryhet në momentin e njohjes fillestare të një aktivi dhe nuk rivlerësohet më pas. Referojuni shënimit 3 për gjykimet kritike që ka zbatuar Banka në kryerjen e testit SPPI për aktivet e saj financiare.

Nëse kushtet kontraktuale paraqesin ekspozim ndaj rrezikut ose paqëndrueshmërisë që nuk është në përputhje me një marrëveshje bazë të huadhënies, aktivet financiarë klasifikohen dhe matet me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – FVTPL. Vlerësimi SPPI kryhet në momentin e njohjes fillestare të një aktivi dhe nuk rivlerësohet më pas. Referojuni shënimit 3 për gjykimet kritike që ka zbatuar Banka në kryerjen e testit SPPI për aktivet e saj financiare.

Aktivet financiare - riklasifikimi. Instrumentet financiare riklasifikohen vetëm kur modeli i biznesit për menaxhimin e portofolit në tërësi ndryshon. Riklasifikimi ka një efekt prospektiv dhe zhvillohet që nga fillimi i periudhës së parë të raportimit që vijon pas ndryshimit të modelit të biznesit. Banka nuk ka ndryshuar modelin e saj të biznesit gjatë periudhës aktuale dhe nuk ka bërë ndonjë riklasifikim.

Zhvlërësimi i aktiveve financiare - provizionet për humbjet e pritshme nga kreditë ECL. Banka vlerëson, në bazë të parashikimeve për të ardhmen, Humbjet e pritshme të Kredisë – ECL për instrumentet e borxhit të cilat maten me kosto të amortizuar dhe me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse – VDATGJ dhe për ekspozimet që rrjedhin nga angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë financiare. Banka mat humbjen e pritshme të kredisë – ECL dhe njeh fondin e provizioneve për humbjen e kredisë në çdo datë raportimi. Matja e humbjeve të pritshme të kredisë – ECL pasqyron: (i) një vlerë të paanshme dhe të ponderuar të probabilitetit që përcaktohet duke vlerësuar një sërë rezultatesh të mundshme, (ii) vlerën në kohë të parasë dhe (iii) të gjithë informacionin e arsyeshëm dhe mbështetës që është në dispozicion pa kostot dhe përpjekjet e panevojshme në fund të çdo periudhe raportuese për ngjarjet e kaluara, kushtet aktuale dhe parashikimet e kushteve të ardhshme.

Instrumentet e borxhit të cilat maten me Kosto të Amortizuar paraqiten në pasqyrën e konsoliduar të pozicionit financiar pa fondin e provizionit për humbjet e pritshme të kredisë – ECL. Për angazhimet e kredisë dhe garancitë financiare, një fond i veçantë provizioni për humbjet e pritshme të kredisë – ECL njihet si detyrim në pasqyrën e pozicionit financiar. Për instrumentet e borxhit me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së të ardhurave të tjera përmbledhëse – VDATGJ, ndryshimet në koston e amortizuar, pa provizionet për humbjet e kredisë – ECL, njihen në pasqyrën e fitim humbjeve dhe ndryshimet e tjera në vlerën kontabël njihen në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse duke zbritur humbjet nga instrumentet e borxhit të cilat maten me vlerën e drejtë në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse – VDATGJ.

Banka zbaton një model me tre nivele për zhvlërësim, në bazë të ndryshimeve të cilësisë së kredisë që nga momenti i njohjes fillestare. Një instrument financiar që nuk është zhvlërësuar në momentin e njohjes fillestare klasifikohet në nivelin 1. Për aktivet financiare në Nivelin 1, humbjet e pritshme të kredisë – ECL maten me një shumë të barabartë me pjesën e humbjes së pritshme të kredisë së jetëgjatësisë që rezulton nga rastet shkakësore të mundshme brenda 12 muajve të ardhshëm ose deri në afatin e maturimit kontraktual, nëse është më i shkurtër (“12 muaj ECL”). Nëse Banka identifikon një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë (“SICR”) që nga momenti i njohjes fillestare, aktivet transferohen në Nivelin 2 dhe humbja e pritshme e kredisë – ECL e saj matet në bazë të humbjes së pritshme të kredisë sipas

jetëgjatësisë, pra deri në afatin e maturimit kontraktual, por duke marrë në konsideratë parapagimet e pritshme, nëse ka ("Humbjet e pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë"). Referojuni Shënimit 6 për një përshkrim se si Baka përcakton kur ka ndodhur rritja e rrezikut – SICR. Nëse Banka vendos që një aktiv financiar është zhvlerësuar, aktivi transferohet në Nivelin 3 dhe humbja e pritshme e kredisë – ECL e saj matet si humbje e pritshme e kredisë ECL gjatë jetëgjatësisë. Përcaktimi i Bankës për aktivet e zhvlerësuar dhe përcaktimi i mospagesës është shpjeguar në Shënimin 6 Për aktivet financiarë që janë blerë ose janë zhvlerësuar ("Aktivet POCl"), humbja e pritshme e kredisë – ECL matet gjithmonë si humbje e pritshme e kredisë ECL gjatë jetëgjatësisë. Shënimi 6 paraqet informacion në lidhje me të dhënat, supozimet dhe teknikat e vlerësimit që përdoren për matjen e humbjes së pritshme të kredisë ECL, duke përfshirë një shpjegim se si Banka përfshin informacionin e parashikuar për të ardhmen në modelet e humbjes së pritshme të kredisë – ECL.

Si përjashtim, për instrumente të caktuara financiare, si kartat e kreditit, që mund të përfshijnë një hua dhe një element të angazhimit të patërhequr, Banka mat humbjet e pritshme të kredisë gjatë periudhës që Banka është ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë, pra humbjet e kredisë do të zbuten nga veprimet e administrimit të rrezikut të kredisë, edhe nëse kjo periudhë zgjat përtej periudhës maksimale kontraktuale. Kjo për shkak se aftësia kontraktuale për të kërkuar kthimin dhe anulimin e angazhimit të patërhequr nuk kufizon ekspozimin ndaj humbjeve të kredisë për një periudhë njoftimi kontraktuale.

Aktivet financiare – fshirja. Aktivet financiare fshihen tërësisht ose pjesërisht sipas mospagimit dhe mbulimit me kolateral sikundër rregullohet në bazë të rregullores vendase. Fshirja përfaqëson një ngjarje mosnjohjeje. Banka mund të fshijë aktivitetet financiare që ende janë subjekt i aktivitetit të ekzekutimit nëse Banka kërkon të rimarrë shumat që duhet të paguhet në bazë të kontratës, megjithatë, nuk ka shpresa të arsyeshme për rikuperimin e tyre.

Mosnjohja e aktiveve financiare. Banka çregjistron aktivet financiare kur (a) asetet janë liruar ose të drejtat për flukset e mjeteve monetare nga aktivet ndryshe kanë skaduar ose (b) Banka ka transferuar të drejtat ndaj flukseve dhe mjeteve monetare nga aktivet financiare ose kanë dakordësuar një transferim kualifikues ndërkohë që (i) gjithashtu transferon plotësisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së aseteve ose (ii) nuk transferon dhe as nuk mban plotësisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë, por nuk ruan kontrollin, Kontrolli ruhet në qoftë se pala tjetër nuk ka aftësinë praktike për të shitur asetin në tërësi ndaj një pale të tretë që nuk është e lidhur pa pasur nevojë të vendosë kufizime për shitjen.

Aktivet financiare – modifikimi. Banka ndonjëherë rinegocion ose ndryshe modifikon kushtet kontraktuale të aktiveve financiare. Banka vlerëson nëse modifikimi i flukseve monetare kontraktuale është i konsiderueshëm duke marrë parasysh, ndër të tjera, faktorët e mëposhtëm: Çdo kusht të ri kontraktual që ndikon në mënyrë të konsiderueshme në profilin e rrezikut të aktivitetit, ndryshim të rëndësishëm në normën e interesit, kolateralin e ri ose rritjen e kredisë që ndikon ndësjhëm në rrezikun e kredisë që lidhet me aktivin ose zgjatjen e konsiderueshme të afatit të një kredie nëse kredimarrësi nuk është në vështirësi financiare.

Nëse kushtet e modifikuara janë plotësisht të ndryshme, të drejtat ndaj flukseve të mjeteve monetare nga aktivi fillestar skadojnë dhe Banka nuk njeh aktivin financiar fillestar dhe njeh një aktiv të ri me vlerën e tij të drejtë. Data e rinegocimit konsiderohet si data e njohjes fillestare për qëllimet e llogaritjes së zhvlerësimit në vijim, duke përfshirë përcaktimin e faktit nëse ka ndodhur rritja e nivelit të rrezikut – pra një SICR. Banka gjithashtu vlerëson nëse kredia e re ose instrumenti i borxhit plotëson kriterin SPPI. Çdo diferencë midis vlerës kontabël neto të aktivitetit fillestar që nuk është njohur dhe vlerës së drejtë të aktivitetit të ri të modifikuar materialisht njihet në pasqyrën e fitim humbjeve, përveç rastit kur thelbi i diferencës i atribuohet një transaksioni kapital me pronarët.

Në një situatë kur rinegocimi ishte nxitur nga vështirësitë financiare të palës tjetër dhe pamundësia për të bërë pagesat e dakordësuar në fillim, Banka krahason flukset monetare të pritshme në fillim dhe të rishikuara për aktivet nëse rreziqet dhe përfitimet e aktivitetit janë plotësisht të ndryshme si rezultat i modifikimit kontraktual. Nëse rreziqet dhe përfitimet nuk ndryshojnë, aktivi i modifikuar nuk është plotësisht i ndryshëm nga pasuria fillestare dhe modifikimi nuk sjell mos-njohjen. Banka rillogarit vlerën kontabël bruto duke zbritur flukset monetare kontraktuale të modifikuara me normën fillestare të interesit efektiv (ose normën efektive të interesit të rregulluar për aktivet financiare të POCl) dhe njeh një fitim ose humbje nga modifikimi në pasqyrën e fitim humbjeve. Kur rrjedha e cash-it kontraktual të një aseti financiar rinegociohet ose modifikohet në një farë mënyre dhe rinegocimi apo modifikimi nuk rezultojnë me heqjen e këtij aseti financiar nga balanca, në përputhje me IFRS 9, banka duhet të rillogarisë shumën bruto të mbetur të asetit financiar dhe të njohë modifikimin e fitimit ose humbjes në fitim ose në humbje.

Detyrimet financiare – kategoritë e matjes. Detyrimet financiare klasifikohen të matura në vijim me kosto të amortizuara, përveç: (i) detyrimeve financiare që maten me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – FVTPL: ky klasifikim zbatohet për derivatet, detyrimet financiare të mbajtura për tregtim (p.sh. pozicionet afat-shkurtra të letrave me vlerë), pagesa e kushtëzuar e njohur nga një vlerës në një kombinim biznesi dhe detyrime të tjera financiare të përcaktuara si të tilla në momentin e njohjes fillestare dhe (ii) kontratat e garancisë financiare dhe angazhimet e huasë.

Detyrimet financiare – ç'regjistrimi. Detyrimet financiare nuk njihen kur ato shuhen (pra kur detyrimi i specifikuar në kontratë shkarkohet, anulohet ose skadon). Një shkëmbim ndërmjet Bankës dhe kreditorëve të saj fillestarë të instrumenteve të borxhit me terma dhe kushte shumë të ndryshme, si dhe modifikime thelbësore të afateve dhe kushteve të detyrimeve financiare ekzistuese, konsiderohen si fshirje e detyrimit financiar fillestar dhe njohje të një detyrimi të ri financiar. Kushtet janë thelbësisht të ndryshme në qoftë se vlera aktuale e flukseve të mjeteve monetare sipas kushteve të reja, duke përfshirë çdo komision të paguar pa komisionet e arkëtuara dhe të skontuara duke përdorur normën fillestare të interesit efektiv, është të paktën 10% ndryshe nga vlera aktuale e skontuar e flukseve monetare të mbetura të detyrimit financiar fillestar. Nëse një shkëmbim i instrumenteve të borxhit ose modifikimi i afateve konsiderohet si fshirje, çdo shpenzim ose tarifë e paguar njihet i pjesë e fitim humbjes në momentin e fshirjes. Nëse shkëmbimi ose modifikimi nuk konsiderohet si fshirje, çdo shpenzim ose komision që është paguar rregullon vlerën kontabël të detyrimit dhe amortizohet përgjatë afatit të mbetur të detyrimit të modifikuar.

Ndryshimet e detyrimeve që nuk rezultojnë si fshirje konsiderohen si një ndryshim në vlerësim dhe çmuarje duke përdorur një metodë kumulative ndjekëse, me çfarëdo fitimi ose humbjeje të njohur në fitim humbje, përveçse nëse thelbi ekonomik i diferencës në vlerat bartëse i atribuohet transaksioneve kapitale me pronarët.

Mjete monetare dhe të ngjashme. Mjete monetaret dhe të ngjashme janë zëra që janë lehtësisht të konvertueshëm në shuma të njohura cash dhe të cilat janë subjekt i një rreziku të parëndësishëm të ndryshimeve të vlerës. Mjete monetare dhe të ngjashme përfshijnë të gjitha mjetet monetare, vendosjet ndërbankare dhe depozitat e detyrueshme të rezervave me Bankën e Shqipërisë (BSH), me maturitet fillestar më pak se tre muaj. Fondet e kufizuara për një periudhë më të gjatë se tre muaj në fillim përjashtohen nga Mjetet monetare dhe të ngjashme. Mjete monetare dhe të ngjashme mbarten me kosto të amortizuara sepse: (i) mbahen për arkëtimin e mjeteve monetare kontraktuale dhe ato mjete monetare përfaqësojnë SPPI dhe (ii) nuk janë të përcaktuara me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – FVTPL. Karakteristikat e parashikuara në bazë të legjislacionit, nuk kanë ndikim në testin SPPI, përveçse nëse ato janë të përfshira në terma kontraktuale në mënyrë që elementi të zbatohet edhe nëse legjislacioni ndryshohet në vijim.

Pagesat ose faturat e paraqitura në pasqyrën e flukseve të mjeteve monetare përfaqësojnë transfertat e Mjeteve monetare dhe të ngjashme nga Banka, duke përfshirë shumat e paguara ose të kredituara në llogaritë rrjedhëse të kundërpalëve të Bankës që mbahen në Bankë, siç janë të ardhurat nga interesi i kredisë ose principli i cili arkëtohet duke debituar llogarinë rrjedhëse të klientit ose pagesat e interesit apo disbursimi i kredive të kredituara në llogarinë rrjedhëse të klientit, që paraqet Mjete monetare dhe të ngjashme nga perspektiva e klientit.

Llogari të detyrueshme me Bankën Qendrore. Llogari të detyrueshme me Bankën Qendrore mbahen me kosto të amortizuar dhe përfaqësojnë depozita të rezervave që nuk gjenerojnë interes të cilat nuk janë të vlefshme për të financuar veprimtarinë e përditshme të Bankës dhe rrjedhimisht nuk konsiderohen pjesë e mjeteve monetare dhe të ngjashme për qëllimet e pasqyrës së flukseve të mjeteve monetare.

Detyrime nga banka të tjera. Shuma të cilat duhet të paguhet nga banka të tjera regjistruhen kur Banka u jep para bankave të tjera, pa qëllime tregtimi të të ardhurave të arkëtueshme jo-derivative që duhet të paguhet në datat fikse ose të përcaktueshme. Shumat që paguhet nga bankat e tjera mbahen me kosto të amortizuar nëse: (i) ato mbahen për qëllime të arkëtimit të flukseve të mjeteve monetare kontraktuale dhe nëse këto mjete monetare përfaqësojnë SPPI dhe (ii) ato nuk janë të përcaktuara që të maten me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – FVTPL.

Investimet në letrat me vlerë të borxhit. Bazuar në modelin e biznesit dhe karakteristikat e fluksit të mjeteve monetare, Banka klasifikon investimet në letrat me vlerë të borxhit të matura me kosto të amortizuar, vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së të ardhurave të tjera përmbledhëse – VDATGJ ose me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – FVTPL në varësi të rezultateve të vlerësimit BM dhe provës SPPI. Letrat me vlerë të borxhit maten me kosto të amortizuar nëse ato mbahen për arkëtimin e flukseve të mjeteve monetare kontraktuale dhe nëse këto flukse të mjeteve monetare përfaqësojnë SPPI dhe nëse ato nuk janë të përcaktuara vullnetarisht me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – FVTPL, në mënyrë që të reduktohet ndjeshëm mospërputhja kontabël.

Letrat me vlerë të borxhit maten me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së të ardhurave të tjera përmbledhëse – VDATGJ nëse ato mbahen për arkëtimin e flukseve monetare kontraktuale dhe për shitje, ku këto mjete monetare përfaqësojnë SPPI dhe nëse ato nuk janë të përcaktuara me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – FVTPL. Të ardhurat nga këto aktive janë llogaritur duke përdorur metodën e interesit afektiv dhe njihen në pasqyrën e fitim humbjeve.

Fondi i provizioneve për zhvlerësim që është vlerësuar duke përdorur modelin e humbjes së pritshme të kredisë njihet në fitimin ose humbjen e periudhës. Të gjitha ndryshimet e tjera në vlerën kontabël njihen në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse – OCI. Nëse sigurimi i borxhit nuk njihet, fitimi ose humbja kumulative e njohur më parë në klasifikohet nga pasqyra e të ardhurave të tjera përmbledhëse – OCI në pasqyrën e fitim humbjeve.

Investimet në letrat me vlerë të borxhit maten me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – FVTPL nëse ato nuk i plotësojnë kriteret për kosto të amortizuar ose me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së të ardhurave të tjera përmbledhëse – VDATGJ. Banka gjithashtu mund të përcaktojë në mënyrë të pakthyeshme investimet në letrat me vlerë të borxhit me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – FVTPL për njohjen fillestare nëse zbatimi i këtij opsioni zvogëlon djeshëm një mospërputhje kontabël mes aktiveve dhe pasiveve financiare që njihen ose maten në baza të ndryshme kontabël.

Hua dhe paradhënie klientëve. Hua dhe paradhënie klientëve regjistruhen kur Banka jep paradhënie për të blerë ose disbursion një kredi që duhet të paguajë klienti. Bazuar në modelin e biznesit

dhe karakteristikat e fluksit të mjeteve monetare, Banka klasifikon huatë dhe paradhënie të klientëve në një nga kategoritë e mëposhtme të matjes: (i) me kosto të amortizuar – Kreditë që mbahen për arkëtimin e flukseve monetare kontraktuale dhe ato flukse monetare që përfaqësojnë SPPI dhe huatë që nuk janë të përcaktuara vullnetarisht me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – FVTPL dhe (ii) me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – FVTPL: kreditë që nuk përmbushin testin SSPI ose kriteret e tjera për t'u matur me kosto të amortizuar ose me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së të ardhurave të tjera përmbledhëse – VDATGJ maten me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve.

Provizionet për zhvlerësim përcaktohen në bazë të modeleve të parashikimit të humbjes së pritshme të kredisë – ECL. Shënimi 6 paraqet informacion në lidhje me të dhënat, supozimet dhe teknikat e vlerësimit që përdoren për matjen e humbjes së pritshme të kredisë – ECL, duke përfshirë një shpjegim se si Banka përfshin informacionin e parashikuar në modelet ECL.

Kolateral i rimarrë në zotërim. Kolaterali i rimarrë në zotërim përfaqëson aktivet financiare dhe jofinanciare të përvetësuar nga Banka për likuidimin e kredive të papaguara. Aktivet fillimisht njihen me vlerën e drejtë në momentin e përvetësimit dhe përfshihen tek mjediset dhe pajisjet, aktivet e tjera financiare, investime në prona ose në inventarë brenda aktiveve të tjera pavarësisht nga natyra e tyre dhe qëllimi i Bankës në lidhje me rikuperimin e këtyre aktiveve dhe më pas rimaten dhe llogariten në përputhje me politikën kontabël për këto kategori të aktiveve.

Kolaterali i marrë në zotërim i Bankës në datën e raportimit kryesisht përfshihet në inventarët brenda aktiveve të tjera dhe më pas matet në nivelin më të ulët midis kostos, zakonisht të përcaktuar në bazë të procedurave të ekzekutimit dhe vlera neto e realizueshme, duke qenë vlera e drejtë e kolateralit të përcaktuar nga vlerësuesit e pavarur të jashtëm që kanë kualifikim profesional dhe licencë të njohur dhe relevante me përvojë në vlerësimin e vendndodhjes dhe kategorive të ngjashme, më pak shpenzime për realizimin e shitjes. Kolaterali i rimarrë në zotërim që mbahet për qëllime qiraje ose vlerësimi të kapitalit është përfshirë në aktivet afatgjata materiale të investuara. Kolaterali i luajtshtëm dhe kolaterali i paluajtshtëm me çështjet që lidhen me titujt ligjorë nuk njihen si aktiv në momentin e marrjes në zotërim. Çdo humbje që rrjedh ose rivlerësimi i mësipërm regjistruhet në fitim ose humbje. Fitimet ose humbjet nga shitja e këtyre aktiveve njihen në pasqyrën e fitim humbjeve.

Angazhimet e kredisë. Grupi merr angazhime për të siguruar dhe për të dhënë kredi. Këto angazhime janë të përvetësueshme ose të revokueshme vetëm në përgjigje të një ndryshimi të pafavorshëm material. Këto angazhime fillimisht njihen me vlerën e tyre të drejtë, e cila normalisht evidentohet nga shua e tarifave të arkëtuara. Kjo shumë amotrizohet në mënyrë lineare gjatë jetëgjatësisë së angazhimit, me përjashtim të angazhimeve për të dhënë kredi, nëse është e mundur që Banka të hyjë në një marrëveshje specifike kredie dhe nuk parashikon të shesë kredisë që rezultojnë menjëherë pas dhënies së saj; pagesat e angazhimit të kredisë shtyhen dhe përfshihen në vlerën kontabël të huasë në momentin e njohjes fillestare. Në fund të çdo periudhe raportimi, angazhimet maten me (i) gjendjen e mbetur të paamortizuar të shumës në momentin e njohjes fillestare, plus (ii) shumën e provizionit për humbjen të përcaktuar në bazë të modelit të humbjes së pritshme të kredisë, përveçse nëse angazhimi është për të siguruar një hua më një normë interesi më poshtë se normat e tregut, rast në të cilin matja është më e lehtë se këto dy shuma. Vlera kontabël e angazhimeve të huasë përfaqëson një detyrim. Për kontratat që përfshijnë një hua dhe një angazhim të patërhequr dhe kur Banka nuk mund të dallojë ndaras humbjen e pritshme të kredisë – ECL për komponentin e kredisë së patërhequr nga komponenti i kredisë, humbja e pritshme e kredisë – ECL për angazhimin e patërhequr njihet së bashku me provizionin për humbjen e huasë. Deri në masën që humbjet e kombinuara të pritshme të kredisë tejkalojnë vlerën kontabël bruto të kredisë, ato njihen si detyrim.

Garancitë financiare. Garancitë financiare kërkojnë që Banka të bëjë pagesa të caktuara për të rimbursuar titullarin e garancisë për një humbje që lind sepse një debitor i caktuar nuk arrin të bëjë pagesën në kohën e duhur në përputhje me kushtet fillestare ose të modifikuara të një instrumenti borxhi. Garancitë financiare fillimisht njihen me vlerën e tyre të drejtë, e cila normalisht evidentohet nga shuma e tarifave të arkëtuara. Kjo shumë amortizohet në mënyrë lineare gjatë jetëgjatësisë së garancisë. Në fund të secilës periudhë raportimi, garancitë maten në nivelin më të lartë (i) të shumës së provizionit për humbjen për ekspozimin e garantuar të përcaktuar bazuar në modelin e humbjes së pritsme dhe (ii) gjendjen e mbetur të paamortizuar të shumës në momentin e njohjes fillestare. Përveç kësaj, provizioni për humbjen e pritsme të kredisë – ECL njihet për tarifën e arkëtueshme që njihen në pasqyrën e pozicionit financiar si një aktiv.

Garancitë e performancës. Garancitë e performancës janë përgjegjësi të kushtëzuara të bankës, që i lëshohen një klienti në favor të një pale të tretë (partner biznesi, banke tjetër, etj.) për të siguruar përmbushjen e detyrimeve kontraktuale të klientit ndaj palës së tretë në fjalë, në rast se vetë klienti nuk arrin të plotësojë detyrimin përkatës.

Sipas IAS 37, përgjegjësia e kushtëzuar është:

- Një detyrim i mundshëm në varësi të asaj nëse ndodhin ngjarje të pasigurta në të ardhmen, ose
- Një detyrim aktual, përveç pagesave, që nuk është i mundshëm ose sasia nuk mund të matet në mënyrë të besueshme

Garancitë e kontratës janë kontrata që ofrojnë një kompensim nëse një palë tjetër nuk arrin të përmbushë një detyrim kontraktual. Këto kontrata transferojnë rrezikun jo-financiar të kontratës përveç rrezikut të kredisë. Garancitë e kontratës fillimisht njihen me vlerën e tyre të drejtë, e cila normalisht evidentohet nga shuma e tarifave të arkëtuara. Kjo shumë amortizohet në mënyrë lineare për gjatë jetëgjatësisë së kontratës. Në fund të secilës periudhë raportimi, kontratat e garancisë maten në nivelin më të lartë të (i) gjendjes së paamortizuar të shumës në momentin e njohjes fillestare dhe (ii) vlerësimit dhe çmuarjes më të mirë të shpenzimeve të nevojshme për të zgjidhur kontratën në fund të çdo periudhe raportimi, duke zbritur në vlerën aktuale. Kur Banka ka të drejtën kontraktuale për t'iu kthyer klientit të saj për rikuperimin e shumave të paguara për të shlyer kontratat e garancisë, këto shuma do të njihen si hua dhe të arkëtueshme pas transferimit të kompensimit të humbjes të përfituesit të garancisë. Këto tarifa njihen të ardhurat nga komisionet në pasqyrën e fitim humbjeve.

Kompensimi. Aktivitetet dhe detyrimet financiarë kompensohen dhe vlera neto paraqitet në pasqyrën e konsoliduar të pozicionit financiar kur dhe vetëm kur Banka gëzon të drejtën ligjore për të bërë kompensimin e shumave dhe vlerave, dhe ka si qëllim likuidimin mbi bazën neto ose likuidimin e aktivitetit dhe shlyerjen e detyrimit njëkohësisht. Kjo e drejtë kompensimi (a) nuk duhet të jetë e kushtëzuar nga një ngjarje e ardhshme dhe (b) duket të jetë ligjërish e zbatueshme në të gjitha rrethanat e mëposhtme (i) në rrjedhën normale të biznesit, (ii) në rast shkakësor/mospagimi (iii) rastet e paaftësisë paguese ose falimentimit.

Aktive materiale të investuara

Investimet në prona mbahen nga Banka për të fituar të ardhura nga qiraja ose për vlerësimin e kapitalit, ose për të dyja qëllimet. Investimet në prona përfshijnë aktivitetet për përdorime në të ardhmen për qëllime investimi.

Investimet në prona paraqiten me koston e tyre historike neto pasi iu është zbritur zhvlerësimi i akumuluar dhe ndonjë humbje nga zhvlerësimi. Nëse ekziston ndonjë tregues investimi në prona mund të zhvlerësohet, Banka vlerëson shumën e rikuperueshme si vlera më e lartë në përdorim dhe në vlerën e drejtë minus kostot e shitjes. Vlera kontabël neto e një investimi në pronë fshihet deri në shumën e rikuperueshme nëpërmjet një pagese në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve për periudhën. Humbja nga zhvlerësimi e njohur

në vitet e mëparshme kthehet nëse ka pasur ndonjë ndryshim të mëvonshëm në vlerësimet dhe çmuarjet e përdorura për të përcaktuar shumën e rikuperueshme të aktivitetit. Shpenzimet e mëtejshme janë përfshirë në vlerën e mbartur të aktivitetit, ose njihen si një aktiv më vete, sipas rastit, në rast se ekzistojnë mundësi të rrisin të mirat dhe përfitimet e ardhshme ekonomike të këtij mjeti specifik në Bankë dhe shpenzimet e aktivitetit mund të maten në mënyrë të besueshme. Të gjitha riparimet e tjera dhe mirëmbajtja klasifikohen të shpenzimet operative gjatë periudhës financiare gjatë së cilës janë kryer këto shpenzime. Nëse investimi në pronë zotërohet nga pronari, ajo klasifikohet të ndërtesat dhe pajisjet. Të ardhurat e fituara nga qiraja regjistrohen në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve për vitin në kategorinë e të ardhurave nga ndryshimet në vlerën e drejtë të investimit në pronë regjistrohen në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve për vitin dhe paraqiten më vete.

Ndërtesat dhe pajisjet

Ndërtesat dhe pajisjet dhe investimet në prona paraqiten me koston e tyre historike neto pasi iu është zbritur zhvlerësimi i akumuluar dhe ndonjë humbje nga zhvlerësimi. Kostot historike përfshijnë të gjitha shpenzimet të cilat mund t'i atribuohen në mënyrë të drejtpërdrejtë blerjes së aktivitetit dhe mjetit.

Shpenzimet e mëtejshme janë përfshirë në vlerën e mbartur të aktivitetit, ose njihen si një aktiv më vete, sipas rastit, në rast se ekzistojnë mundësi të rrisin të mirat e ardhshme ekonomike të këtij mjeti specifik në Bankë dhe shpenzimet e aktivitetit mund të maten në mënyrë të besueshme. Të gjitha riparimet e tjera dhe mirëmbajtja klasifikohen të shpenzimet operative gjatë periudhës financiare gjatë së cilës janë kryer këto shpenzime.

Në fund të çdo periudhe raportimi, drejtimi i bankës vlerëson nëse ka ndonjë tregues të zhvlerësimit të mjediseve dhe pajisjeve. Nëse ndonjë tregues i tillë ekziston, drejtimi i bankës vlerëson shumën e rikuperueshme, e cila përcaktohet si vlera më e lartë e një aktiviteti me vlerën e drejtë minus kostot për shitjen dhe vlerën e saj në përdorim. Vlera kontabël është zvogëluar në shumën e rikuperueshme dhe humbja nga zhvlerësimi njihet në pasqyrën e fitim humbjeve për vitin. Një humbje nga zhvlerësimi e njohur për një aktiv në vitet e mëparshme anulohet nëse ka pasur një ndryshim në vlerësimet dhe çmuarjet që janë përdorur për të përcaktuar vlerën e aktivitetit në përdorim ose vlerën e drejtë minus kostot për shitje.

Trojet dhe aktivitetet në ndërtim nuk zhvlerësohen. Zhvlerësimi i aktiveve realizohet duke përdorur metodën lineare sipas normave të përcaktuara për koston dhe shpenzimet për pronën dhe pajisjet gjatë kohëzgjatjes së përdorimit të tyre. Normat vjetore të zhvlerësimit përcaktohen në bazë të jetëgjatësisë së parashikuar të aktiveve të caktuara sipas tabelës që paraqitet më poshtë:

Përshkrimi	Jetëgjatësia
Ndërtesa	15-40 vjet
Përmirësime të qirasë më të shkurtra se afati ose jetëgjatësia e dobishme e kontratës	
Kompjuter, pajisje elektronike, ATM	2-8 vjet
Automjete	3-5 vjet
Mobilie dhe pajisje	5-10 vjet
Aktive të tjera fikse	2-7 vjet
Toka nuk është zhvlerësuar	

Aktivitetet afatgjata jomateriale

Aktive afatgjata jomateriale përfshijnë kryesisht licencat e programeve kompjuterike të cilat kapitalizohen në bazë të kostove për blerjen e tyre dhe për përdorimin e një softueri të caktuar. Aktive afatgjata jomateriale njihen në rast se ekzistojnë mundësi të rrisin të mirat e ardhshme ekonomike të këtij mjeti specifik në Bankë dhe shpenzimet e aktivitetit mund të maten në mënyrë të besueshme. Aktive afat-gjata jomateriale maten dhe vlerësohen fillimisht me

kosto. Vlera kontabël e aktiveve afat-gjata jomateriale rishikohen për zhvlerësim nëse ngjarjet ose ndryshimet e rrethanave evidentojnë se vlera e mbartur nuk mund të rikuperohet. Aktive afat-gjata jomateriale përfshijnë programet kompjuterike të cilat amortizohen duke përdorur metodën lineare të amortizimit për të gjithë jetëgjatësinë e dobishme prej dhjetë vjet.

Qira operative

Banka zbaton në mënyrë retrospektive IFRS 16 duke përdorur qasjen e modifikuar retrospektive. Në momentin e aplikimit fillestar, nuk ka efekte mbi bilancin e hapur të fitimeve të ruajtura. Banka zbaton përkufizimin e qirasë sipas IFRS 16 për të gjitha marrëveshjet në datën e aplikimit fillestar. Nuk ka qira të tjera të klasifikuara më parë si qira financiare. Qiratë me afat më pak se 12 muaj pas datës së aplikimit fillestar trajtohen si qira afatshkurtra dhe nuk njihen në bilanc. Për kontrata me opsione shtyrjeje dhe zgjidhjeje, afati i qirasë përcaktohet dhe zbatohet IFRS 16 për periudhat vjetore që fillojnë pas datës 1 janar 2019.

Detyrime ndaj bankave të tjera

Shuma që janë detyrime ndaj bankave të tjera regjistrohen në momentin që banka i akordon mjetet monetare ose aktivet e tjera bankave të tjera. Detyrimi jo-derivativ mbartet me koston e amortizuar. Nëse Banka blen borxhin e vet, detyrimi hiqet nga pasqyra e pozicionit financiar dhe diferenca midis vlerës kontabël të pasivit dhe shumës së paguar është përfshirë në fitimet ose humbjet që rrjedhin nga likuidimi i borxhit.

Llogaritë e klientit.

Llogaritë e klientëve janë detyrime jo-derivative ndaj individëve, klientëve institucionale ose korporatave dhe mbahen me kosto të amortizuar.

Fonde të tjera të marrë hua

Fondet e tjera të marrë hua përfshijnë kreditë e marra nga institucionet financiare ndërkombëtare. Fondet e marrë hua kontabilizohen me kosto të amortizuar.

Borxhi i varur

Borxhi i varur mund të paguhet vetëm në rast të likuidimit pasi të jenë plotësuar kërkesat e kreditorëve të tjerë më prioritet më të lartë. Borxhi i varur kontabilizohet me kosto të amortizuar.

Tatimi mbi fitimin

Tatimi mbi fitimin është paraqitur në pasqyrat financiare në përputhje me legjislacionin e miratuar në fuqi ose që do të jetë në fuqi në vijim deri në fund të periudhës së raportimit. Shpenzimet për tatimin mbi fitimin përfshijnë të drejtat tatimore afatshkurtra dhe të drejtat tatimore të shtyra dhe njihen në pasqyrën e fitim humbjes për vitin, përveçse kur njihen në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse ose drejtpërdrejt në kapital sepse lidhet me transaksionet që njihen gjithashtu, në të njëjtën periudhë ose në një periudhë tjetër, në të ardhura të tjera përmbledhëse ose direkt në kapital.

Tatimi afatshkurtër është shuma që pritet të paguhet ose të rimburohet nga autoritetet tatimore në lidhje me fitimet ose humbjet e tatueshme për periudhën aktuale dhe ato të mëparshme. Fitimet ose humbjet e tatueshme bazohen në vlerësimet dhe çmuarjet nëse pasqyrat financiare janë të autorizuara përpara dorëzimit të deklaratave përkatëse tatimore. Tatimet përveç të ardhurave regjistrohen te shpenzimet administrative dhe shpenzime të tjera operative.

Tatimi i shtyrë paraqitet duke përdorur metodën e pasivit të bilancit për humbjen nga tatimet të cilat mbarten dhe diferenat e përkohshme që lindin midis bazës tatimore të aktiveve dhe pasiveve dhe vlerave të tyre kontabël për qëllime të raportimit financiar. Tatimi i shtyrë matet me normat e tatimit të miratuara ose në fuqi në fund të periudhës raportuese, të cilat pritet të zbatohen në periudhën kur diferenat e përkohshme do të rimerren ose humbja tatimore e mbartur do të përdoret. Të drejtat tatimore të shtyra për

diferencat e përkohshme të zbritshme nga humbjet tatimore që barten regjistrohen vetëm deri në masën që është e mundur që fitimi i tatueshëm i ardhshëm të jetë i disponueshëm përkundrejt të cilit mund të përdoren zbritjet.

Pozicione tatimore të pasigurta

Pozitat tatimore të pasigurta të Bankës rishqyrtohen nga drejtimi i bankës në fund të çdo periudhe raportimi. Detyrimet regjistrohen për pozicionet e tatimit mbi fitimin të cilat përcaktohen nga drejtimi i bankës, pasi ka më shumë gjasa që të mos rezultojë në vendosjen e taksave shtesë nëse pozicionet do të kundërshtoheshin nga autoritetet tatimore. Vlerësimi bazohet në interpretimin e ligjeve tatimore që janë miratuar ose në fuqi deri në fund të periudhës së raportimit, dhe çdo vendim gjykatë të njohur ose vendime të tjera për çështje të tilla. Detyrimet për penalitetet, interesat dhe tatimet përveç të ardhurave njihen bazuar në vlerësimin më të mirë të drejtimit të bankës së shpenzimeve të nevojshme që duhen për të shlyer detyrimet në fund të periudhës së raportimit.

Përfitimet e punonjësve

Banka operon me pagimin e kontributeve të detyrueshme të sigurimeve shoqërore të cilat gjenerojnë përfitime pensioni për punonjësit. Autoritetet lokale janë përgjegjës për përcaktimin pragun minimal ligjor për pensionet në Shqipëri sipas një plani të përcaktuar të kontributeve për pensionin. Kontributet e Bankës në planin e pensionit paraqiten në pasqyrën e të ardhurave në momentin e pagesës.

Provizione për detyrime dhe shpenzime

Provizionet për detyrimet dhe shpenzime janë detyrime jofinanciare gjatë një kohe të pasigurt dhe në një shumë të pacaktuar. Ato përlogariten nëse Banka ka një detyrim aktual ligjor ose konstruktiv si rezultat i ngjarjeve të kaluara, dhe ka mundësi që të duhet një fluks mjeteve monetare që përfshijnë përfitime ekonomike për të shlyer detyrimin dhe mund të bëhet një vlerësim i besueshëm i shumës së detyrimit.

Taksat dhe detyrimet, të tilla si tatimet përveç tatimit mbi fitimin ose tarifrat rregullatore të bazuara në informacionet që lidhen me një periudhë para lindjes së detyrimit për të paguar, njihen si detyrime në momentin e ndodhjes së ngjarjes kur lind detyrimi për pagesën e taksës, siç përcaktohet nga legjislacioni që parashikon detyrimin për të paguar taksën. Nëse një taksë paguhet përpara ndodhjes së ngjarjes detyruese, ajo njihet si parapagim.

Detyrimet tregtare dhe të tjera që duhet të paguhet

Detyrimet tregtare përlogariten në momentin kur kundërpala ka përmbushur detyrimet e saj në bazë të kontratës dhe kontabilizohen me kosto të amortizuar.

Kapitali aksioner

Aksionet e zakonshme klasifikohen si kapital. Kostot rritëse që i atribuohen drejtpërdrejt emetimit të aksioneve të reja janë paraqitur në kapital si një zbritje, pa tatimin, nga të ardhurat. Çdo tejkallim i vlerës së drejtë të pagesës së marrë mbi vlerën nominale të aksioneve të emetuara regjistrohet si prim aksioni në kapital.

Gjatë administrimit të pozicionit të këmbimit valutor, Banka gjithashtu merr parasysh faktin se kapitali neto është në euro.

Devidentët për aksionet e zakonshme njihen në kapitalin në periudhën kur miratohen nga aksionerët e Bankës. Devidentët për vitin që janë deklaruar pas datës së raportimit paraqiten si ngjarje pas përfundimit të periudhës së raportimit. Raportet statutorë të kontabilitetit të Bankës përbëjnë bazën për shpërndarjen e fitimit dhe përvetësimeve të tjera.

Transaksionet e këmbimeve valutore

Transaksionet e këmbimeve valutore janë kthyer në monedhën funksionale me kursin e këmbimit të vlefshëm në datën e transaksioneve. Aktivet dhe detyrimet monetare në monedhë të huaj në datën e raportimit janë këmbyer në monedhën funksionale me kursin e këmbimit zyrtar të Bankës së Shqipërisë “BSH” në datën e raportimit.

Fitimi ose humbja nga këmbimet valutore që rezultojnë nga kryerja e transaksioneve dhe nga konvertimi i mjeteve monetare dhe detyrimeve në monedhën funksionale të subjektit në kursin e këmbimit zyrtar të Bashkës së Shqipërisë njihen në pasqyrën e të fitimit humbjeve për periudhën (si fitime nga këmbimi valutor pa humbjet). Konvertimi me normat në fund të vitit nuk aplikohet për zërat jo monetarë të cilët maten me koston historike.

Zërat jo-monetarë të cilët maten me vlerën e drejtë në monedhë të huaj, përfshirë investimet e kapitalit, konvertohen e kursin e këmbimit në datën e përcaktimit të vlerës së drejtë.

Efektet e ndryshimeve të kursit të këmbimit në zërat jo-monetarë që maten me vlerën e drejtë në një monedhë të huaj regjistrohen si pjesë e fitimit ose humbjes me vlerën e drejtë.

Paraqitja në Euro

Krahas paraqitjes së pasqyrave financiare në monedhën funksionale të bankës, informacioni plotësues në Euro është përgatitur për qëllime informimi të përdoruesve të pasqyrave financiare, duke konvertuar shifrat nga LEK’000 në EUR’000.

Pasqyra e pozicionit financiar për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019 është konvertuar me kursin e këmbimit zyrtar të Bankës së Shqipërisë në datën 31 dhjetor 2019 prej 121.77 LEK në 1 Euro (2018: 123.42). Pasqyra e të ardhurave dhe shpenzimeve dhe e të ardhurave përmbledhëse dhe pasqyra e fluksit të mjeteve monetare janë konvertuar me kursin e këmbimit mesatar për vitin prej 123.00 LEK për 1 Euro (2018: 127.58 LEK për 1 Euro).

Informacioni plotësues në EUR nuk është pjesë e pasqyrave financiare.

3. Vlerësime të rëndësishme kontabël dhe gjykime për zbatimin e politikave kontabël

Banka bën vlerësime dhe supozime që ndikojnë në shumën e raportuar të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar. Çmuarjet dhe gjykimet vlerësohen vazhdimisht dhe bazohen në përvojën e drejtimit të bankës dhe në faktorë të tjerë, duke përfshirë pritshmëritë e ngjarjes të ardhshme që besohet të jenë të arsyeshme sipas rrethanave. Drejtimi i Bankës gjithashtu bën gjykime të caktuara, përveç atyre që përfshijnë çmuarjen, në procesin e zbatimit të politikave kontabël. Vendimet që kanë efektin më të rëndësishëm në shumën e njohura në pasqyrat financiare dhe çmuarjet që mund të mundësojnë një rregullim domethënës të vlerës kontabël të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar përfshijnë:

Matja e humbjes së pritshme të kredisë - ECL. Matja e humbjes së pritshme të kredisë –ECL është një çmuarje dhe vlerësim i rëndësishëm që përfshin përcaktimin e metodologjisë, modeleve dhe regjistrimit e të dhënave. Detajet e metodologjisë së matjes së humbjes së pritshme të kredisë –ECL paraqiten në Shënimin 6. Komponentët e mëposhtëm kanë një ndikim të madh në fondin e provizioneve për humbjen e kredisë: përcaktimi i mospagesës, rritja e rrezikut –SICR, probabiliteti i vonësës (“PD”), ekspozimi i papaguar (“EAD”) dhe humbja standard e caktuar (“LGD”), si dhe modelet e skenarëve makroekonomikë. Grupi rregullisht shqyrton dhe miraton modelet dhe të dhënat e modeleve për të zvogëluar çdo dallim midis vlerësimeve të humbjeve të pritshme dhe kredisë dhe eksperiencës aktuale të humbjes së kredisë.

Banka ka përdorur informacion mbështetës të parashikuar për matjen e humbjes së pritshme të kredisë – ECL, kryesisht një rezultat i modelit të saj të parashikimit makroekonomik. Disa sasi makroekonomike janë investiguar në lidhje me potencialin e tyre si

pjesë e modelit të PD. Afatet kohore të faktorëve makroekonomikë janë marrë nga Baza e të Dhënave të Botës Ekonomike të FMN-së, veçanërisht për Shqipërinë. Në veçanti, konsiderohen të paktën sasi të mëposhtme për specifikimin e modeleve të PD-së: Rritja e produktit të brendshëm bruto, Ndryshimi në përqindje i inflacionit,

Shkalla e papunësisë.

Këto sasi reflektojnë drejtpërdrejt zhvillimin e ciklit të biznesit dhe për këtë arsye janë të dhëna të vlefshme potenciale për një model kuptimplotë të PD-së. Për vlerësimin e LGD-ve në një kohë të caktuar, përfshihen disa faktorë shtesë, sepse këtu nuk duhet të modelohet vetëm rreziku i mospagesës, por edhe faktorët makroekonomikë influencues.

Ekspozimi i kredisë për linjat e kredive të rinovueshme (p.sh. kartat e kreditit, paradhëniet bankare). Për linja të caktuara kredie të kredisë, ekspozimi i Bankës ndaj humbjeve të kredisë mund të zgjasë përtej periudhës maksimale kontaktuale të kredisë. Ky përjashtim zbatohet për disa produkte kredie të rinovueshme, të patërhequr dhe ku aftësia kontraktuale e Bankës për të kërkuar shlyerjen dhe anulimin e komponentit të patërhequr në praktikë nuk e kufizon ekspozimin ndaj humbjeve të riskut.

Për këto kredi, Banka mat humbjet e pritshme të kredisë – ECL përgjatë periudhës kur Banka është e ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë dhe humbjet e pritshme të kredisë ECL nuk zbuten nga veprimet e administrimit të rrezikut të kredisë. Zbatimi i këtij përjashtimi kërkon gjykimin. Drejtimi i bankës ka zbatuar gjykimin e tij në identifikimin e produkteve të kredisë, si private ashtu edhe të biznesit, për të cilat zbatohet ky përjashtim. Banka ka aplikuar këtë përjashtim për kreditë me karakteristikat e mëposhtme: (a) nuk ka një afat të caktuar ose strukturë të ripagimit; (b) aftësia kontraktuale për të anuluar kontratën nuk zbatohet në praktikë si rezultat i menaxhimit të përditshëm të ekspozimit të kredisë dhe kontrata mund të anulohet vetëm kur Banka informohet mbi rritjen e rrezikut të kredisë në nivel të një linjë kredie individuale deh (c) ekspozimet menaxhohen në mënyrë kolektive. Më tej, Banka ka zbatuar gjykimin për përcaktimin e një periudhe për matjen e humbjes së pritshme të kredisë ECL, duke përfshirë pikën fillestare dhe pikën e mbylljes së ekspozimeve.

Banka ka vlerësuar informacionin dhe përvojën historike në lidhje me: (a) periudhën gjatë së cilës Banka është e ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë për linja të ngjashme kredie, duke përfshirë edhe ndryshimin e fundit të rëndësishëm të kredisë dhe për këtë arsye përcakton pikënisjen për vlerësimin e rritjes së rrezikut SICR (b) kohëzgjatjen e vonësës në pagesë për instrumente financiare të ngjashme pas rritjes së rrezikut SICR dhe (c) veprimet e administrimit të rrezikut të kredisë (p.sh. reduktimi ose heqja e kufijve të patërhequr), normat e parapagimit dhe faktorët të tjerë që nxisin maturitetin e pritshëm. Me zbatimin e këtyre faktorëve, banka segmenton portofolat e linjave të kredive të rinovueshme në nën-grupe dhe zbaton faktorët që janë më të rëndësishëm në bazë të të dhënave historike dhe përvojës, si dhe informacione dhe të dhëna të parashikueshme.

Rritje e ndjeshme në rrezikun e kredisë (“SICR”). Për të përcaktuar nëse ka pasur një rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë, Banka krahason rrezikun e një mospagimi që ndodh gjatë jetëgjatësisë së një instrumenti financiar në fund të datës së raportimit me rrezikun e mospagimit në datën e njohjes fillestare. Vlerësimi konsideron rritjen relative të rrezikut të kredisë në fund të periudhës së raportimit. Banka i konsideron të gjitha informacionet e arsyeshme dhe mbështetëse të parashikuara pa kosto dhe përpjekje të panevojshme, të cilat përfshijnë një sërë faktorësh, duke përfshirë aspektet e sjelljes së portofolave të veçanta të klientëve. Banka identifikon treguesit e sjelljes së rritjes së rrezikut të kredisë para ndodhjes së mospagesës dhe përfshin informacionin e duhur të parashikuar në vlerësimin e rrezikut të kredisë, qoftë në nivelin e një instrumenti individual ose në nivel portofoli. Referojuni Shënimin 5.

3. Vlerësime të rëndësishme kontabël dhe gjykime për zbatimin e politikave kontabël (vazhdon)

Vlerësimi i modelit të biznesit. Modeli i biznesit nxit klasifikimin e aktiveve financiare. Drejtimi i Bankës ka zbatuar gjykimin për përcaktimin e nivelit të agregimit dhe portofoleve të instrumenteve financiare gjatë kryerjes së vlerësimit të modelit të biznesit. Gjatë vlerësimit të transaksioneve të shitjeve, Banka merr në konsideratë frekuencën, kohën dhe vlerën e tyre historike, arsyet për shitjet dhe pritshmëritë për aktivitetin e shitjeve në të ardhme. Transaksionet e shitjeve që kanë për qëllim minimizimin e humbjeve të mundshme për shkak të përkeqësimit të kredisë konsiderohen konsistente me modelin e biznesit “mbaj për arkëtim”. Shitjet e tjera para maturimit, jo në lidhje me aktivitetet e administrimit të rrezikut të kredisë, janë gjithashtu në përputhje me modelin e biznesit “mbaj për arkëtim”, me kusht që ato të jenë të rralla ose të parëndësishme në vlerë, si individualisht dhe në mënyrë të agreguar. Banka vlerëson rëndësinë e transaksioneve të shitjes duke krahasuar vlerën e shitjeve me vlerën e portofolit që i nënshtrohet vlerësimit të modelit të biznesit mbi jetëgjatësinë mesatare të portofolit. Përveç kësaj, shitja e aktivitetit financiar që pritet vetëm në skenarin e rasteve të stresit ose në përgjigje të një ngjarjeje të izoluar që është jashtë kontrollit të Bankës, nuk është sistematike dhe nuk mund të parashikohen nga Banka, konsiderohet si e rastësishme në objektivin e modelit të biznesit dhe nuk ndikon në klasifikimin e aktiveve financiare përkatëse.

Modeli i biznesit “mbaj për arkëtim dhe shitje” nënkupton që asetet mbahen për të arkëtuar flukse të mjeteve monetare, por shitja është gjithashtu integrale për arritjen e objektivit të modelit të biznesit, siç janë menaxhimi i nevojave të likuiditetit, arritja e një yieldi të caktuar ose përputhja e kohëzgjatjes të aseteve financiare me kohëzgjatjen e detyrimeve që financojnë ato asete.

Kategoria e mbetur përfshin ato portofole të aktiveve financiare, të cilat menaxhohen me qëllim për realizimin e flukseve monetare kryesisht nëpërmjet shitjes, si p.sh. nëse ekziston një model tregtimi. Arkëtimi i fluksit të mjeteve monetare kontraktuale shpesh është i rastësishëm për këtë model biznesi.

Me kalimin në SNRF 9, Banka ka identifikuar letrat me vlerë të vendosjes (AFS) si një portofol likuiditeti dhe janë klasifikuar në kategorinë e mbajtjes për arkëtim dhe shitje.

Vlerësimi nëse flukset e mjeteve monetare janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit (“SPPI”). Përcaktimi nëse flukset e mjeteve monetare të një aktiviteti financiar janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit është subjekt gjykimi.

Vlera në kohë e elementit mjete monetare mund të modifikohet, për shembull, nëse një normë interesi kontraktual rivendoset në mënyrë periodike, por frekuenca e kësaj rivendosjeje nuk përputhet me afatin e normës bazë të interesit të instrumentit të borxhit, për shembull një kredi paguan tre muaj normën ndërbankare por norma është rivendosur çdo muaj. Efekti i vlerës në kohë të modifikuar të parasë është vlerësuar duke krahasuar flukset monetare të instrumentit përkatës kundrejt instrumentit të borxhit referues me flukset e mjeteve monetare SPPI, në çdo periudhë dhe në mënyrë kumulative përgjatë jetëgjatësisë së instrumentit. Vlerësimi është bërë për të gjitha skenarët e mundshëm, duke përfshirë situatën e arsyeshme të mundshme të stresit financiar që mund të ndodhë në tregjet financiare.

Banka ka identifikuar dhe konsideruar kushtet kontraktuale që ndryshojnë kohën ose shumën e flukseve monetare kontraktuale. Kriteri SPPI është plotësuar nëse një hua mundëson shlyerjen e hershme dhe shuma e parapagimit përfaqëson në thelb interesin kryesor dhe të përlogaritur plus një kompensim të arsyeshëm shtesë për përfundimin e kontratës para afatit. Principali i aktivitetit është vlera e drejtë në momentin e njohjes fillestare minus ripagimet në vijim të principalit, përkatësisht këstet neto të interesit të përcaktuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Si një përjashtim nga ky parim, standardi gjithashtu lejon instrumente me karakteristika parapagimi që plotësojnë kushtet e mëposhtme për të përmbushur SPPI: (i) aktiviteti është iniciuar me një prim ose zbritje, (ii) shuma e parapagimit përfaqëson shumën kontraktuale dhe

interesin e përlogaritur dhe një kompensim të arsyeshëm shtesë për përfundimin e kontratës para afatit, dhe (iii) vlera e drejtë e tiparit të parapagimit është jomateriale në momentin e njohjes fillestar.

Banka ka shqyrtuar shembujt sipas standardit dhe del në përfundimin se kushtet që rrjedhin vetëm nga legjislacioni dhe që nuk janë pjesë e kontratës, pra nëse legjislacioni ndryshon, ato nuk do të zbatohen më (të tilla si garancia në legjislacionin e disa shteteve të caktuara) nuk janë të përshtatshme për vlerësim, ndryshe nga flukset e parasë që vlerësohen si SPPI.

Kontratet e kredisë së Bankës lejojnë rregullimin e normave të interesit në përgjigje të disa ndryshimeve makroekonomike ose ndryshimeve rregullatore. Drejtimi i Bankës ka zbatuar gjykimin dhe vlerësoi se konkurrenca në sektorin bankar dhe aftësia praktike e huamarrësve për të rfinancuar kreditë do ta pengonin që të rivendoste normat e interesit në një nivel mbi nivelin e tregut dhe rrjedhimisht flukset monetare u vlerësuan si SPPI.

Modifikimi i aktiveve financiare. Nëse aktiviteti financiar janë modifikuar në mënyrë kontraktuale (p.sh., ringeociuar), Banka vlerëson nëse modifikimi është i konsiderueshëm dhe duhet të rezultojë në mosnjohjen e aktivitetit fillestar dhe njohjen e një aktiviteti të ri me vlerë të drejtë. Ky vlerësim bazohet kryesisht në faktorët cilësorë, të përshkruara në politikën përkatëse të kontabilitetit dhe kërkon gjykime të rëndësishme. Në veçanti, Banka zbaton gjykime për të vendosur nëse kreditë e reja të njohura duhet të konsiderohen si kredi të zhvlerësuar në momentin e njohjes fillestare. Vlerësimi i mosnjohjes varet dhe nga fakti nëse rreziqet dhe përfitimet, domethënë ndryshueshmëria e flukseve monetare të pritshme (në vend të atyre kontraktuale), ndryshojnë si pasojë e këtyre ndryshimeve. Drejtimi i Bankës vendosi që rreziqet dhe përfitimet nuk ndryshojnë si rezultat i modifikimit të këtyre kredive dhe prandaj në thelb për të gjitha modifikimet, kreditë nuk ishin subjekt mosnjohjeje dhe as nuk u riklasifikuan nga pozicioni i nivelit të zhvlerësuar.

Kolateral i marrë në zotërim. Për të përcaktuar vlerën neto të realizueshme për kolateralin e rimarrë në zotërim që përfshihet në inventarët brenda aktiviteteve të tjera, Banka përcakton matjen e vlerës së drejtë bazuar në raportet e vlerësuesve të jashtëm të pavarur të pronës, me kualifikime profesionale të njohura profesionale. Drejtimi i bankës ka rishikuar supozimet e vlerësuesve që bazohen në modelet e skontuara të flukseve të mjeteve monetare që përdoren për qëllime vlerësimi dhe konfirmon faktorët si pronat e ngjashme dhe / ose transaksionet e ngjashme, norma e skontimit të aplikuar janë përcaktuar në mënyrë të përshtatshme në bazë të të dhënave dhe supozimeve që janë përdorur duke vlerësuar kushtet e tregut në fund të periudhës së raportimit. Pavarësisht nga sa më sipër, drejtimi i bankës konsideron së vlerësimi i kolateralit të saj të rimarrë në zotërim aktualisht është subjekt i një shkalle më të lartë gjykimi dhe rritja e gjasave që të ardhurat reale nga një shitjeje mund të ndryshojnë nga vlera kontabël dhe pse rezultatet e fundit kanë treguar variacione të parëndësishme midis të ardhurave reale dhe vlerave kontabël.

Njohja e të drejtave tatimore të shtyrë mbi fitimin. Të drejtat tatimore të shtyra nuk janë njohur nga Banka pas një numër vitesh negative në aspektin e humbjeve të tatuueshme dhe devijimeve të rezultateve aktuale krahasuar me pritshmëritë e drejtitimit. Për shkak të paqartësive të regjistruara në vitet e fundit, drejtimi i bankës nuk ka njohur të drejtat tatimore të shtyra deri në një situatë më të qëndrueshme me të ardhurat e tatuueshme.

COVID 19 - Zhvillimi i shpejtë i virusit Covid-19 dhe ndikimi i tij social dhe ekonomik në Shqipëri dhe globalisht, mund të rezultojë në supozime dhe vlerësime që kërkojnë rishikime, të cilat mund të çojnë në rregullime materiale për vlerën mbajtëse të aseteve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar. Në veçanti, drejtimi pret që supozimet dhe vlerësimet e përdorura për të përcaktuar kreditimet drejt klientëve dhe aktivet e tjera, aktivet jo të rrjedhshme dhe detyrimet, të ndikohen. Në këtë fazë, drejtimi nuk është në gjendje të vlerësojë në mënyrë të besueshme ndikimin, sepse ngjarjet zhvillohen dita-ditës. Ndikimi afatgjatë mund të

prekë edhe vëllimin e tregtimeve, rrjedhës së cash-it dhe fitimit. Megjithatë, deri në datën e këtij vlerësimi financiar, banka vazhdon të përbushë detyrimet siç duhet dhe, në këtë mënyrë, vazhdon të zbatojë një bazë përgatitjeje në vijimësi

4. Adoptimi i standardeve të reja dhe të rishikuara ndërkombëtare të raportimit financiar

4.1 Standardet dhe interpretimet efektive gjatë periudhës aktuale

• IFRS 16 - Qiratë

Për vitin aktual, Banka ka aplikuar IFRS 16, që është efektive për periudhat vjetore që fillojnë në ose pas 1 janarit 2019.

IFRS 16 paraqet kërkesa të reja ose përmirësuar lidhur me kontabilitetet e qirasë. Ai paraqet ndryshime domethënëse për kontabilitetin e qiramarrjes, duke hequr dallimin mes qirasë operuese dhe financiare dhe duke kërkuar njohjen e së drejtës së përdorimit të asetit dhe një detyrim qiraje në fillim për të gjithë qirasë, përveç qirave afatshkurtra dhe qirave të aseteve me vlerë të ulët. Në kontrast me kontabilitetin e qiramarrjes, kërkesat për kontabilitetin e qiradhënësit kanë mbetur gjerësisht të pandryshuara. Ndikimi i adoptimit të IFRS 16 në deklaratat financiare të Bankës përshkruhet më poshtë.

Data e aplikimit fillestar të IFRS 16 për Bankën është 1 janari 2019.

Banka ka aplikuar IFRS 16 duke përdorur qasjen akumulative të rikuperimit, e cila:

- I kërkon Bankës të njohë efektin akumulativ të aplikimit fillestar të IFRS 16, si një rregullim në hapjen e balancës së fitimeve të mbajtura në datën e aplikimit fillestar.
- Nuk lejon rivendosje të krahasimeve, që vazhdojnë të paraqiten sipas IAS17 dhe IFRIC4

a) *Impakti i përkufizimit të ri të qirasë*

Banka ka përdorur instrumentin praktik në dispozicion për kalimin në IFRS 16, për të mos rivlerësuar nëse një kontratë është apo përmban qira. Në këtë mënyrë, përkufizimi i qirasë në përputhje me IAS 17 dhe IFRIC 4 do të vazhdojë të gjejë zbatim për ato qira të kryera ose ndryshuara para 1 janarit 2019. Ndryshimi në përkufizimin e qirasë, më së shumti ka lidhje me konceptin e kontrollit. IFRS 16 përcakton nëse një kontratë e përmban qiranë në bazë të asaj nëse e ka klienti të drejtën e kontrollit të përdorimit të një asemi të identifikuar për një periudhë kohe në këmbim të marrjes së saj në konsideratë. Kjo bën kontrast me fokusin mbi "risqet dhe shpërblimet" të IAS 17 dhe IFRIC 4.

Banka aplikon përkufizimin e qirasë dhe udhëzimeve të ndërlidhura të përcaktuara në IFRS 16 për të gjitha kontratat e qirasë të hyra në fuqi apo të ndryshuara pas 1 janarit 2019 (pavarësisht nëse në kontratën e qirasë ndodhet qiradhënësi apo qiramarrësi). Në përgatitje për aplikimin për herë të parë të IFRS 16, Banka ka zhvilluar një projekt implementimi. Projekti ka treguar se, përkufizimi i ri në IFRS 16 nuk do ta ndryshojë në mënyrë domethënëse sferën e kontratave që përbushin përkufizimin e qirasë për Bankën.

Impakti mbi Kontabilitetin e qiramarrësit

(i) *Qiratë operative të mëparshme*

Qiratë operative të mëparshme IFRS 16 ka ndryshuar mënyrën se si i vlerëson Banka qiratë e klasifikuara më herët si qira operative sipas IAS 17, të cilat ishin jashtë bilancit.

Duke aplikuar IFRS 16, për të gjitha qiratë (përveç rasteve të poshtëshënuara), Banka:

- Ka njohur detyrimet e lidhur me asetet dhe qiratë në deklaratën e gjendjes financiare, të matura fillimisht me vlerën aktuale të pagesave të ardhshme të qirasë;
- Ka njohur amortizimin e aseteve dhe interesave mbi detyrimet e qirave në deklaratën e fitimit apo humbjes

Ka ndarë shumën totale të cash-it të paguar në një pjesë principali (të paraqitur në aktivitetet financuese) dhe një interes (të paraqitur në aktivitetit operative) në deklaratën e fluksit monetar.

Stimujt e qirasë (p.sh. periudha pa qira) njihen si pjesë e matjes së aktiveve me të drejtë huapërdorimi dhe detyrimet e qirasë, ndërsa sipas SNK 17 rezultuan në njohjen e stimulit të qirasë të amortizuar si reduktim të shpenzimeve për qira me bazë të njëtrajtshme.

Sipas SNRF 16, aktivet në huapërdorim testohen për zhvlerësim në përputhje me SNK 16 "Zhvlerësimi i Aktiveve".

Për qiratë afatshkurtra (qira me afat 12-mujor ose më pak) dhe qiratë e aktiveve me vlerë të ulët, Banka ka zgjedhur të njohë shpenzimet për qira me bazë të njëtrajtshme ashtu siç e lejon SNRF 16. Këto shpenzime paraqiten brenda kategorisë "shpenzime të tjera" në fitim dhe humbje.

Banka ka përdorur këto masa praktike përshpejtuese kur aplikoi qasjen kumulative tërësore për qiratë e klasifikuara më herët si qira operative duke zbatuar SNK 17.

- Banka ka aplikuar vetëm një normë skontimi për portofolin e qirave me karakteristika arsyeshëm të ngjashme.
- Banka ka rregulluar huapërdorjen e aktivitetit në datën e kërkesës fillestare sipas shumës së provigjionit për qiratë e zakonshme të njohura sipas SNK 37 në pasqyrën e pozicionit financiar menjëherë para datës së kërkesës fillestare si një alternativë për shqyrtimin e zhvlerësimit.
- Banka ka zgjedhur të mos njohë huapërdorjen e aktiveve dhe detyrimet e qirave për të cilat afati përfundon brenda 12 muajsh nga data e kërkesës fillestare.
- Banka ka përjashtuar kostot fillestare direkte nga matja e huapërdorjes së aktiveve në datën e kërkesës fillestare.
- Banka është treguar mirëkuptuese në momentin që i dashur të përcaktojë afatin e qirasë kur kontrata përmban klauzola për shtyrjen apo ndërprerjen e qirasë.

c) *Ndikimi te Kontabiliteti i Qiradhënësit*

SNRF 16 nuk ndryshon shumë se si qiradhënësi kontabilizon qiratë. Sipas SNRF 16, qiradhënësi vazhdon të klasifikojë qiratë ose si qira financiare ose si qira operationale dhe kontabilizon këto dy lloje qirash ndryshe. Megjithatë, SNRF 16 ndryshoi dhe zgjeroi publikimin e të dhënave, sidomos lidhur me mënyrën se si qiradhënësi menaxhon rreziqet që lindin nga interesi i mbetur (rezidual) në aktivet e lëshuara me qira.

Sipas SNRF 16, qiradhënësi i ndërmjetëm kontabilizon qiranë kryesore dhe nënqiranë si dy kontrata të ndara. Qiradhënësit të ndërmjetëm i kërkohet të klasifikojë nënqiranë si qira financiare ose operationale duke iu referuar aktivitetit në huapërdorje që është objekt i qirasë kryesore (dhe jo duke iu referuar aktivitetit vetë siç ishte rasti te SNK 17).

Në fundvit, banka nuk ka nënqira për qiratë e veta që njihen si huapërdorje aktivesh.

4. Adoptimi i standardeve të reja dhe të rishikuara ndërkombëtare të raportimit financiar (vazhdon)

4.1 Standardet dhe interpretimet efektive gjatë periudhës aktuale (vazhdon)

d) Ndikimi financiar i zbatimit fillestar të SNRF 16

Mesatarja e ponderuar e normës rritëse të huamarrjes të qiramarrësit të zbatuar ndaj detyrimeve të qirasë të njohura në pasqyrën e pozicionit financiar në datën 1 janar 2019 është 4.68%.

Banka ka njohur huapërdorje aktiveve 39.7 milion ALL dhe detyrime qiraje 39.7 milion ALL në momentin e kalimit të SNRF 16. Ndikimi neto në të hyrat e mbajtura është zero.

Ndryshimet më poshtë në standardet ekzistuese të nxjerra nga Bordi Ndërkombëtar i Standardeve të Kontabilitetit (BNSK) kanë në fuqi për këtë periudhë raportimi:

- **SNRF 16 "Qiratë"** (efektive për periudhat vjetore që fillojnë nga 1 janari 2019 ose më vonë);
- **Ndryshimet në SNRF 9 "Instrumentet Financiare"** – Opsionet e Parapagimit me Kompensim Negativ (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë nga 1 janari 2019 ose më vonë);
- **Ndryshimet në SNK 19 "Përfitimet e Punëmarrësit"** - Ndryshimet në Plan, Shkurtimi ose Marrëveshja (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë nga 1 janari 2019 ose më vonë);
- **Ndryshimet në SNK 28 "Investimet në Pjesëmarrje dhe Sipërmarrjet e Përbashkëta"** – Interesat afatgjatë në Pjesëmarrje dhe Sipërmarrjen e Përbashkëta (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë nga 1 janari 2019 ose më vonë);
- **Ndryshime në standarde të ndryshme për shkak të "Përmirësimeve në SNRF (cikli 2015-2017) që rezultojnë nga projekti i përmirësimit vjetor të SNRF (SNRF 3, SNRF 11, SNK 12 dhe SNK 23) kryesisht për eliminimin e mospërputhjeve dhe qartësimin e formulimeve** (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë nga 1 janari 2019 ose më vonë);
- **KIRFN 23 "Pasiguria mbi Trajtimin e Tatimit mbi të Ardhurat"** (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë nga 1 janari 2019 ose më vonë);

Miratimi i këtyre ndryshimeve në standardet ekzistuese dhe interpretimet nuk ka rezultuar në ndryshime materiale në pasqyrat financiare të Bankës.

4.2 Standardet dhe interpretimet e nxjerra por ende efektive

Standardet dhe interpretimet e nxjerra por që nuk janë ende efektive deri në datën e publikimit të pasqyrave financiare të Bankës jepen më poshtë. Banka synon t'i miratojë këto standarde, sipas rastit, kur të bëhen efektive.

- **SNRF 17 "Kontratat e Sigurimit"** (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë nga 1 janari 2021 ose më vonë);
- **Ndryshimet në SNRF 3 "Kombinimet e Biznesit"** – Përkufizimi i Biznesit (në fuqi për kombinimet e bizneseve për të cilat data e blerjes i bie në ditën apo pas fillimit të periudhës vjetore raportuese të parë që fillon më 1 janar 2020 ose më pas dhe për blerjen që ndodhin në datën e fillimit të asaj periudhe ose më vonë).
- **Ndryshimet në SNRF 9 "Instrumentet Financiare", SNK 39 "Instrumentet Financiare: Njohja dhe Matja", si edhe SNRF 7 "Instrumentet Financiare: Zbulimet"** – Reforma në Logaritmen e Normës së Interesit (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë nga 1 janari 2020 ose më vonë);

- **Ndryshimet në SNRF 10 "Pasqyrat Financiare të Konsoliduara" dhe SNK 28 "Investime në Pjesëmarrje dhe Sipërmarrje të Përbashkëta"** – Shitja ose Kontributi i Aktiveve ndërmjet Investitorit dhe Pjesëmarrësit të tij apo Sipërmarrjes së Përbashkët si edhe ndryshime të mëtejshme (data e hyrjes në fuqi shtyhet pa afat derisa përfundon projekti kërkimor për metodën e ekuitetit).
- **Ndryshimet në SNK 1 "Prezantimi i Pasqyrave Financiare" dhe SNK 8 "Politikat e Kontabilitetit, Ndryshimet në Vlerësimet dhe Gabimet Kontabël"** – Përkufizimi i Material (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë nga 1 janari 2020 ose më vonë);
- **Ndryshimet në Referencat e përdorura për Kuadrin Konceptual të Standardeve SNRF** (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë nga 1 janari 2020 ose më vonë);

Banka ka zgjedhur të mos miratojë këto standarde, rishikime dhe interpretime në avancë të hyrjes në fuqi të tyre. Banka parashikon që miratimi i këtyre standardeve, rishikimeve dhe interpretimeve (përveç SNRF 16 të zbuluar më poshtë) nuk do të ketë ndikim material te pasqyrat financiare të Bankës në periudhën e fillimit të aplikimit.

5. Administrimi i riskut financiar

Në aktivitetin normal të biznesit të saj, Banka është e ekspozuar ndaj një numri rreziqesh dhe këto aktivitete përfshijnë analizën, vlerësimin, pranimin dhe menaxhimin e disa aktiviteteve të riskut ose kombinimin e rreziqeve. Ndërmarrja e riskut është thelbësore për aktivitetin e biznesit financiar dhe rreziqet operacionale janë një pasojë e paevitueshme e zhvillimit të biznesit. Qëllimi i Bankës është të arrijë një ekuilibër dhe balancë të përshtatshme midis riskut dhe përfitueshmërisë si dhe të minimizojë efektet e mundshme të pafavorshme në ecurinë financiare të bankës.

Politikat e bankës për administrimin e riskut janë hartuar në funksion të identifikimit dhe analizës së këtyre rreziqeve, përcaktimit të limiteve dhe kontrolleve të përshtatshme të riskut për të monitoruar rreziqet dhe respektimin nëpërmjet sistemeve informatike të besueshme dhe të përditësuara. Banka rishikon në mënyrë sistematike politikat dhe sistemet për administrimin e riskut për të pasqyruar ndryshimet në tregje, produkte dhe zhvillimin e praktikës më të mirë.

(a) Rreziku i kredisë

Banka ekspozohet ndaj rrezikut të kredisë, i cili është rreziku që si pasojë e mospërbushjes së detyrimeve të kundërpalës bën që banka të pësojë humbje financiare. Rreziku i kredisë është rreziku më i rëndësishëm për aktivitetin e biznesit të bankës, për rrjedhojë drejtimi i bankës administrohet me kujdes ekspozimin ndaj rrezikut të kredisë. Ekspozimet e kredisë lindin kryesisht në aktivitetin e kredi-dhënies të cilat përfshijnë huaj dhe paradhënie, dhe aktiviteti investimi të cilat sjellin depozita dhe letra me vlerë të borxhit në portofolin e aktiveve të bankës.

Rreziku i kredisë ekziston gjithashtu në instrumentet financiare jashtë bilancit si letër kredi, garanci dhe angazhime kredie. Administrimi dhe kontrolli i rrezikut të kredisë për huaj dhe paradhënie janë përqendruar në Departamentin e Administrimit të Rrezikut, ndërsa rreziku ndërbankar për depozitat dhe letrat me vlerë të borxhit janë përqendruar në Departamentin e Thesarit dhe Departamentin e Administrimit të Rrezikut.

Të gjitha departamentet që janë përgjegjëse për administrimin dhe kontrollin e rrezikut të kredisë, raportojnë rregullisht në Këshillin Administrativ dhe në Këshillin Drejtues.

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)

Tabela e mëposhtme paraqet ekspozimin maksimal ndaj rrezikut të kredisë:

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	1,976,980	4,927,618
Hua dhe paradhënie bankave dhe institucioneve të tjera financiare	3,014,192	19,020
Hua dhe paradhënie klientëve:		
Tregti - biznesi	9,579,584	9,684,358
Bujqësi - biznesi	589,518	732,505
Prodhim - biznesi	5,862,747	6,120,739
Transporti - biznesi	363,889	592,676
Të tjera - biznesi	4,128,307	3,386,591
Strehim - privat	1,499,548	1,701,059
Investime - private	77,856	66,874
Të tjera - private	55,931	42,760
Totali	22,157,380	22,327,562

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Letra me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse	2,288,243	1,632,790
Aktive të tjera financiare	266,352	155,776
Totali	2,554,595	1,788,566
Ekspozimet e rrezikut të kredisë për aktivet jashtë bilancit paraqiten si më poshtë vijon:		
Angazhimet e huasë dhe detyrime të tjera të lidhura të kredisë	1,759,520	1,387,411
Garancitë financiare	985,963	1,028,129
Totali	2,745,483	2,415,540

	31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
Angazhime huaje	1,759,520	1,387,411
Garancitë financiare	950,671	872,558
Letër kredi	35,292	155,571
Provizione të njohura si detyrime	(15,895)	(29,292)
Total	2,729,588	2,386,248

Rreziku standard i kredisë nga ekspozimet e kredisë së klientëve

Diferencimi midis ekspozimeve individuale të rëndësishme dhe të parëndësishme të kredisë të orienton drejt proceseve të dallueshme kreditimi për lloje të ndryshme të ekspozimeve të kredisë-procese që kanë demonstruar në të kaluarën se sigurojnë një menaxhim efektiv të rrezikut të kredisë. Proceset dallohen kryesisht në drejtim të ndarjes së detyrave, të cilat zbatohen plotësisht për ekspozimet individuale të rëndësishme të kredisë. Pika fillestare e analizës është informacioni i mbledhur nga klienti, duke filluar nga pasqyrat financiare të audituara deri tek vetëdeklarimet. Kriteret kryesore për vendimet e ekspozimit ndaj kredisë bazohen në gjendjen financiare të klientit; në veçanti për ekspozimet individuale të parëndësishme të kredisë, të plotësuara me një rishikim të fondeve likuide dhe vlerësimin e besueshmërisë së klientit. Së fundi, kërkesat e kolateralit janë përgjithësisht më të larta për ekspozimet individuale të kredive. Si rregull i përgjithshëm, sa më i ulët të jetë ekspozimi i kredisë, aq më mbështetës është dokumentacioni i ofruar nga klienti, aq më i shkurtër është afati i ekspozimit të kredisë, sa më i gjatë historiku i klientit me bankën dhe sa më i lartë të jetë qarkullimi i klientit me Grupin, më të ulëta do të jenë kërkesat e kolateralit.

Procesi i vendimmarrjes siguron që të gjitha vendimet e kredisë për ekspozimet individualisht të rëndësishme merren nga komiteti i kredisë. Si parim i përgjithshëm, ne e konsiderojmë atë shumë të rëndësishme për të siguruar që biznesi ynë i huadhënies realizohet në bazë të udhëzimeve organizative që parashikojnë rregulla të përshtatshme që rregullojnë strukturat organizative dhe procedurat operative; përshkrimet e punës që përcaktojnë detyrat përkatëse; një ndarje të qartë të autoritetit vendimmarrës; dhe një përcaktim të qartë të përgjegjësiave.

Ekspozimet e kredive në vonesë përkufizohen si ekspozime kredie për të cilat pagesat e interesit kontraktuar dhe/ose pagesat e principalit janë me vonesë. Cilësia relativisht e lartë e portofolit të kredisë pasqyron zbatimin e parimeve të mësipërme të kredidhënies, rezultatet e ndjekjes së treguesve të paralajmërimit të hershëm dhe monitorimit të duhur, në veçanti të ekspozimeve individuale të kredisë. Ky është një element thelbësor i strategjisë sonë për menaxhimin e borxheve në mjedisin aktual të vështirë ekonomik që po prek klientët tanë.

Banka ndjek me rigorozitet mospagimet e ekspozimeve tona të kredisë, e cila zakonisht lejon identifikimin e shpejtë të çdo pontenciali në rritje për mospagimin e ekspozimit të kredisë. Banka aplikon dhe zbaton rregulla strikte në lidhje me ekspozimet e kredive për të cilat, sipas mendimit tonë, nuk ka asnjë perspektivë reale që ekspozimi ndaj kredisë të shlyhet dhe ku zakonisht realizimi i kolateralit është përfunduar ose rezultati i procesit të realizimit është i pasigurt. Përpjekjet e bankës për rikuperimin dhe arkëtimin ndiqen nga punonjës të specializuar, zakonisht me eksperiencë në kredidhënie ose me njohuri në fushën ligjore. Efektiviteti i këtij administrimi të rreptë të rrezikut të kredisë është pasqyruar në normën krahasimisht të ulët të vonesave që pasqyron portofoli ynë i kredisë.

Cilësia e portofolit të kredisë monitorohet në mënyrë të vazhdueshme. Banka përdor tregues të brendshëm të paralajmërimit të hershëm për të identifikuar çdo rritje potenciali të rrezikut të kredisë. Një rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë evidentohet zakonisht gjatë analizës/monitorimit financiar të klientit ose gjatë evidentimit të ndonjë ngjarje të posaçme që tregon rritje të rrezikut. Të dyja të mundësojnë një përditësim të Klasifikimit të Rrezikut të klientit. Nga ana tjetër, informacionet dhe të dhënat për vonesa në likuidim merren në konsideratë duke qenë se fazat përfshijnë të gjitha ekspozimet që tejkalojnë 30 ditë vonesë.

Kjo qasje nënkupton analizën gjithëpërfshirëse të burimeve të ndryshme të informacionit përfshirë analizën gjithëpërfshirëse të qëndrimit financiar të huamarrësve, informacionin për vonesa në pagesa, të dhënat mbi ngjarjet e ristrukturimit dhe perspektivat e ardhshme makroekonomike.

Rreziku i kredisë rritet në mënyrë të konsiderueshme nëse evidentohet të paktën një nga ngjarjet e mëposhtme:

- klienti është në vonesë për më shumë se 30 ditë (duke përfshirë PAR 30 gjatë muajit) por më pak se 90 ditë
- përkeqësim i konsiderueshëm i situatës financiare të klientit që ka sjellë përkeqësimin e klasifikimit të rrezikut në 6 ose 7
- ngjarje të ristrukturimit standard ose në ndjekje
- shumë ristrukturime.

Në bazë të këtyre treguesve, ekspozimet klasifikohen në faza.

Matja e humbjes së pritshme të kredisë (ECL). Humbja e pritshme e kredisë ECL është një vlerësim i ponderuar me probabilitetin e vlerës aktuale të humbjeve monetare në të ardhmen (pra Mesatarja e ponderuar e humbjeve të kredisë, me rreziqe përkatëse të mospagimit që ndodhin gjatë një periudhe kohe të caktuar të cilat përdoren si pesha). Matja e humbjeve të pritshme të kredisë ECL është e paanshme dhe përcaktohet duke vlerësuar një gamë rezultatesh të mundshme. Matja e humbjeve të pritshme të kredisë ECL bazohet në katër komponentë që përdor Grupi: Probabiliteti i

Mospagesës (“PD”), Ekspozimi i papaguar (“EAD”), Humbja e Parashikuar (“LGD”) dhe Norma e zbritjes.

Modeli parashikon njohjen e humbjeve të pritshme të kredisë në kohën e duhur për të siguruar që shuma e humbjeve të pritshme të kredisë të njohura në çdo datë raportimi pasqyron ndryshimet në rrezikun e kredisë së instrumenteve financiarë. Si i tillë, modeli është parashikues dhe zëvendëson modelin e humbjeve që kanë ndodhur për njohjen e humbjeve të kredive, duke njohur humbjet e kredisë që nuk janë shkaktuar domosdoshmërisht nga një ngjarje e mundshme humbjeje. Në mënyrë të veçantë, modeli trajton kërkesat e IFRS 9 për matjen e humbjeve të pritshme të kredisë bazuar në informacione të arsyeshme dhe mbështetëse që janë në dispozicion pa kosto ose përpjekje të panevojshme, duke përfshirë informacionin historik, aktual dhe informacionin e parashikuar.

Ekspozimi i papaguar i EAD është një vlerësim i ekspozimit në një datë të ardhshme kur ndodh mospagesa, duke marrë në konsideratë ndryshimet e pritshme në ekspozimin pas periudhës së raportimit, duke përfshirë pagesat e principalit dhe interesit dhe tërheqjet nga kreditë e miratuara. Ekspozimi i papaguar i EAD për angazhimet e kredisë vlerësohet duke përdorin Faktorin e konvertimit të kredisë (“CCF”). CCF është një koeficient që tregon probabilitetin e konvertimit të shumave subjekt të angazhimit në një ekspozim në bilanc brenda një periudhe të paracaktuar. Drejtimi i kompanisë vlerëson se CCF-të 12 mujore dhe jetëgjatësia janë materialisht të njëjta. Probabiliteti i mospagesës është një vlerësim i mundësisë që mospagesa të ndodhë gjatë një periudhe kohe të caktuar. Humbja e parashikuar e LGD është një vlerësim i humbjes që rezulton nga mospagesa. Ajo bazohet në diferencën ndërmjet flukseve të mjeteve monetare kontraktuale që duhet të paguhet dhe atyre që kreditori do të prishte të arkëtoje, duke përfshirë edhe nga çdo kolateral. Zakonisht shprehet si përqindje e ekspozimit të papaguar - EAD. Humbjet e pritshme zbriten në vlerën aktuale në fund të periudhës së raportimit. Norma e zbritjes paraqet normën efektive të interesit (“NEI”) për instrumentin financiar ose një vlerë të përafërt me të.

Humbjet e pritshme të kredisë janë modeluar gjatë periudhës së jetëgjatësisë së instrumentit. Periudha e jetëgjatësisë është e barabartë me periudhën e mbetur kontraktuale deri në maturim të instrumenteve të borxhit, të cilat janë rregulluar për parapagimet e pritshme, nëse ka. Për angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë financiare, është periudha kontraktuale në bazë të të cilës subjekti ka një detyrim kontraktual për të dhënë kredi.

Modelet e menaxhimit dhe administrimit të humbjeve të kredisë ECL gjatë gjithë jetëgjatësisë, pra humbjet që rezultojnë nga të gjitha ngjarjet e mundshme të mospagesës gjatë periudhës së mbetur të instrumentit financiar. Humbje e pritshme e kredisë 12-mujaj ECL gjatë jetëgjatësisë, që rezultojnë nga ngjarjet e mospagesës të një instrumenti financiar që janë të mundshme brenda periudhës 12 mujore pas periudhës së raportimit ose periudhës së mbetur të jetëgjatësisë së instrumentit financiar nëse është më pak se një vit.

Humbjet e pritshme të kredisë ECL që vlerësohen nga drejtimi i bankës për qëllimet e këtyre pasqyrave financiare janë vlerësime dhe çmuarje për një pikë-në-kohë, dhe jo vlerësime apo çmuarje përmes ciklit që zakonisht përdoren për qëllime rregullatore. Vlerësimet dhe çmuarjet konsiderojnë informacionin e parashikuar për të ardhmen, pra humbja e pritshme e kredisë reflekton zhvillimin e ponderuar të probabilitetit të variablave kryesore makroekonomike që kanë ndikim në rrezikun e kredisë.

Vlerësimi nëse ka pasur ose jo një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë (“SICR”) nga momenti i njohjes fillestare kryhet në baza individuale. Kriteret e përdorura për të identifikuar rritjen e rrezikut SICR monitorohen dhe rishikohen në mënyrë periodike për përshtatshmërinë nga Departamenti i Rrezikut të Kredisë të Grupit. Supozimi, duke qenë se ka pasur rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë që nga momenti i njohjes fillestare kur aktivet financiare janë me vonesë për më shumë se 30 ditë, nuk është hedhur poshtë.

Banka gjykon dhe vlerëson se rreziku i një instrumenti financiar është rritur - SICR në rast se plotësohet një ose më shumë nga kriteret e mëposhtme sasiore, cilësore ose ndaluese.

Rreziku i kredisë rritet në mënyrë të konsiderueshme nëse evidentohet të paktën një nga ngjarjet e mëposhtme:

- klienti është në vonesë për më shumë se 30 ditë (duke përfshirë PAR 30 gjatë muajit) por më pak se 90 ditë
- përkeqësim i konsiderueshëm i situatës financiare të klientit që ka sjellë përkeqësimin e klasifikimit të rrezikut në 6 ose 7
- ngjarje të ristrukturimit standard ose në ndjekje
- shumë ristrukturime.

Pas identifikimit të rritjes së rrezikut të kredisë, mund të përcaktohet humbja e pritshme e kredisë.

Sistemi i Klasifikimit të Rrezikut Sistemi i klasifikimit të rrezikut bazohet në eksperiencën shumë vjeçare në punën me klientët e vegjël dhe të mesëm dhe me njohuritë e gjera për arsyet e mospagesës. Sistemi i klasifikimit të rrezikut përbëhet nga karakteristikat cilësore dhe sasiore të çdo klienti, të cilat janë të ponderuara sipas rëndësisë dhe ndikimit të tyre në veprimtarinë e biznesit, dhe rrjedhimisht në ecurinë e ekspozimit të kredisë. Si rezultat, llogaritet një pikë përfundimtare për çdo klient që varion nga 1 në 8, ku 6 dhe 7 konsiderohen si ngjarje të rritjes së rrezikut SICR dhe 8 nënkupton shkallën më të lartë të rrezikut.

Banka përcakton rreziku standard i kredisë nga mospagesa nga ekspozimet e kredive të klientëve si rrezik i humbjeve për shkak të mospërbushjes së mundshme të detyrimeve kontraktuale që lidhen me ekspozimet e kredisë së klientit. Administrimi i rrezikut të kredisë nga mospagesa nga ekspozimet e kredive të klientëve bazohet në zbatimin e plotë të parimeve të kreditimit të bankës:

- analiza intensive e kapacitetit të borxhit të klientëve të Bankës
- dokumentimi i kujdeshëm i vlerësimeve të rrezikut të kredisë, duke siguruar që analizat e kryera mund të kuptohen nga palë të treta që kanë njohuritë e duhura shmangie rigorozë e borxheve të klientëve tanë
- ndërtimi i një marrëdhënieve personale dhe shumë të motivuar me klientin dhe mbajtja e kontaktit të rregullt
- monitorimi i ngushtë i pagesave të kredisë dhe treguesve të paralajmërimit të hershëm
- realizimi i menaxhimit strikt të vonesave " realizimi strikt i arkëtimit të vlerës së kolateralit në rast mospagimi
- investimi në staf të trajnuar mirë dhe shumë të motivuar
- zbatimimi i proceseve të dizajnuara me kujdes dhe të dokumentuara mirë
- zbatimimi rigoroz i "parimit të kontrollit të dyfishtë".

Banka ka përafuar plotësisht përkufizimin e mospagimit me përkufizimin e aktiveve të zhvlerësuar. Përkufizimi i mospagesës që parashikohet më sipër zbatohet për të gjitha llojet e aktiveve financiare të Bankës.

Një instrument konsiderohet të mos jetë më në vonesë (pra është rregulluar) nëse nuk plotëson asnjë nga kriteret e paracaktuara për një periudhë të njëpasnjëshme prej të paktën tre muaj. Përveç plotësimi të këtyre kriterëve, banka kryen një monitorim të plotë të financiar të ekspozimeve që kanë qenë në vonesë më parë, përpara se të riklasifikojë ato si të papaguara. Niveli i humbjeve të pritshme të kredisë ECL që njihet në këto pasqyra varet nëse rreziku i kredisë së huamarrësit është rritur ndjeshëm që nga momenti i njohjes fillestare. Ky është një model me tre nivele për matjen e humbjes së pritshme të kredisë ECL. Një instrument financiar që nuk është zhvlerësuar në momentin e njohjes fillestare dhe rreziku i tij i kredisë nuk është rritur ndjeshëm që nga momenti i njohjes fillestare ka një provizion për humbjen e kredisë në bazë të humbjes së pritshme të kredisë për një periudhë 12 mujore (Niveli 1).

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)

Nëse është identifikuar një rritje rreziku - SICR që nga momenti i njohjes fillestare, instrumenti financiar kalon në Nivelin 2, por ende nuk konsiderohet i zhvlerësuar dhe provizioni bazohet në jetëgjatësinë e humbjes së pritshme të kredisë. Nëse një instrument financiar zhvlerësohet, instrumenti financiar klasifikohet në Nivelin 3 dhe provizioni bazohet në jetëgjatësinë e humbjes së pritshme të kredisë. Pasoja e klasifikimit të një aktivi në Nivelin 3 është që subjekti nuk njihet ardhurat nga interesi në bazë të vlerës kontabël bruto dhe zbaton normën efektive të interesit të aktivitetit për vlerën kontabël, pa humbjet e pritshme të kredisë - ECL, për llogaritjen e atë ardhurave nga interesi.

Nëse nuk ka prova dhe evidencë që kriteret e rritjes së rrezikut - SICR nuk plotësohen më vonë, instrumenti riklasifikohet në nivelin 1. Nëse një ekspozim është transferuar në Nivelin 2 bazuar në një tregues cilësor, banka monitoron nëse ky tregues vazhdon të ekzistojë ose ka ndryshuar. Banka diskuton çdo muaj, nëpërmjet komitetit të treguesve të cilësisë së aktivitetit, të gjitha rastet që janë identifikuar dhe tregojnë një rritje të rrezikut - SICR dhe në bazë të reagimit të monitorimit dhe ekzistencës së treguesve vendor për klasifikimin e duhur të ekspozimeve.

Humbjet e pritshme të kredisë - ECL për asetet financiare POCL gjithmonë maten në bazë të jetëgjatësisë. Prandaj, Banka njihet vetëm ndryshimet kumulative në humbjet e pritshme të kreditit përgjatë jetëgjatësisë.

Në përgjithësi, humbja e pritshme e kredisë - ECL është shuma e shumëzimit të parametrave të mëposhtëm të rrezikut të kredisë: EAD, PD dhe LGD, të cilat janë përcaktuar sikundër është shpjeguar më sipër dhe janë zbritur në vlerën aktuale duke përdorur normën efektive të interesit të instrumentit. Humbja e pritshme e kredisë - ECL përcaktohet duke parashikuar parametrat e rrezikut të kredisë (EAD, PD dhe LGD) për çdo vit të ardhshëm gjatë periudhës së jetëgjatësisë për çdo ekspozim individual ose segment kolektiv. Këto tre komponentë shumëzohen së bashku dhe përshtaten për gjasat e mbijetesës (pra ekspozimi është shlyer ose nuk është bërë në muajin e ardhshëm). Kjo në mënyrë efektive llogarit humbjen e pritshme të kredisë - ECL për secilën periudhë të ardhshme, e cila pastaj zbritet në datën e raportimit dhe mbledhet. Norma e skontimit që përdoret për llogaritjen e humbjes së pritshme të kredisë - ECL është norma fillestare efektive e interesit ose një vlerë e përafërt me të.

Parimet kryesore të llogaritjes së parametrave të rrezikut të kredisë. Ekspozimi i papaguar i EAD përcaktohet në bazë të profilit të pritshëm të pagesave, që ndryshon sipas llojit të produktit. Ekspozimi i papaguar - EAD bazohet në ripagimet kontraktuale që duhet të paguajë kredimarrësi gjatë një periudhe 12 mujore ose jetëgjatësisë për amortizimin e produkteve dhe huatë me ripagim të menjëhershëm në një këst. Kjo gjithashtu do të rregullohet për çdo pagesë të pritshme më të madhe që kryhet nga një kredimarrës. Supozime e ripagimit para afatit ose të rifinancimit përfshihen gjithashtu në llogaritje. Për produktet e rinovueshme, ekspozimi i papaguar EAD - parashikohet duke vlerësuar gjendjen aktuale të tërhequr dhe duke i shtuar "faktorin e konvertimit të kredisë" që vlerëson tërheqjen e pritshme të limitit të mbetur deri në kohën e vonësës. Këto supozime ndryshojnë sipas llojit të produktit, përdorimit të limitit aktual dhe karakteristikave të tjera të sjelljes specifike të kredimarrësit.

Dy lloje të probabilitetit të mospagesës - PD përdoren për llogaritjen e humbjes së pritshme të kredisë ECL: Probabiliteti i mospagesës - PD 12 mujore dhe përgjatë jetëgjatësisë. Vlerësimi i probabilitetit të mospagesës -PD 12 mujore bazohet në të dhënat më të fundit të disponueshme historike të vlefshme dhe përshtatet për informacione mbështetëse për të ardhmen nëse është e përshtatshme. Probabiliteti i mospagesës -PD përgjatë jetëgjatësisë paraqet probabilitetin e mospagesës që ndodh gjatë jetëgjatësisë së mbetur të instrumentit financiar dhe është një shumë e: Probabiliteti i mospagesës - PD 12 mujore përgjatë jetëgjatësisë së instrumentit.

Humbja e parashikuar - LGD përfaqëson pritshmërinë e Bankës për shkallën e humbjes nga një ekspozim i papaguar. Humbja e parashikuar - LGD varion nga lloji i kundërpalës, lloji dhe koha e paraqitjes së kërkesës, si dhe disponueshmëria e kolateralit ose garancia tjetër e kredisë.

LGD llogaritet në mënyrë kolektive bazuar në statistikat më të fundit të rikuperimit që janë të disponueshme për pjesën e mbetur të portofolit të kredisë

Ashtu si me çdo parashikim ekonomik, projeksionet dhe gjasat e ndodhjes janë subjekt i një shkalle të lartë pasigurie, prandaj rezultatet aktuale mund të jenë dukshëm të ndryshme nga rezultatet e parashikuara. Banka i konsideron këto parashikime që të përfaqësojë vlerësimin e saj më të mirë të rezultateve të mundshme dhe ka analizuar mënyrat jolineare dhe asimetritë brenda portofolave të ndryshme të Bankës për të përcaktuar që skenarët e zgjedhur janë përfaqësuesit e duhur të gamës së skenarëve të mundshëm.

Banka rishikon rregullisht metodologjinë dhe supozimet e saj për të zvogëluar çdo diferencë midis çmuarjeve dhe humbjes aktuale të kredisë. Ky testim mbështetës kryhet të paktën një herë në vit.

Rezultatet e testimit mbështetës të metodologjisë së matjes së humbjes së pritshme të kredisë - ECL i komunikohen Drejtit të Bankës dhe hapat e mëtejshëm për modifikimin e modeleve dhe supozimeve përcaktohen pas diskutimeve midis personave të autorizuar.

Rreziku i tregut

Rreziku i tregut është rreziku që ndryshimet në çmimet e tregut, si norma e interesit, çmimet e kapitalit, kurset e këmbimit të monedhave të huaja dhe spread-et e kredisë (jo të lidhura me ndryshime të gjendjes së debitorit/kreditorit) do të ndikojnë fitimet e Bankës ose vlerën e mbajtjes së instrumenteve financiare. Objektivi i menaxhimit të rrezikut të tregut është të menaxhojë dhe të kontrollojë ekspozimet ndaj rrezikut të tregut brenda parametrave të pranueshëm, duke maksimizuar kthimin mbi rrezikun.

Reziku i këmbimit valutor

Reziku i kursit të këmbimit specifikon rrezikun e efekteve negative në rezultatet financiare të një institucione të shkaktuar nga ndryshimi i normave të kursit të këmbimit, të cilat janë: 1. Reziku i monedhës së pasqyrës së së ardhurave të Bankës; 2. Reziku i monedhës së mjaftueshmërisë së kapitalit; 3. Reziku i investimeve në monedhë të huaj (jo i aplikueshëm për Bankën).

Në parim, Banka nuk angazhohet në tregtimin e pronave dhe nuk hyn në ndonjë pozicion spekulativ në tregjet valutore me qëllim të gjenerimit të të ardhurave shtesë potenciale. Prandaj, Banka është rreptësisht një institucion kredie jo-tregtare. Banka synon të mbyllë pozicionet valutore dhe të sigurojë që pozicioni i hapur i monedhës të mbetet në kufijtë konservator në çdo kohë.

Politika për Administrimin e Rezikut të Këmbimit valutor dhe Rregullorja e Bankës Qendror për Administrimin e Rezikut të Pozicionit të Hapur Valutor, kufizojnë rrezikun e këmbimit valutor duke përcaktuar kufijtë dhe faktorët e raportimit për pozicionet e hapura valutore në lidhje me kapitalin rregullator. Ndryshimet në kufijtë e dhe faktorët e raportimit në politikë mund të bëhen vetëm nga Komiteti i Aktiveve dhe Pasiveve të Grupit (PC Group ALCO) dhe Komiteti i Administrimit të Rezikut të Grupit. Respektimi i limiteve të aprovuara të OCP-së rishikohet dhe monitorohet rregullisht nga Departamenti i Administrimit të Rezikut. Normat zyrtare të këmbimit valutor për monedhat kryesore që përdoren në konvertimin e zërave të bilancit në valutë të huaj janë si më poshtë (në lekë):

	2,019	2,018
USD	108,64	107,82
EUR	121,77	123,42
GBP	143,00	137,42
CHF	112,30	109,60
CNY	15,61	15,68

Tabela e mëposhtme paraqet në mënyrë të përmblëdhur aktivet dhe detyrimet e Bankës në monedhë të huaj më 31 dhjetor 2019 dhe 2018, këmbjeryera në Lekë '000.

31 dhjetor 2019	LEK	EUR	USD	Të tjera	Totali
Aktivët					
Mijete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	1,403,718	1,570,576	196,014	-	3,170,308
Hua dhe paradhënie bankave	-	2,613,043	399,130	2,019	3,014,192
Letra me vlerë të borxhit me VDATGJ.	2,288,243	-	-	-	2,288,243
Hua dhe paradhënie klientëve	9,619,539	11,969,005	568,836	-	22,157,380
Aktive të tjera financiare	63,414	173,038	29,900	-	266,352
Totali i aktiveve financiare	13,374,914	16,325,662	1,193,880	2,019	30,896,475
Pozicioni valutor i hapur (aktivet)	-	-	9,743	-	9,743
Detyrimet					
Detyrime ndaj bankave	2,307	3,315,936	108,650	-	3,426,893
Detyrime ndaj klientëve	11,056,968	9,425,247	1,056,324	2,150	21,540,689
Fonde të tjera të marra hua	-	2,942,902	-	-	2,942,902
Detyrime të tjera financiare	62,715	76,057	32,027	51	170,850
Borxhi i varur	-	865,376	-	-	865,376
Totali i detyrimeve financiare	11,121,990	16,625,518	1,197,001	2,201	28,946,710
Pozicioni valutor i hapur (Detyrimet)	-	9,742	-	-	9,742
Pozicioni valutor në bilanc, neto	2,252,924	(299,856)	(3,121)	(182)	1,949,765

Angazhimet dhe garancitë jashtë bilancit	1,245,319	1,385,362	114,802	-	2,745,483
Angazhimet e kredisë	723,013	989,985	46,522	-	1,759,520
Jashtë bilancit - letër kreditë	-	32,196	3,096	-	35,292
Jashtë bilancit - garancitë bankare	522,306	363,181	65,184	-	950,671
Totali i angazhimeve të kredisë	1,245,319	1,385,362	114,802	-	2,745,483

31 dhjetor 2018	LEK	EUR	USD	Të tjera	Totali
Aktivët					
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	1,686,542	3,841,309	420,188	3,869	5,951,908
Hua dhe paradhënie bankave	-	-	19,020	-	19,020
Letra me vlerë të borxhit me VDATGJ.	1,632,594	196	-	-	1,632,790
Hua dhe paradhënie klientëve	9,862,954	11,842,495	622,113	-	22,327,562
Aktive të tjera financiare	(29,792)	144,880	34,484	6,202	155,774
Totali i aktiveve financiare	13,152,298	15,828,879	1,095,805	10,071	30,087,054
Detyrimet					
Detyrime ndaj bankave	39,020	3,782,356	-	-	3,821,376
Detyrime ndaj klientëve	11,421,399	8,137,548	1,107,688	4,578	20,671,213
Fonde të tjera të marra hua	490,065	2,984,049	-	-	3,474,114
Detyrime të tjera financiare	87,732	64,478	1,778	4,740	158,728
Borxhi i varur	-	636,738	-	-	636,738
Totali i detyrimeve financiare	12,038,216	15,605,169	1,109,466	9,318	28,762,169
Pozicioni valutor në bilanc, neto	1,114,082	223,711	(13,661)	753	1,324,885

Angazhimet dhe garancitë jashtë bilancit	1,204,901	1,057,631	153,007	-	2,415,539
Angazhimet e kredisë	751,779	618,167	17,465	-	1,387,411
Jashtë bilancit - letër kreditë	-	84,721	70,850	-	155,571
Jashtë bilancit - garancitë bankare	453,122	354,743	64,692	-	872,557
Totali i angazhimeve të kredisë	1,204,901	1,057,631	153,007	-	2,415,539

Analiza e ndjeshmërisë së Bankës merr në konsideratë merr në konsideratë lëvizjet historike të kursit të këmbimit për një periudhë 8 vjeçare në LEK kundrejt monedhave të huaja, Euro dhe USD. Në vijim të goditjeve të llogaritura historike dhe ndikimit përkatës financiar në bazë të pozicioneve të hapura valutore të Bankës, ndjeshmëria ndaj rrezikut të kursit të këmbimit matet dhe raportohet tek drejtuesit kryesor. Kjo analizë bazohet në metodat statistikore dhe paraqet vlerësimin e drejtimit të bankës për ndryshimin e arsyeshëm të mundshëm të kursit të këmbimit.

Llogaritja e kapitalit ekonomik të nevojshëm për të mbuluar rrezikun e këmbimit valutor tregon ndikimin që një goditje historike ekstreme e kursit të këmbimit do të kishte në bankë duke pasur parasysh ekspozimin e rrezikut aktual të këmbimit valutor. Llogaritja e ndikimit të tillë në bazë të të dhënave më 31 dhjetor 2019 dhe 31 dhjetor 2018 (sipas skenarit standard) paraqitet si më poshtëm:

Monedha	Goditjet historike 2019	Goditjet historike 2018	Efekti në fitim ose humbje	
			31 dhjetor 2019	31 dhjetor 2018
EUR	2.21%	-7.23%	(2,749)	(50,146)
USD	-5.29%	-4.66%	139	735
Total			(2,610)	(49,411)

Goditja e kursit të këmbimit përcaktohet si më poshtë vijon:

- Për një periudhë prej shtatë vjetësh, listohen kurset ditore të këmbimit për secilin çift palë të monedhave. Çiftet e monedhave janë monedha funksionale të bankës kundrejt secilës prej monedhave të huaja të OCP të bankës. Ndryshimi vjetër (pra periudha e mbajtjes = një vit) identifikohet si lëvizje, e shprehur në përqindje, të kursit të këmbimit të secilës prej monedhave të huaja.
- Ndikimi i fitimit ose humbjes për çdo OCP të bankës llogaritet për çdo ndryshim të njëkohshëm nga viti në vit (duke shumëzuar për çdo monedhë OCP me çdo ndryshim të kursit të këmbimit çdo vit).
- Janë marrë parasysh lëvizjet e njëkohshme historike të kursit të këmbimit valutor të të gjitha monedhave që çojnë në ndikimin më të madh të humbjeve të agreguara të percentilit të parë.

Kapitali ekonomik i nevojshëm për të mbuluar rrezikun e monedhës merret dukeshmëzuar secilin OCP me goditjen e kursit përkatës të kursit të këmbimit dhe këto rezultate janë agreguar, pra ndikimet pozitive dhe negative janë netuar.

Rreziku u normës së interesit

Rreziku u normës së interesit specifikon rrezikun që lëvizjet në normat e interesit të tregut do të ndikojnë negativisht në vlerën ekonomike të Bankës dhe në të ardhurat e saj nga interesi dhe eventualisht në kapital. Ndryshimet në normat e interesit të tregut mund të prekin bankën direkt, në aspektin e pozicioneve të bilancit

të indeksuar sipas normave referencë të tregut (d.m.th. huat e klientëve me norma interesi variabël të indeksuara me TRIBOR 12M, me norma Bono Thesari 12M dhe LIBRO 12M, ose fonde të huazuara në EUR të indeksuara me EUROBOR 6M dhe 12M). Edhe pozicione të tjera mund të preken, në varësi të vendimit për vendosjen e çmimi, vendim ky që pasqyron dinamikat e tregut.

Banka nuk synon të gjenerojë fitime nëpërmjet spekulimeve në tregun e normave të interesit. Përkundrazi, ajo synon të sigurojë që struktura e normës së interesit të jetë e balancuar në mënyrë të mjaftueshme për të gjitha afatet e maturimit duke qëndruar brenda kufijve të përcaktuar në Politikën për Administrimin e Rrezikut të Interesit dhe në Udhëzimin e Bankës Qendrore për Administrimin e Rrezikut të Normës së Interesit. Banka e arrin këto duke përshtatur profilet e ri-çmimit midis aktiveve dhe detyrimeve. Për të monitoruar ndryshimet në normën e interesit, Banka përdor analizën e hendekut të çmimeve dhe identifikon impaktin mbi vlerën ekonomike (perspektiva afatgjatë) dhe ndikimin në të ardhurat (perspektivë afatshkurtër) që rrjedhin nga një goditje një herë (ndryshimi paralel i kurbës së yield-it) mjaft e lartë për të mbuluar skenarë të ndryshëm të luhatjeve të kurbës së yield-eve; kjo bëhet për të gjitha monedhat përkatëse të rrezikut të normës së interesit. Duke vlerësuar të dy treguesit njëkohsisht, mundësohet përcaktimi i plotë i objektivit të ekspozimit ndaj rrezikut të normës së interesit.

Duke marrë parasysh strukturat e aktiveve dhe detyrimeve të përcaktuara në LEK, EURO dhe USD më 31 dhjetor 2019 dhe 2018, si dhe duke supozuar një zhvendosje paralele të normave të interesit në aktivet dhe detyrimet e ndjeshme ndaj normës së interesit, profili i rrezikut të normës së interesit të Bankës paraqitet si më poshtë:

Hendeku i ndjeshmërisë së interesit në LEK Më 31 dhjetor 2019	Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 vjet	2-5 vjet	Më shumë se 5 vjet	Totali i ndjeshëm ndaj interesit	Jo i ndjeshëm ndaj interesit
Aktivët								
Arka	-	-	-	-	-	-	-	708,481
Llogari me bankën qendrore	623,358	-	-	-	-	-	623,358	72,889
Llogari rrjedhëse me bankat	-	-	-	-	-	-	-	-
Bono thesari dhe tituj të treg.	Fiks. 100,000	1,354,030	845,970	-	-	-	2,300,000,	(11,758)
	Ndry.	-	-	-	-	-	-	-
Depozita me afat të bankave	-	-	-	-	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie klientëve	Fiks. 636,101	2,071,413	1,960,321	1,356,065	2,115,678	1,009,829	9,149,407	
	Ndry.	94,209	298,061	679,639	-	-	1,071,909	
Aktive të tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-	389,590
Aktive total	1,453,668	3,723,504	3,485,930	1,356,065	2,115,678	1,009,829	13,144,674	1,159,202
Detyrimet								
Llogari rrjedhëse nga banka	-	-	-	-	-	-	-	2,307
Llogari rrjedhëse nga klientët	1,266,622	-	-	-	-	-	1,266,622	2,902,660
Depozita nga klientët	538	2,144,235	2,087,075	1,821,542	738,692	-	6,792,082	
Hua dhe borxhi i varur	Fiks.	-	-	-	-	-	-	-
	Ndry.	-	-	-	-	-	-	-
Detyrime të tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-	3,187,666
Detyrime total	1,267,160	2,144,235	2,087,075	1,821,542	738,692	-	8,058,704	6,092,633
Pozicioni i hapur i hendekut të ndjeshmërisë së NI	186,508	1,579,269	1,398,855	(465,477)	1,376,986	1,009,829	5,085,970	(4,933,431)

Hendeku i ndjeshmërisë së interesit në EURO Më 31 dhjetor 2019	Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 vjet	2-5 vjet	Më shumë se 5 vjet	Totali i ndjeshëm ndaj interesit	Jo i ndjeshëm ndaj interesit
Aktivët								
Arka	-	-	-	-	-	-	-	426,644
Llogari me bankën qendrore	1,145,783	-	-	-	-	-	1,145,783	-
Llogari rrjedhëse me bankat	1,997,977	-	-	-	-	-	1,997,977	617,086
Bono thesari dhe tituj të treg.	Fiks. -	-	-	-	-	-	-	-
	Ndry. -	-	-	-	-	-	-	-
Depozita me afat të bankave	-	-	-	-	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie klientëve	Fiks. 897,721	2,517,619	2,220,967	1,681,442	2,540,118	1,512,493	11,370,360	-
	Ndry. 91,950	702,872	456,272	-	-	-	1,251,094	-
Aktive të tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-	(305,748)
Aktive total	4,133,431	3,220,491	2,677,239	1,681,442	2,540,118	1,512,493	15,765,214	737,982
Detyrimet								
Llogari rrjedhëse nga banka	-	-	-	-	-	-	-	11,468
Llogari rrjedhëse nga klientët	1,694,246	-	-	-	-	-	1,694,246	4,337,025
Depozita nga klientët	481	673,087	1,944,345	389,725	332,059	84,137	3,423,833	-
Hua dhe borxhi i varur	Fiks. 791,505	1,035,045	1,217,700	-	2,313,630	-	5,357,880	-
	Ndry. -	1,704,780	-	-	-	-	1,704,780	-
Detyrime të tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-	115,999
Detyrime total	2,486,232	3,412,912	3,162,045	389,725	2,645,689	84,137	12,180,739	4,464,492
Pozicioni i hapur i hendekut të ndjeshmërisë së NI	1,647,199	(192,421)	(484,806)	1,291,717	(105,571)	1,428,356	3,584,475	(3,726,510)

Hendeku i ndjeshmërisë së interesit në USD Më 31 dhjetor 2019	Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 vjet	2-5 vjet	Më shumë se 5 vjet	Totali i ndjeshëm ndaj interesit	Jo i ndjeshëm ndaj interesit
Aktivët								
Arka	-	-	-	-	-	-	-	58,203
Llogari me bankën qendrore	134,560	-	-	-	-	-	134,560	3,469
Llogari rrjedhëse me bankat	399,130	-	-	-	-	-	399,130	-
Bono thesari dhe tituj të treg.	Fiks. -	-	-	-	-	-	-	-
	Ndry. -	-	-	-	-	-	-	-
Depozita me afat të bankave	-	-	-	-	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie klientëve	Fiks. 46,902	115,069	332,163	42,835	17,331	912	555,212	-
	Ndry. 12,822	4,882	7,288	-	-	-	24,992	-
Aktive të tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-	11,662
Aktive total	593,414	119,951	339,451	42,835	17,331	912	1,113,894	73,335
Detyrimet								
Llogari rrjedhëse nga banka	108,640	-	-	-	-	-	108,640	-
Llogari rrjedhëse nga klientët	165,188	-	-	-	-	-	165,188	265,172
Depozita nga klientët	134	274,137	279,919	28,073	41,428	-	623,692	-
Hua dhe borxhi i varur	Fiks. -	-	-	-	-	-	-	-
	Ndry. -	-	-	-	-	-	-	-
Detyrime të tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-	35,042
Detyrime total	273,962	274,137	279,919	28,073	41,428	-	897,520	300,214
Pozicioni i hapur i hendekut të ndjeshmërisë së NI	319,452	(154,186)	59,532	14,762	(24,097)	912	216,374	(226,879)

Hendeku i ndjeshmërisë së interesit në LEK 31 dhjetor 2018	Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 vjet	2-5 vjet	Më shumë se 5 vjet	Totali i ndjeshëm ndaj interesit	Jo i ndjeshëm ndaj interesit
Aktivët								
Arka	-	-	-	-	-	-	-	522,526
Llogari me bankën qendrore	907,069	-	-	-	-	-	907,069	258,986
Llogari rrjedhëse me bankat	-	-	-	-	-	-	-	-
Bono thesari dhe tituj të treg.	Fiks. 100,000	1,049,660	485,980	-	-	-	1,635,640	(3,046)
	Ndry.	-	-	-	-	-	-	-
Depozita me afat të bankave	-	-	-	-	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie klientëve	Fiks. 628,289	2,123,143	1,714,742	1,215,263	1,915,780	1,127,884	8,725,110	
	Ndry.	134,829	925,631	838,836	-	-	1,899,296	
Aktive të tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-	777,829
Aktive total	1,770,187	4,098,434	3,039,558	1,215,263	1,915,780	1,127,884	13,167,106	1,556,295
Detyrimet								
Llogari rrjedhëse nga banka	-	-	-	-	-	-	-	39,020
Llogari rrjedhëse nga klientët	1,132,993	-	-	-	-	-	1,132,993	3,188,925
Depozita nga klientët	5,118	1,962,119	2,959,694	1,658,449	412,488	31,000	7,028,868	
Hua dhe borxhi i varur	Fiks. 490,000	-	-	-	-	-	490,000	
	Ndry.	-	-	-	-	-	-	1,296,736
Detyrime të tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-	-
Detyrime total	1,628,111	1,962,119	2,959,694	1,658,449	412,488	31,000	8,651,861	4,524,681
Pozicioni i hapur i hendekut të ndjeshmërisë së NI	142,076	2,136,315	79,864	(443,186)	1,503,292	1,096,884	4,515,245	(2,968,386)

Hendeku i ndjeshmërisë së interesit në EURO 31 dhjetor 2018	Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 vjet	2-5 vjet	Më shumë se 5 vjet	Totali i ndjeshëm ndaj interesit	Jo i ndjeshëm ndaj interesit
Aktivët								
Arka	-	-	-	-	-	-	-	457,906
Llogari me bankën qendrore	782,589	-	-	-	-	-	782,589	
Llogari rrjedhëse me bankat	2,577,926	-	-	-	-	-	2,577,926	28,983
Bono thesari dhe tituj të treg.	Fiks.	-	-	-	-	-	-	-
	Ndry.	-	-	-	-	-	-	-
Depozita me afat të bankave	-	-	-	-	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie klientëve	Fiks. 974,141	2,281,290	2,196,574	1,645,955	2,469,475	1,643,171	11,210,606	
	Ndry.	339,279	602,079	479,638	-	-	1,420,996	
Aktive të tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-	(163,208)
Aktive total	4,673,935	2,883,369	2,676,212	1,645,955	2,469,475	1,643,171	15,992,117	323,681
Detyrimet								
Llogari rrjedhëse nga banka	-	-	-	-	-	-	-	11,788
Llogari rrjedhëse nga klientët	1,868,974	-	-	-	-	-	1,868,974	3,911,824
Depozita nga klientët	401	589,663	1,411,345	119,298	127,074	111,078	2,358,859	
Hua dhe borxhi i varur	Fiks. 555,390	2,221,560	370,260	1,234,200	2,344,980	-	6,726,390	
	Ndry.	617,100	-	-	-	-	617,100	
Detyrime të tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-	2,355,991
Detyrime total	3,041,865	2,811,223	1,781,605	1,353,498	2,472,054	111,078	11,571,323	6,279,603
Pozicioni i hapur i hendekut të ndjeshmërisë së NI	1,632,070	72,146	894,607	292,457	(2,579)	1,532,093	4,420,794	(5,955,922)

Hendeku i ndjeshmërisë së interesit në USD 31 dhjetor 2018	Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 vjet	2-5 vjet	Më shumë se 5 vjet	Totali i ndjeshëm ndaj interesit	Jo i ndjeshëm ndaj interesit
Aktivët								
Arka	-	-	-	-	-	-	-	43,857
Llogari me bankën qendrore	114,962	-	-	-	-	-	114,962	2,618
Llogari rrjedhëse me bankat	258,957	-	-	-	-	-	258,957	19,020
Bono thesari dhe tituj të treg.	Fiks.	-	-	-	-	-	-	-
	Ndry.	-	-	-	-	-	-	-
Depozita me afat të bankave	-	-	-	-	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie klientëve	Fiks.	37,464	460,927	45,155	41,005	46,978	4,369	635,898
	Ndry.	-	14,902	21,894	-	-	-	36,796
Aktive të tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-	(11,707)
Aktive total	411,383	475,829	67,049	41,005	46,978	4,369	1,046,613	53,788
Detyrimet								
Llogari rrjedhëse nga banka	-	-	-	-	-	-	-	-
Llogari rrjedhëse nga klientët	172,041	-	-	-	-	-	172,041	350,413
Depozita nga klientët	98	249,874	289,602	26,489	16,672	-	582,735	-
Hua dhe borxhi i varur	Fiks.	-	-	-	-	-	-	-
	Ndry.	-	-	-	-	-	-	-
Detyrime të tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-	6,944
Detyrime total	172,139	249,874	289,602	26,489	16,672	-	754,776	357,357
Pozicioni i hapur i hendekut të ndjeshmërisë së NI	239,244	225,955	(222,553)	14,516	30,306	4,369	291,837	(303,569)

Analiza dhe llogaritjet kryhen për të përcaktuar efektin e lëvizjeve të normës së interesit në vlerën ekonomike të kapitalit dhe kapacitetit për të fituar interes gjatë një periudhe të caktuar kohe, dhe për rrjedhojë të zvogëlojë rreziqet të cilat ndikojnë këto dy parametra. Duke marrë në konsideratë strukturat e aktivitetit dhe detyrimeve në EURO dhe USD më 31 dhjetor 2019 dhe 2018, si dhe duke supozuar një ndryshim paralel të normës së interesit për +/-200 bp dhe 100 bp në aktivet dhe detyrimet që janë të ndjeshme ndaj normës së interesit, profili i rrezikut të normës së interesit të Bankës paraqitet si më poshtë ku shifrat negative paraqesin fitimin dhe humbjen dhe rënien e kapitalit neto:

Efekti i parashikuar i të ardhurave	2019		2018	
	200 bp	100 bp	200 bp	100 bp
Ndryshimi: normat e tregut në LEK	38,055	19,028	36,387	18,193
Ndryshimi: normat e tregut në EUR	33,854	16,927	51,962	25,981
Ndryshimi: normat e tregut në USD	5,306	2,653	6,964	3,482
Efekti gjithsej (me taksa)	77,216	38,608	95,313	47,656
Si % e kapitalit	2.00%	1.00%	2.52%	1.26%

Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është përcaktuar si paaftësia e mundshme e bankës për të përmbushur plotësisht ose në kohë detyrimet aktuale dhe të ardhshme të saj. Prandaj banka duhet të ruajë në çdo kohë fonde të mjaftueshme likuide për të plotësuar detyrimet e saj, edhe në rrethana potenciale të jashtëzakonshme. Rreziku i likuiditetit është gjithashtu rreziku që financimi shtesë nuk mund të merret, ose mund të rimerret në norma interesi tregu më të larta. Ai mund të shkaktohet nga çrregullimi i tregut ose përkeqësimi i huas e cila mund të bëjë që disa fonde financimi mos të jenë të disponueshme. Për të zbutur dhe zvogëluar rrezikun e likuiditetit, Banka diversifikon burimet e financimit dhe administron aktivet me kujdes likuiditeti, duke ruajtur një gjendje mjete monetare dhe të ngjashme të mjaftueshme për të plotësuar kërkesat e menjëhershme për përmbushje detyrimi.

Banka synon të ruajë pozitiv *hendekun* e maturimit kumulativ të pritshëm, për të paktën në një periudhë 90 ditore (periudha e mbijetesës 90 ditore, është një limit për skenarin standard dhe parashikim për skenarët e zgjatur, siç përcaktohet në Politikën e Administrimit të Likuiditetit). Në dhjetor 2019, periudha e mbijetesës së Bankës për të gjitha monedhat llogaritet në total mbi 181 ditë.

Tabela e mëposhtme paraqet aktivet dhe detyrimet financiare sipas maturimit kontraktor në datën e raportimit, ose sipas maturitetit të pritshëm.

31 dhjetor 2019	Kërkesa dhe më pak se 1 muaj	Nga 1 deri në 6 muaj	Nga 6 deri në 12 muaj	Nga 12 muaj deri në 5 vjet	Mbi 5 vjet	Totali
Aktive						
Mjete monetare dhe të ngjashme	3,170,308	-	-	-	-	3,170,308
Letra me vlerë të tregtueshme	99,894	995,795	834,522	-	-	1,930,211
Hua dhe paradhënie klientëve	633,651	1,273,998	5,000,991	8,178,153	7,070,587	22,157,380
Letra me vlerë të vendosjes	3,731	354,300	-	-	-	358,031
Aktivite të tjera financiare	266,352	-	-	-	-	266,352
Totali	4,173,936	2,624,093	5,835,513	8,178,153	7,070,587	27,882,282
Detyrimet						
Detyrime ndaj bankave të tjera	1,407,469	558,185	-	1,461,240	-	3,426,894
Llogari të klientëve - Biznes	5,095,955	114,612	1,136,567	355,878	-	6,703,012
Llogari të klientëve - Privat	6,215,126	2,427,499	3,282,894	2,912,159	-	14,837,678
Fonde të tjera hua	-	-	1,218,497	1,724,405	-	2,942,902
Borxhi i varur	-	12,986	-	-	852,390	865,376
Angazhimet e kredisë bruto	1,759,520	-	-	-	-	1,759,520
Garancitë financiare	985,963	-	-	-	-	985,963
Detyrime të tjera financiare	170,850	-	-	-	-	170,850
Totali i pagesave potenciale në të ardhmen për detyrimet financiare	15,634,883	3,113,282	5,637,958	6,453,682	852,390	31,692,195
Hendeku i likuiditetit nga instrumentet financiare	(11,460,947)	(489,189)	197,555	1,724,471	6,218,197	(3,809,913)

31 dhjetor 2018	Kërkesa dhe më pak se 1 muaj	Nga 1 deri në 6 muaj	Nga 6 deri në 12 muaj	Nga 12 muaj deri në 5 vjet	Mbi 5 vjet	Totali
Aktive						
Mjete monetare dhe të ngjashme	5,951,907	-	-	-	-	5,951,907
Letra me vlerë të tregtueshme	99,915	693,555	481,086	-	-	1,274,556
Detyrime nga banka të tjera	-	-	-	-	19,020	19,020
Hua dhe paradhënie klientëve	2,108,756	2,768,381	3,643,850	5,297,825	8,508,750	22,327,562
Letra me vlerë të vendosjes	-	-	-	358,038	-	358,038
Aktive të tjera financiare	155,776	-	-	-	-	155,776
Totali	8,316,354	3,461,936	4,124,936	5,655,863	8,527,770	30,086,859
Detyrimet						
Detyrime ndaj bankave të tjera	612,456	493,680	1,727,880	370,260	617,100	3,821,376
Llogari të klientëve - Biznes	4,577,824	70,612	225,953	48,188	-	4,922,577
Llogari të klientëve – Privat	6,721,625	2,146,096	4,629,826	2,251,089	-	15,748,636
Fonde të tjera hua	490,064	-	-	-	2,984,049	3,474,113
Borxhi i varur	-	-	-	-	636,738	636,738
Angazhimet e kredisë bruto	1,387,411	-	-	-	-	1,387,411
Garancitë financiare	1,028,128	-	-	-	-	1,028,128
Detyrime të tjera financiare	158,728	-	-	-	-	158,728
Totali i pagesave potenciale në të ardhmen për detyrimet financiare	14,976,236	2,710,388	6,583,659	2,669,537	4,237,887	31,177,707
Hendeku i likuiditetit nga instrumentet financiare	(6,659,882)	751,548	(2,458,723)	2,986,326	4,289,883	(1,090,848)

Për qëllime likuiditeti, banka klasifikon depozitat pa afat dhe depozitat e kursimit si depozita të cilat do të likuidohen në momentin e paraqitjes së kërkesës dhe në afatin e maturimit brenda një muaji. Për rrjedhojë, është rritur *hendek* kontraktor i likuiditetit deri në dymbëdhjetë muaj. Megjithatë mundësia që këto vlera të mëdha të depozitave të klientëve, që arrijnë në më shumë se 50% të totalit të depozitave, do të largohen nga Banka brenda një periudhe 1 muajore apo edhe 12 muajore, është shumë e vështirë dhe nuk është evidentuar historikisht. Prandaj, Banka nuk e vlerëson se ka një *hendek* të tillë likuiditeti në planin afat të shkurtër. Ai përqendrohet më shumë në *hendekun* e pritshëm të maturimit, i cili paraqet një skenar më të mundshëm, ku normat e daljes 1 muajore ndryshojnë nga 7%, në 9% dhe 12% respektivisht për skenarët e standardevë dhe stresit, duke qenë më të larta se çdo evidencë historike. Në çdo rast ku këto të mos jenë të mjaftueshme, Banka duhet të rregullojë/rrisë normat përkatësisht në përputhje me kufijtë përkatës.

Përveç kësaj, Banka mban një portofol të aktiveve financiare shumë të tregtueshme (letra me vlerë të vendosjes) që mund të likuidohen lehtë si mbrojtje nga çdo ndërprerje e paparashikuar e flukseve të mjeteve monetare. Nga pikëpamja e menaxhimit të likuiditetit, këto aktivitete klasifikohen në shportën e parë të maturimit dhe prandaj sigurojnë një fond rezervë në rast të flukseve në dalje të papritura. Në anën tjetër, Banka ka vendosur marrëdhënie me homologët vendas dhe ndërkombëtarë (si ProCredit Holding dhe ProCredit Bank në Gjermani), në lidhje me çdo nevojë për sigurimin e fondeve në tregun e parasë, bazuar në parashikimet e likuiditetit të kryera çdo muaj. Strategjia e depozitave mbetet fokusi kryesor i Bankës, me qëllim sigurimin e fondeve të reja nga klientët kryesorë të synuar, me qëllim mbulimin e flukseve në dalje të pritshme si dhe për të mbështetur rritjen.

Menaxhimi i Rrezikut të Likuiditetit bazohet dhe mbështetet nga një kuadër i hartuar mirë për administrimin e rrezikut, e përbërë nga Politikat dhe Procedurat për Administrimin e Rrezikut të Likuiditetit, Plani për sigurimin e likuiditetit në rast emergjence, Plani i Rimëkëmbjes, strukturat e specializuara përgjegjëse dhe komitetet drejtuese (Komiteti i Aktivit dhe Pasiv – ALCO dhe Komiteti i Administrimit të Rrezikut – RMC).

Drejtimi i Bankës monitoron raportet e likuiditetit të Bankës kundrejt kërkesave të brendshme dhe rregullatorë çdo ditë, çdo javë dhe çdo muaj. Si rrjedhojë Drejtimi beson se Banka nuk ka asnjë *hendek* të likuiditetit afatshkurtër.

6. Administrimi i kapitalit

Objektivat e Bankës për administrimin e kapitalit, i cili është koncepti më i gjerë se kapitali aksionar në paraqitjen e bilancit, janë:

- të respektojë kërkesat e kapitalit të përcaktuara nga Banka e Shqipërisë;
- të ruajë dhe të mbrojë aftësinë e bankës për të vazhduar aktivitetin në mënyrë që mund të vazhdojë kështu të gjenerojë të ardhura për aksionerët dhe fitime për grupet e tjera të interesit; dhe
- të ruajë një bazë të fortë kapitali për të mbështetur zhvillimin e aktivitetit të saj të biznesit.

Mjaftueshmëria e kapitalit dhe përdorimi i kapitalit rregullator monitorohen çdo ditë nga drejtimi i bankës, duke përdorur teknika në bazë të udhëzimeve që janë zhvilluar nga Komiteti i Bazelit dhe Direktivat e Komunitetit Evropian, të cilat zbatohen nga Banka e Shqipërisë për qëllime mbikëqyrëse.

Informacioni i kërkuar paraqitet çdo tremujor pranë Bankës së Shqipërisë. Banka e Shqipërisë kërkon që Banka ose Grupi Bankar duhet të (a) ruajë një nivel minimal të kapitalit rregullator prej LEK 1 miliard, si dhe (b) të ruajë një raport të totalit të kapitalit rregullator ndaj aktiveve të ponderuara me rrezik (Raporti Bazeli II) në nivelin ose mbi nivelin minimal të pranuar gjerësisht në arenën ndërkombëtare prej 12%.

Kapitali rregullator është kapitali i Bankës, i llogaritur sipas kërkesave të rregullores së Bankës së Shqipërisë, për të mbuluar rrezikun e kredisë, rrezikun e tregut dhe rrezikun operacional. Kapitali rregullator i Bankës është i ndarë në dy nivele. Banka llogarit kapitalin rregullator si shuma e kapitalit të nivelit T1 bazë dhe kapitalit të nivelit T2 shtesë duke marrë parasysh zbritjet në përputhje me kërkesat e përshkruara në rregulloret e Bankës së Shqipërisë. Bankat llogarisin ekspozimet e ponderuara me rrezikun si shuma e elementeve në vijim:

- Zërat e ekspozimeve dhe ekspozimet e mundshme të ponderuara për kredinë, ose rrezikun e kundërpalës;
- Kërkesat e kapitalit për rreziqet e tregut;
- Kërkesat e kapitalit për rreziqet operacionale.

Tabela e mëposhtme paraqet në mënyrë të përmbledhur përbërjen e kapitalit rregullator dhe raportet e bankës për vitet ushtrimore të mbyllur më 31 Dhjetor 2019 dhe 2018. Gjatë këtyre dy viteve, banka ka respektuar të gjitha kërkesat e jashtme të kapitalit. Duhet të theksohet se shumat në vijim janë të bazuara në rregulloret e Bankës së Shqipërisë dhe nuk bien dakord domosdoshmërisht për shumat e paraqitura në këto pasqyra financiare.

Kapitali bazë Tier 1	2019	2018
Kapitali aksionar	4,377,075	3,763,884
Rezerva statutore	708,110	708,110
Ekspozimi ndaj këmbimit valutor	-	(56,150)
Fitimi statutor i akumuluar	(2,042,932)	(1,028,279)
Aktive jo-materiale statutore	(31,064)	(51,874)
Totali i Kapitalit bazë Tier 1 të kualifikuar	3,011,189	3,335,691
Kapitali shtesë Tier 2		
Borxhi i varur	866,059	636,738
Detyrime të tjera	-	(151,512)
Totali i Kapitalit shtesë Tier 2 të kualifikuar	866,059	485,226
Totali i kapitalit rregullator	3,877,248	3,820,917
Totali i aktiveve të ponderuara me rrezik	25,098,332	27,792,886
Aktive të ponderuara me rrezik:		
Në bilanc	21,930,866	24,247,251
Jashtë bilancit	1,089,424	1,054,304
Aktive të ponderuara për rrezikun operacional	2,078,042	2,491,331
Aktive të ponderuara me rrezik për rrezikun e tregut	-	-
Totali i aktiveve të ponderuara me rrezik	25,098,332	27,792,886
Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit bazë Tier I	12.00%	12.00%
Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit bazë Tier II	15.45%	13.75%

6. Administrimi i kapitalit (vazhdon)

Mjaftueshmëria e kapitalit monitorohet në mënyrë plotësuese duke përdorur një metodë uniforme për llogaritjen e mjaftueshmërisë së kapitalit në të gjithë grupin ProCredit në përputhje me udhëzimet e Komitetit të Bazelit (Bazel III). Administrimi dhe menaxhimi i kapitalit të Bankës rregullohet nga Politika e Bankës për Menaxhimin e Kapitalit dhe Politika e Bankës mbi Kapacitetin e Mbajtjes së Rrezikut. Raporti i kapitalit rregullator dhe raporti i kapitalit sipas Bazel III, raporti i levave Tier 1 dhe kapaciteti i mbajtjes së rrezikut monitorohen çdo muaj nga Komiteti i Bankës për Administrimin e Rrezikut dhe Komiteti i Administrimit të Rrezikut të Grupit.

Kapaciteti për mbulimin e rrezikut

Përveç nga sa u tha më sipër, çka synon të sigurojë që Banka mund të përmbushë të gjitha detyrimet rregullatore dhe ato të jashtme si dhe kërkesat e brendshme që rrjedhin prej kësaj, në mënyrë të vazhdueshme përgjatë horizontit afatmesëm (këndvështrimi normativ), Banka e plotëson ICAAP-in (Procesi i vlerësimit të brendshëm të mjaftueshmërisë së kapitalit (PVBMK)) edhe me një këndvështrim ekonomik.

Këndvështrimi ekonomik shërben kryesisht për të ruajtur të sigurt thelbin ekonomik të bankës në periudhën afatgjatë. Vlerësimi pritet të mbulojë universin e plotë të atyre rreziqeve që mund të kenë një ndikim material në pozicionin e kapitalit nga këndvështrimi ekonomik. Për identifikimin dhe përcaktimin sasiar të rreziqeve si dhe për veçimin e kapitalit të brendshëm për humbje të pritshme (për aq sa këto nuk merren në konsideratë në përcaktimin e kapitalit të brendshëm) si dhe humbjet e papritura, përdoren proceset dhe metodologjitë e veta.

Metodat që përdoren për të llogaritur vlerën e kapitalit ekonomik që kërkohet për të mbuluar rreziqet e ndryshme ndaj të cilëve ekspozohet banka, mbështeten në modele statistikore, për aq sa këto modele janë të disponueshme.

Për secilën kategori rreziku, kapitali ekonomik që kërkohet për të mbuluar nivelin aktual të rrezikut që lind në një mjedis normal operimi (skenari standard) llogaritet në bazë mujore. Kërkesat ekonomike për kapital, më pas, krahasohen me burimet e disponueshme për mbulimin e rrezikut.

Konceptet e mëposhtme janë përdorur për të llogaritur humbjet e mundshme në kategoritë e ndryshme të rrezikut:

- Rreziku i kredisë (klientët): Bazuar në një analizë migrimi të përditësuar rregullisht për portofolin e kredisë, llogaritet niveli historik i humbjeve dhe shpërndarja e tyre statistikore. Normat e humbjeve historike në kategori të ndryshme vonesash aplikohen për portofolin e kredisë për të llogaritur humbjet e mundshme të kredisë. Për skenarin standard, aplikohet norma të humbjes bazuar në një nivel besimi prej 99% dhe për skenarin e rënduar zbatohet ajo e zbatuar në një nivel besimi prej 99.9%.
- Rreziku i kundërpalës (përfshihet rreziku i lëshuesit): Llogaritja e humbjeve të mundshme për shkak të rrezikut të kundërpalës bazohet në probabilitetin e mospagimit që buron nga klasifikimi përkatës ndërkombëtar i palës ose vendit përkatës ku ushtrohet aktiviteti (pas rregullimit). Për të përcaktuar nga ana sasiore vlerën e kapitalit ekonomik që nevojitet për të mbuluar rrezikun e kundërpalës (përfshirë rrezikun e emetuesit), përdoret standardi Vlera-në-Rrezik (VaR), me qëllim që të shprehë shkallën e rrezikut të kredisë që përmbajnë portofolet.
- Rreziku nga ekspozimi në monedhë të huaja: Llogaritja e kapitalit ekonomik që kërkohet për të mbuluar rrezikun që lind nga ekspozimi në një monedhë të huaj bazohet në pozicionin e hapur valutor të bankës dhe një goditje e kursit të këmbimit në monedhën përkatëse. Lëvizjet e njëkohshme historike vit-pas-viti të kursit të këmbimit të të gjitha monedhave që çojnë në

ndikimin më të madh të humbjes se agreguar të percentilit të parë (në vlerë absolute) përfaqësojnë kapitalin ekonomik të nevojshëm për mbulimin e rrezikut të këmbimit.

- Rreziku i normës së interesit: Llogaritja e kapitalit ekonomik të nevojshëm për të mbuluar rrezikun nga norma e interesit bazohet te ekspozimi i normës së interesit në euro, në dollar amerikan dhe monedhën vendase të bankës (lek), si dhe në goditjet ndaj normës së interesit në monedhat përkatëse. Kjo kapet nga treguesi i ndikimit të vlerës ekonomike dhe llogaritet duke përdorur kapërcime paralele të menjëhershme të normave të skontimit të bazuara në goditjen e kursit të këmbimit për EUR/USD (200 pb), dhe nivelet e goditjes së treguesit lokal (të brendshme e të jashtme) për monedhën vendase.
- Rreziku operacional: Vlera e përdorur për llogaritjen e mjaftueshmërisë së kapitalit të brendshëm është e barabartë me normën e veçimit të kapitalit për rrezikun operacional sipas Metodës Standarde. Sipas kësaj metode, veprimtaritë e Bankës ndahen më tej në linja veprimtarie të standardizuara. Kërkesa për kapital për një linjë të dhënë veprimtarie përkon me një përqindje fikse ("faktor beta") të një treguesi përkatës. Ky tregues llogaritet në mënyrë individuale për secilën linjë veprimtarie dhe është i barabartë me mesataren e regjistruar përgjatë tre vjetëve të të ardhurave vjetore bruto. Faktori beta për secilën linjë veprimtarie është përkufizuar dhe shërben si përafërues për marrëdhënien në nivel industri midis përvojës së humbjes nga rreziku operacional për një linjë të dhënë veprimtarie dhe nivelit agregat të të ardhurave bruto për atë linjë veprimtarie. Kërkesa për kapital për rrezikun operacional përkon me shumën e kërkesave për kapital në linjat individuale të veprimtarisë.

Komiteti i Administrimit të Rrezikut Operacional ndihmon Këshillin Administrativ për menaxhimin dhe administrimin e rrezikut operacional siç përcaktohet në bazë të politikës së brendshme përkatëse si dhe në rregulloren e Bankës Qendrore.

7. Vlera e drejtë e instrumenteve financiare

Vlera e drejtë e aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare të cilat tregtohen në tregje aktive bazohen në çmimet e kuotuar të tregut ose në kuotimet e çmimit nga agjentët. Për të gjitha instrumentet e tjera financiare Banka përcakton vlerat e drejta duke përdorur teknika të tjera të vlerësimit.

Për instrumentet financiare të cilat nuk tregtohen shpesh dhe kanë një transparencë të vogël për çmimin, vlera e drejtë është më pak objektive, dhe kërkon nivele të ndryshme gjykimi në varësi të likuiditetit, përqendrimit, pasigurisë së faktorëve të tregut, supozimeve të çmimit dhe rreziqe të tjera të cilat prekin një instrument të caktuar.

(a) Modelet e vlerësimit

Banka mat vlerat e drejta duke përdorur hierarkinë e mëposhtme të vlerës së drejtë, e cila pasqyron rëndësinë e informacioneve dhe të dhënave që përdoren për realizmin e matjeve dhe vlerësimeve.

Niveli 1: informacione dhe të dhëna që janë çmimet e kuotuar të tregut (të parregulluara) në tregjet aktive për instrumente të ngjashme. Një treg konsiderohet aktiv nëse çmimet e kuotuar janë gati dhe ofrohen rregullisht nga një agjent këmbimi, agjent ndërmjetësi, bankë, shërbim për përcaktimin e çmimit ose nga një agjenci rregullatore, dhe këto çmime përfaqësojnë transaksionet aktuale dhe të rregullta të cilat ndodhin në treg në mënyrë të pavarur.

Niveli 2: informacione dhe të dhëna të ndryshme nga çmimet e kuotuar që përfshihen në Nivelin 1 të cilat janë të vëzhgueshme qoftë në mënyrë të drejtpërdrejtë ose në mënyrë jo të drejtpërdrejtë. Teknikat e vlerësimit që janë aplikuar i referohen vlerës së drejtë aktuale të instrumenteve të ngjashme dhe analizës zbritjes së fluksit të parasë duke përdorur parametrat që vëzhgohen në treg.

Niveli 3: informacione dhe të dhëna të cilat nuk janë të vëzhgueshme. Nëse normat e tregut të vëzhgueshme nuk janë të disponueshme, normat e brendshme përdoren si të dhëna për modelin e zbritjes së fluksit të parasë. Normat e brendshme përcaktohen duke marrë në konsideratë koston e fondeve në varësi të monedhës dhe afatit të maturimit plus marzhin e rrezikut. Normat e brendshme krahasohen rregullisht me normat që aplikohen për transaksione të palëve të treta dhe janë në përputhje me parametrat për një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve në treg sipas kushteve të tregut në datën e matjes.

Teknikat e vlerësimit përfshijnë vlerën aktuale neto dhe modelet e zbritjes së fluksit të parasë, krahasimin me instrumente të ngjashme për të cilat ekzistojnë çmimet e vëzhgueshme të tregut, ose modele të tjera vlerësimi. Supozimet dhe informacioni që përdoret në teknikat e vlerësimit përfshijnë norma interesit pa rrezik dhe krahasues, spreadet e kredisë dhe prime të tjera të cilat përdoren për të vlerësuar dhe çmuar normat e zbritjes, çmimet e obligacionit dhe kapitalit, kursin e këmbimit valutor, kapitalin dhe çmimet e indeksit të kapitalit, si dhe luhatshmëria dhe ndërlidhja e pritshme e çmimit

Objekti i teknikave të vlerësimit është të arrijmë të matim vlerën e drejtë e cila pasqyron çmimin që do të rezultojë për të shitur aktivin ose për të paguar transferimin e detyrimit në një transaksion të

rregullt midis pjesëmarrësve në treg në datën e matjes.

Banka përdor modele vlerësimi të njohura gjerësisht për përcaktimin e vlerës së drejtë të instrumenteve financiare të zakonshme dhe më të thjeshta, si norma e interesit dhe këmbimet valutore sëap të cilat përdorin vetëm të dhëna tregu të vëzhgueshme dhe nevojitet gjykime dhe çmuarje të vogla nga drejtimi. Çmimet e vëzhgueshme ose informacioni i modelit janë zakonisht të disponueshme në treg për letrat me vlerë të listuara të borxhit dhe kapitalit. Disponueshmëria e çmimeve dhe të dhënave të tregut dhe informacioni i modelit zvogëlon nevojën për gjykimin dhe çmuarjen e drejtimit si dhe zvogëlon gjithashtu pasiguritë që shoqërojnë përcaktimin e vlerës së drejtë. Disponueshmëria e çmimeve dhe të dhënave të tregut të vëzhgueshme dhe informacioni ndryshon në varësi të produkteve dhe tregjeve dhe është subjekt ndryshimi në bazë të ngjarjeve të veçanta ose kushteve të përgjithshme të tregjeve financiare.

(b) Instrumentet financiare të matura me vlerën e drejtë – hierarkia e vlerës së drejtë

Tabela e mëposhtme analizon instrumentet financiare të matura me vlerën e drejtë në datën e raportimit sipas nivelit të hierarkisë së vlerës së drejtë në të cilën klasifikohet matja e vlerës së drejtë. Këto vlera të drejta njihen në pasqyrën e pozicionit financiar.

	Vlera e drejtë	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Letra me vlerë të borxhit VDATGJ				
<i>31 dhjetor 2019</i>				
Bono thesari	1,930,211	-	1,930,211	-
Obligacione	358,031	-	358,031	-
Totali	2,288,242	-	2,288,242	-
Instrumente financiare të vendosjes (borxh)				
<i>31 dhjetor 2018</i>				
Bono thesari	1,274,556	-	1,274,556	-
Obligacione	358,038	-	358,038	-
Aksione	196	-	196	-
Totali	1,632,790	-	1,632,790	-

7. Vlera e drejtë e instrumenteve financiare (vazhdon)

(c) Instrumentet financiare jo të matura me vlerën e drejtë për të cilat paraqitet vlera e drejtë

Tabela e mëposhtme paraqet vlerat e drejta të instrumenteve financiare jo të matura me vlerën e drejtë dhe i analizon ato sipas nivelit të hierarkisë së vlerës së drejtë në të cilën klasifikohet çdo matje e vlerës së drejtë.

	31 dhjetor 2019			31 dhjetor 2018				
	Vlera bartëse	Vlera e drejtë Nivel 1	Vlera e drejtë Nivel 2	Vlera e drejtë Nivel 3	Vlera bartëse	Vlera e drejtë Nivel 1	Vlera e drejtë Nivel 2	Vlera e drejtë Nivel 3
Mjetet financiare								
Hua dhe të arkëtueshme								
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore								
	3,170,308	3,170,308	-	-	5,951,907	5,951,907	-	-
Hua dhe paradhënie bankare								
	3,014,192	3,014,192	-	-	19,020	19,020	-	-
Hua dhe paradhënie klientëve								
	22,157,380	-	-	22,142,274	22,327,562	-	-	21,752,008
Hua bujqësore								
	589,518	-	-	589,116	732,505	-	-	713,623
Hua biznesi								
	19,934,527	-	-	19,920,935	19,784,364	-	-	19,274,368
Hua private								
	133,787	-	-	133,696	109,634	-	-	106,808
Hua stehimi								
	1,499,548	-	-	1,498,527	1,701,059	-	-	1,657,210
Mjete të tjera financiare								
	266,352	-	-	266,352	155,775	-	-	155,775
Detyrime financiare								
Detyrime ndaj bankave								
	3,426,893	3,426,893	-	-	3,821,376	3,821,376	-	-
Depozitat e klientëve								
	21,540,689	10,630,913	-	10,630,913	20,671,213	10,625,170	-	10,233,222
Llogari rrjedhëse								
	7,504,858	7,504,858	-	-	7,451,161	7,451,162	-	-
Llogari kursimi dhe të tjera								
	3,126,055	3,126,055	-	-	3,174,008	3,174,008	-	-
Depozita me afat								
	10,839,607	-	-	11,085,280	9,970,461	-	-	10,157,639
Interesi i përlllogaritur								
	70,170	-	-	70,170	75,583	-	-	75,583
Huamarrje dhe borxhi i varur								
	3,808,278	2,942,902	-	865,376	4,110,851	3,474,113	-	636,738
Huamarrje								
	2,942,902	2,942,902	-	-	3,474,113	3,474,113	-	-
Borxhi i varur								
	865,376	-	-	865,376	636,738	-	-	636,738
Detyrime të tjera financiare								
	170,850	-	-	170,850	158,728	-	-	158,728

Sipas rastit, vlera e drejtë e huave dhe paradhënies bazohet në transaksionet evidentueshme në treg. Nëse nuk ka transaksione të evidentueshme në treg, vlera e drejtë përcaktohet me anë të teknikave të vlerësimit. Informacionet që përdoren në teknikat e vlerësimit përfshijnë humbjet e pritshme nga huat, normat e interesit dhe komisionet e parapagimit. Për të përmirësuar saktësinë e përlllogaritjes së vlerësimit për huat e individëve dhe huat e vogla tregtare, huat homogjene grupohen në portofole me karakteristika të ngjashme.

Vlera e drejtë e depozitave nga bankat dhe klientët përcaktohet me anë të teknikave të fluksit të parasë, duke aplikuar norma të cilat ofrohen për depozita me maturim me afate të ngjashme. Vlera e drejtë e depozitave që paguhen sipas kërkesës është shuma e cila paguhet në datën e raportimit.

8. Prezantimi i instrumenteve financiare sipas kategorisë së matjes

SNRF 9 përfshin tri kategori kryesore të klasifikimit të aktivet financiare: të cilat maten me kosto të amortizuar, vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse (VDATGJ) dhe vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit humbjes (FVTPL). Klasifikimi i SNRF 9 në përgjithësi bazohet në modelin e biznesit në të cilin menaxhohet një aktivi financiar dhe flukset kontraktuale të mjeteve monetare parasë. Standardi eliminon kategoritë e mëparshme të SNK 29 të investimeve të mbajtura deri në maturim, huatë dhe llogaritë e arkëtueshme dhe letrat me vlerë të vendosjes. Sipas SNRF 9, derivat e përfshirë në kontratat ku hosti është një aktiv financiar në sferën e standardit nuk degëzohen kurrë. Në vend të kësaj, i gjithë instrumenti hibrid vlerësohet për klasifikim.

SNRF 9 kryesisht parashikon kërkesat ekzistuese në SNK 39 për klasifikimin e detyrimeve financiare. Megjithatë, edhe pse sipas SNK 39, të gjitha ndryshimet në vlerën e drejtë të detyrimeve të përcaktuara sipas opsionit të vlerës së drejtë njihen në pasqyrën e fitim humbjeve, sipas SNRF 9 ndryshimet e vlerës së drejtë paraqiten në përgjithësi si më poshtë:

- Shuma e ndryshimit të vlerës së drejtë që i atribuohet ndryshimeve në rrezikun e kredisë së detyrimit paraqitet në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse; dhe
- Shuma e mbetur e ndryshimit në vlerën e drejtë paraqitet në pasqyrën e fitim humbjeve.

Më 31 dhjetor 2019	VDATGJ	AC	Total
Mjete monetare dhe llogari rrjedhëse me bankat	-	3,170,308	3,170,308
Hua dhe paradhënie bankave	-	3,014,192	3,014,192
Aktive të tjera financiare	-	266,352	266,352
Hua për Biznesin	-	20,524,044	20,524,044
Hua klientëve	-	14,448,045	14,448,045
Paradhënie bankare	-	6,075,999	6,075,999
Karta krediti	-	-	-
Hua për klientët privatë	-	1,633,336	1,633,336
Hua klientëve	-	1,607,084	1,607,084
Paradhënie bankare	-	26,222	26,222
Karta krediti	-	30	30
Totali hua dhe paradhënie klientëve	-	22,157,380	22,157,380
Investime në letra me vlerë të vendosjes	2,288,242	-	2,288,242
Bono thesari të Qeverisë Shqiptare	1,930,211	-	1,930,211
Obligacione të Qeverisë Shqiptare	358,031	-	358,031
Aktive financiare total	2,288,242	28,608,232	30,896,474

Më 31 dhjetor 2018	VDATGJ	AC	Total
Mjete monetare dhe llogari rrjedhëse me bankat	-	5,951,907	5,951,907
Hua dhe paradhënie bankave	-	19,020	19,020
Aktive të tjera financiare	-	155,776	155,776
Hua për biznesin	-	20,516,869	20,516,869
Hua klientëve	-	14,963,961	14,963,961
Paradhënie bankare	-	5,552,908	5,552,908
Karta krediti	-	-	-
Hua për klientët privatë	-	1,810,693	1,810,693
Hua klientëve	-	1,781,163	1,781,163
Paradhënie bankare	-	23,241	23,241
Karta krediti	-	6,289	6,289
Totali hua dhe paradhënie klientëve	-	22,327,562	22,327,562
Investime në letra me vlerë të vendosjes	1,632,594	-	1,632,594
Bono thesari të Qeverisë Shqiptare	1,274,556	-	1,274,556
Obligacione të Qeverisë Shqiptare	358,038	-	358,038
Aktive financiare total	1,632,594	28,454,265	30,086,859

9. Të ardhura nga interesi, neto

Të ardhurat nga interesi janë gjeneruar nga aktivet e mëposhtme:

	2019	2018
Të ardhura nga interesat		
Hua dhe paradhënie klientëve	1,029,581	1,387,430
Letra me vlerë të vendosjes	34,576	38,385
Hua dhe paradhënie institucioneve financiare	1,622	16,177
Të ardhura të tjera nga interesat	6,823	2,357
Totali i të ardhurave nga interesi (norma efektive e interesit)	1,072,602	1,444,349
Shpenzime për interesat		
Detyrime ndaj klientëve	149,425	135,906
Shpenzimet për interesat e borxheve të varura	37,785	40,696
Shpenzimet për interesat për institucionet financiare	91,208	4,126
Të tjera	4,482	69,983
Totali i shpenzimeve për interesat	282,900	250,711
Të ardhurat nga interesi neto	789,702	1,193,638

Gjithsej 18,291 mijë lekë lidhen me të ardhurat nga efekti i zbritjes për kreditë e zhvlerësuar janë përfshirë tek të ardhurat nga huatë dhe paradhëniet për klientët për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2019 (2018: 26,543 mijë lekë).

10. Të ardhurat nga komisionet, neto

Të ardhurat nga komisione përfshijnë sa më poshtë vijon:

	2019	2018
Transfertat e parave dhe çeqet	70,920	72,403
Komisionet e mirëmbajtjes së llogarisë	151,814	172,807
Komisionet e kartave	31,515	61,294
Letër kreditë dhe garancitë	1,860	1,142
Komisionet e shërbimeve bankare	2,216	5,637
Të tjera	2,044	7,641
Totali i të ardhurave nga komisionet	260,368	320,924
Komisioni i transfertës	23,518	5,240
Shpenzimet për komisionet e kartave	58,601	79,867
Të tjera	26,875	27,503
Totali i shpenzimeve për komisionet	108,994	112,610
Të ardhura nga komisionet, neto	151,374	208,314

11. Të ardhura të tjera operative

	2019	2018
Kthimi i huave të fshira më parë	-	37,339
Të ardhura nga shitja e aktiveve fikse	79,981	81,725
Shitja e pronave të përvetësuar përmes procesit ligjor	22,471	16,805
Të tjera	54,480	26,624
Totali	156,931	162,493

Të gjitha kthimet e huave të fshira më parë lidhen me huatë dhe paradhëniet e klientëve të paraqitura në shënimin 17. Të tjera përbëhen nga të ardhura nga operacionet e qirasë financiare, të ardhura nga rimbursimi i shpenzimeve, etj.

12. Shpenzime të tjera operative

	2019	2018
Shpenzime të tjera	202,081	354,249
TU, mirëmbajtje dhe riparime	309,241	325,188
Konsulencë, shërbime ligjore dhe shërbime të tjera	77,940	144,118
Zhvlerësim i akteve fikse, ndërtesave dhe pajisjeve	101,947	110,538
Provizione të tjera	13,280	68,173
Sigurimi i depozitave ASD	50,149	63,863
Shpenzime transporti dhe udhëtimi	25,287	52,974
Shërbime sigurie	54,131	49,061
Telefon dhe energji elektrike	38,750	49,014
Shpenzime qiraje	14,172	48,317
zhvlerësimi i aktiveve materiale të investuara	-	43,151
Zhvlerësimi i aktiveve fikse – Ndërtesa	257,065	-
Amortizimi i aktiveve jo-materiale	18,319	27,352
Trajnime	20,206	20,992
Reklama	39,723	20,479
Artikuj kancelarie	2,650	8,712
Fshirja e aktiveve të marra në pronësi	228,395	65,360
Sigurimi	6,536	6,771
Totali	1,459,871	1,458,312

Shpenzime të tjera përbëhen nga humbja nga shitja e aktiveve fikse, humbja nga shitja e pronave të rimarrë në zotërim, fshirja e komisioneve të përlogaritura.

13. Shpenzime personeli

Shpenzimet e personelit përbëhen si më poshtë vijon:

	2019	2018
Pagat	281,488	324,346
Sigurimet shoqërore	19,543	24,058
Plani i kontributeve të përcaktuara	8,376	10,311
Të tjera	644	7,505
Totali	310,052	366,220

Më 31 dhjetor 2019 Banka kishte 111 punonjës (31 dhjetor 2018: 165 punonjës).

15. Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore

Mjetet monetare dhe llogaritë me Bankën Qendrore përbëhen nga sa më poshtë vijon:

	2019	2018
Arka	1,193,329	1,024,289
Llogari rrjedhëse me jo-rezidentë	-	2,865,008
Llogari rrjedhëse me Bankën Qendrore	79,906	265,907
	1,273,235	4,155,204
Rezerva e detyrueshme me Bankën qendrore	1,900,152	1,800,318
Provizione për humbje nga zhvlerësimi	(3,079)	(3,615)
Totali	3,170,308	5,951,907

Rezervat e detyrueshme me Bankën Qendrore përbëjnë depozitën minimale të rezervës sipas kërkesave të Bankës së Shqipërisë. Këto rezerva llogariten si 7.5% të bilancit të depozitave në lekë me afat maturimi deri në një vit dhe 5% të bilancit të depozitave në lekë që nuk tejkalojnë afatin e maturimit dyvjeçar. Ndërsa, rezerva e detyrueshme për depozitat në monedhë të huaj (kryesisht USD dhe EUR) llogaritet si 12.5% e depozitave me afat maturimi deri në dy vjet në rast se pjesa e depozitave të huaja mbi depozitat totale nuk tejkalon 50%. Në rast se pjesa e tij është mbi 50% atëherë rezervat e detyrueshme llogariten si 20% e gjendjes së depozitave që tejkalojnë kufirin e papërcaktuar.

Mjetet monetare dhe të ngjashme më 31 dhjetor 2019 dhe 2018 paraqiten si më poshtë:

	2019	2018
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	1,273,235	4,155,204
Hua dhe paradhënie institucioneve financiare me maturim tre mujor ose më pak	3,014,192	-
Të arkëtueshme nga transaksionet në ATM	-	22,981
Vlerë monetare në tranzit	1,486	1,021
Totali	4,288,913	4,179,206

Mjete monetare dhe llogari me Bankat Qendrore

Cilësia e kredisë së mjeteve monetare dhe llogarive me bankat qendrore paraqitet si më poshtë. Banka Qendrore e Shqipërisë nuk është klasifikuar. Megjithatë, qeveria shqiptare vlerësohet me B + sipas klasifikimit Fitch.

31 dhjetor 2019	Klasifikimi	Llogari me bankat qendrore, përfshirë rezervat e detyrueshme	Letrat me vlerë të qeverisë shqiptare me maturim më pak se 3 muaj	Totali
<i>Ekspozime të ulëta ndaj rrezikut të kredisë (Niveli 1)</i>				
Banka Qendrore e Shqipërisë	B+			
- Llogari rrjedhëse		79,906	-	79,906
- Rezerva e detyrueshme		1,900,152	-	1,900,152
- Letra me vlerë të qeverisë (shënimi 18)		-	1,255,069	1,255,069
Totali i mjeteve monetare dhe llogarive me bankat qendrore		1,980,059	1,255,069	3,235,128

15. Mjetet monetare dhe llogari me Bankat Qendrore (vazhdon)

31 dhjetor 2018	Klasifikimi	Llogari me bankat qendrore, përfshirë rezervat e detyrueshme	Letrat me vlerë të qeverisë shqiptare me maturim më pak se 3 muaj	Totali
<i>Ekspozime të ulëta ndaj rrezikut të kredisë (Niveli 1)</i>				
Banka Qendrore e Shqipërisë	B+			
- Llogari rrjedhëse		265,907	-	265,907
- Rezerva e detyrueshme		1,800,318	-	1,800,318
- Letra me vlerë të qeverisë (shënimi 18)		-	494,502	494,502
Totali i mjeteve monetare dhe llogarive me bankat qendrore		2,066,225	494,502	2,560,727

16. Hua dhe paradhënie institucioneve financiare

Huat dhe paradhëniet për institucionet financiare paraqiten si më poshtë vijon:

	2019	2018
Depozita me bankat jo-rezidente me afat maturimi fillestar 3 muaj ose më pak	3,014,192	-
Llogari të tjera	-	19,020
Totali	3,014,192	19,020

Ekspozimet ndërbankare monitorohen nga afër çdo ditë nga Departamenti i Administrimit të Rrezikut dhe Njësia e Thesarit. Banka kufizon depozitat dhe transaksionet e tjera bankare në banka të organizuara lokale ose ndërkombëtare. Para vendosjes së një marrëdhënieje biznesi me një bankë të caktuar, drejtimi i bankës dhe Departamenti i Administrimit të Rrezikut kryejnë një analizë të gjendjes financiare të institucionit. Performanca dhe ecuria financiare e palëve kontraktuale monitorohet vazhdimisht. Për më tepër, të gjitha bankat korresponduese, si dhe emetuesit e obligacioneve me të cilat Banka ka ekspozime investimi, monitorohen vazhdimisht për vlerësimet e tyre nga agjencitë ndërkombëtare të vlerësimit si: Standard & Poor's (S & P), Fitch dhe Moody's.

Një funksion i pavarur nga departamenti i thesarit, zakonisht administrimi i rrezikut, duhet të monitorojë që ekspozimi ndaj të gjitha bankave nuk i kalon kufijtë rregullatorë ose kufijtë e brendshëm të përcaktuar nga drejtimi i Bankës.

Huatë dhe paradhëniet për institucionet financiare jepen pa kolateral. Tabela më poshtë paraqet depozitat me afat të Bankës me bankat përkatëse sipas klasifikimit të kredisë:

17. Hua dhe paradhënie klientëve

Huat dhe paradhëniet paraqiten si më poshtë:

	2019	2018
Hua klientëve	17,153,690	18,082,112
Paradhënie	6,204,147	5,787,312
Karta krediti	22	7,388
Interesi i fituar	93,466	164,796
	23,451,326	24,041,608
Zbritje për humbje nga zhvlerësimi	(1,293,946)	(1,714,046)
	22,157,380	22,327,562

17. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)

Lëvizjet në zbritjet për humbje nga zhvlerësimi i huave dhe paradhënieve klientëve paraqiten si më poshtë:

	2019	2018
Mëi janar	1,714,046	1,356,000
Adoptimi për herë të parë i SNRF 9	-	715,606
Zbritjet për humbjet nga zhvlerësimi	290,887	379,777
Fshirja e huave	(701,190)	(521,683)
Ndikimi i këmbimit valutor	(9,797)	(215,654)
Totali	1,293,946	1,714,046

Të gjitha huatë në LEK, EURO dhe USD kanë normat e interesit si më poshtë:

	2019	2018
Hua në Lek	2.00% to 9.27%	4% to 7%
Hua në Euro	1.60% to 7.00%	4.5% to 7%
Hua në Usd	3.00% to 5.00%	4.5% to 7%

Hua dhe paradhënie klientëve dhe zhvlerësimi për secilën kategori të vonesave të bankës paraqitet si më poshtë vijon:

	31 dhjetor 2019	
	Hua dhe paradhënie	Humbja e pritshme e kredisë ECL
Niveli 1 dhe 2		
Vonesa 0-7 ditë	21,047,764	(393,898)
Vonesa 8-30 ditë	853,972	(73,203)
Vonesa 31-90 ditë	122,678	(17,361)
Niveli 3	1,426,912	(809,485)
	23,451,326	(1,293,946)

	31 dhjetor 2018	
	Hua dhe paradhënie	Humbja e pritshme e kredisë ECL
Niveli 1 dhe 2		
Vonesa 0-7 ditë	20,997,988	(551,318)
Vonesa 8-30 ditë	1,130,649	(74,956)
Vonesa 31-90 ditë	154,113	(28,897)
Niveli 3	1,758,858	(1,058,875)
	24,041,609	(1,714,046)

Huatë dhe paradhëniet e klientëve dhe zhvlerësimi të klasifikuara sipas llojit të klientit paraqitet si më poshtë vijon:

31 dhjetor 2019	Biznes	Privat	Totali
Totali i shumës bruto	21,699,045	1,752,281	23,451,326
Zbritja nga zhvlerësimi i kredisë (individual dhe kolektiv)	(1,175,001)	(118,945)	(1,293,946)
Vlera kontabël	20,524,044	1,633,336	22,157,380

31 dhjetor 2018	Biznes	Privat	Totali
Totali i shumës bruto	22,067,578	1,974,030	24,041,608
Zbritja nga zhvlerësimi i kredisë (individual dhe kolektiv)	(1,550,709)	(163,337)	(1,714,046)
Vlera kontabël	20,516,869	1,810,693	22,327,562

17. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)

Huatë e klientëve sipas niveleve të rrezikut të kredisë paraqiten si më poshtë:

31 dhjetor 2019	Biznes	Privat
Niveli 1	18,670,555	1,553,834
Niveli 2 (SICR)	1,723,067	76,958
Niveli 3 (Default)	1,305,422	121,489
Bruto	21,699,045	1,752,281
Minus: zbritje për humbje nga zhvlerësimi	(1,175,001)	(118,945)
Vlera kontabël, neto	20,524,044	1,633,336

31 dhjetor 2018	Biznes	Privat
Niveli 1	19,377,832	1,590,713
Niveli 2 (SICR)	1,085,880	228,324
Niveli 3 (Default)	1,603,866	154,993
Bruto	22,067,578	1,974,030
Minus: zbritje për humbje nga zhvlerësimi	(1,550,709)	(163,337)
Vlera kontabël, neto	20,516,869	1,810,693

Vlera kontabël dhe zbritje për humbje nga zhvlerësimi për hua dhe paradhëniet e klientëve të kontabilizuara më vlerën kontabël sipas kategorive më 31 dhjetor 2019 dhe 31 dhjetor 2018 paraqiten si më poshtë vijon:

	31 dhjetor 2019			31 dhjetor 2018		
	Vlera kontabël bruto	Zbritja për humbje nga zhvlerësimi	Vlera kontabël	Vlera kontabël bruto	Provizion për zhvlerësimin e kredive	Vlera kontabël
Biznes						
Hua	15,506,016	(1,057,972)	14,448,045	16,298,808	(1,334,847)	14,963,961
Paradhënie	6,193,028	(117,029)	6,075,999	5,768,770	(215,863)	5,552,907
Privat						
Hua	1,724,831	(117,747)	1,607,084	1,934,735	(153,572)	1,781,163
Paradhënie	27,418	(1,197)	26,222	31,725	(8,483)	23,241
Karta krediti	31	(1)	30	7,570	(1,281)	6,289
Totali i huave dhe paradhënies me kosto të amortizuar	23,451,326	(1,293,946)	22,157,380	24,041,608	(1,714,046)	22,327,562

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në zbritjet për humbjet nga zhvlerësimi dhe vlerën kontabël bruto për hua dhe paradhëniet e klientëve të kontabilizuar me kosto të amortizuar në fillim dhe në fund të periudhës së raportimit.

Vlera kontabël bruto	Gjendja në 1 janar 2019	Transferimi	(Rritja) / Rënia	Hua të fshira	Këmbimi valutor dhe lëvizje të tjera	Gjendja në 31 dhjetor 2019
Niveli 1 humbjeve të pritshme të kredisë 12 M	20,968,546	(1,909,183)	1,287,175	-	(122,148)	20,224,390
Niveli 2 humbje të pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë jo të zhvlerësuara	1,314,205	1,099,208	(628,274)	-	14,885	1,800,024
Niveli 3 humbje të pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë të zhvlerësuara	1,758,858	809,975	(583,984)	(701,190)	143,253	1,426,912
Totali	24,041,609	-	74,917	(701,190)	35,990	23,451,326

Zbritje për humbje nga zhvlerësimi	Gjendja në 1 janar 2019	Transferimi	(Rritja)/ Rënia	Ndryshimi në parametrat e rrezikut të modelit	Hua të fshira	Këmbimi valutor dhe lëvizje të tjera	Gjendja në 31 dhjetor 2019
Niveli 1 humbjeve të pritshme të kredisë 12 M	(432,060)	28,629	(87,000)	267,957	-	5,228	(217,246)
Niveli 2 humbje të pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë jo të zhvlerësuara	(223,112)	109,558	(20,205)	(131,062)	-	(2,395)	(267,216)
Niveli 3 humbje të pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë të zhvlerësuara	(1,058,875)	(138,187)	102,296	(422,874)	701,190	6,966	(809,484)
Totali	(1,714,047)	-	(4,909)	(285,979)	701,190	9,799	(1,293,946)

Zbritje për humbje nga zhvlerësimi	Gjendja në 1 janar 2018	Transferimi	(Rritja)/ Rënia	Ndryshimi në parametrat e rrezikut të modelit	Hua të fshira	Këmbimi valutor dhe lëvizje të tjera
Niveli 1 humbjeve të pritshme të kredisë 12 M	20,305,238	(528,329)	1,568,645	-	(377,008)	20,968,546
Niveli 2 humbje të pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë jo të zhvlerësuara	1,322,213	299,774	(249,263)	(33,355)	(25,164)	1,314,205
Niveli 3 humbje të pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë të zhvlerësuara	2,822,515	228,555	(766,234)	(458,412)	(67,566)	1,758,858
Totali	24,449,966	-	553,148	(491,767)	(469,739)	24,041,608

Zbritje për humbje nga zhvlerësimi	Gjendja në 1 janar 2018	Transferimi	(Rritja)/ Rënia	Ndryshimi në parametrat e rrezikut të modelit	Hua të fshira	Këmbimi valutor dhe lëvizje të tjera	Gjendja më 31 dhjetor 2018
Niveli 1 humbjeve të pritshme të kredisë 12 M	(365,841)	(19,433)	(106,160)	51,639	-	7,735	(432,060)
Niveli 2 humbje të pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë jo të zhvlerësuara	(309,012)	6,695	37,843	3,829	33,355	4,178	(223,112)
Niveli 3 humbje të pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë të zhvlerësuara	(1,711,688)	12,738	153,449	-	458,412	28,214	(1,058,874)
Totali	(2,386,541)	-	85,132	55,468	491,767	40,127	(1,714,046)

17. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)

Tabela në vijim paraqet një analizë të ekspozimit ndaj rrezikut të kredisë së huave dhe paradhënies klientëve të matur me kosto të amortizuar dhe për të cilat njihet humbja e pritshme e kredisë. Vlera kontabël e huave dhe paradhënies për klientët më poshtë paraqet gjithashtu ekspozimin maksimal të Bankës ndaj rrezikut të kredisë për këto kredi.

Cilësia e kredisë për klientët me koston e amortizuar paraqitet si më poshtë në 31 dhjetor 2019:

31 dhjetor 2019	Niveli 1 (humbje të pritshme të kredisë 12M)	Niveli 2 (humbje të pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë për SICR)	Niveli 3 (humbje të pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë për zhvlerësim)	POCI	Totali
Biznes					
Pa probleme	14,187,130	173,295	-	-	14,360,425
Pa probleme LP me TPH	4,220,500	24,766	-	-	4,245,267
Me probleme	262,926	1,525,005	212,844	-	2,000,775
Mospagesë	-	-	1,058,456	34,122	1,092,578
Vlera kontabël bruto	18,670,555	1,723,067	1,271,301	34,122	21,699,045
Humbja e pritshme e kredisë	(176,362)	(252,417)	(743,793)	(2,429)	(1,175,001)
Vlera kontabël	18,494,194	1,470,650	527,507	31,693	20,524,044
Privat					
Pa probleme	1,279,303	6,493	-	-	1,285,796
Pa probleme LP me TPH	221,770	-	-	-	221,770
Me probleme	52,761	70,465	-	-	123,226
Mospagesë	-	-	121,489	-	121,489
Vlera kontabël bruto	1,553,834	76,958	121,489	-	1,752,281
Humbja e pritshme e kredisë	(40,884)	(14,799)	(63,262)	-	(118,945)
Vlera kontabël	1,512,950	62,159	58,227	-	1,633,336

Cilësia e kredisë për klientët me koston e amortizuar paraqitet si më poshtë në 31 dhjetor 2018:

	Niveli 1 (humbje të pritshme të kredisë 12M)	Niveli 2 (humbje të pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë për SICR)	Niveli 3 (humbje të pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë për zhvlerësim)	POCI	Totali
Biznes					
Pa probleme	11,724,687	-	-	-	11,724,687
Pa probleme LP me TPH	7,653,145	-	-	-	7,653,145
Me probleme	-	1,085,880	-	-	1,085,880
Mospagesë	-	-	1,564,695	39,171	1,603,866
Vlera kontabël bruto	19,377,832	1,085,880	1,564,695	39,171	22,067,578
Humbja e pritshme e kredisë	(391,356)	(178,818)	(975,964)	(4,571)	(1,550,709)
Vlera kontabël	18,986,476	907,062	588,731	34,600	20,516,869
Privat					
Pa probleme	1,318,902	-	-	-	1,318,902
Pa probleme LP me TPH	271,812	-	-	-	271,812
Me probleme	-	228,324	-	-	228,324
Mospagesë	-	-	154,992	-	154,992
Vlera kontabël bruto	1,590,714	228,324	154,992	-	1,974,030
Humbja e pritshme e kredisë	(40,703)	(44,295)	(78,340)	-	(163,337)
Vlera kontabël	1,550,011	184,030	76,652	-	1,810,693

17. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)

Analiza sipas cilësisë së kredisë të huave të papaguara më 31 dhjetor 2019 paraqiten si më poshtë:

	2019		
	Privat	Biznes	Totali
Niveli 1 dhe Niveli 2			
o ditë vonesë	1,513,656	19,492,193	21,005,849
1 deri në 30 ditë vonesë	101,751	794,136	895,888
31 deri në 90 ditë vonesë	15,385	107,293	122,678
Totali hua të zhvlerësuarua Nivel 1 dhe Nivel 2	1,630,792	20,393,622	22,024,414
Niveli 3 hua të zhvlerësuarua kolektivisht			
o ditë vonesë	32,076	68,606	100,682
1 deri në 30 ditë vonesë	23,083	64,758	87,840
31 deri në 90 ditë vonesë	8,901	25,515	34,416
mbi 90 ditë vonesë	30,119	147,520	177,640
Totali hua të zhvlerësuarua kolektivisht Nivel 3	94,179	306,398	400,578
Niveli 3 hua të zhvlerësuarua individualisht			
o ditë vonesë	-	184,337	184,337
1 deri në 30 ditë vonesë	-	118,183	118,183
31 deri në 90 ditë vonesë	-	256,638	256,638
mbi 90 ditë vonesë	27,310	439,866	467,176
Totali Hua të zhvlerësuarua kolektivisht Nivel 3	27,310	999,024	1,026,334
Totali i huave	1,752,281	21,699,045	23,451,326
Humbje e pritshme e kredisë	(118,945)	(1,175,001)	(1,293,946)
Hua neto	1,633,336	20,524,044	22,157,380

	2018		
	Private	Biznes	Total
Niveli 1 dhe Niveli 2			
o ditë vonesë	1,592,595	18,935,595	20,528,190
1 deri në 30 ditë vonesë	205,489	1,381,741	1,587,230
31 deri në 90 ditë vonesë	21,351	145,156	166,507
Totali hua të zhvlerësuarua Nivel 1 dhe Nivel 2	1,819,435	20,462,492	22,281,927
Niveli 3 hua të zhvlerësuarua kolektivisht			
o ditë vonesë	22,397	74,749	97,146
1 deri në 30 ditë vonesë	35,519	166,790	202,309
31 deri në 90 ditë vonesë	14,394	21,671	36,065
mbi 90 ditë vonesë	52,853	327,186	380,039
Totali hua të zhvlerësuarua kolektivisht Nivel 3	125,163	590,396	715,559
Niveli 3 hua të zhvlerësuarua individualisht			
o ditë vonesë	-	187,327	187,327
1 deri në 30 ditë vonesë	-	120,458	120,458
31 deri në 90 ditë vonesë	-	24,097	24,097
mbi 90 ditë vonesë	29,820	682,418	712,238
Totali Hua të zhvlerësuarua kolektivisht Nivel 3	29,820	1,014,300	1,044,120
Totali i huave	1,974,418	22,067,188	24,041,606
Humbje e pritshme e kredisë	(163,337)	(1,550,709)	(1,714,046)
Hua neto	1,811,081	20,517,311	22,327,562

17. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)

Sipas politikës së bankës, vetëm ekspozimet e vogla të kredisë dhe / ose ekspozimet afatshkurtra të kredisë mund të jepen pa qenë plotësisht të mbuluara me kolateral. Ekspozimet e kredisë me një profil më të lartë rreziku mbulohen gjithmonë me kolateral, zakonisht me barrë hipotekore. Për një numër të parëndësishëm të aktiveve financiare, Banka mban kolateral në mjete monetare.

Ristrukturimi i një ekspozimi të kredisë në përgjithësi është i domosdoshëm për problemet ekonomike me të cilat përballet klienti që ndikojnë negativisht në kapacitetin e pagesës, të cilat shkaktohen kryesisht nga ndryshimi i mjedisit makroekonomik në të cilin klientët veprojnë aktualisht. Ristrukturimet janë subjekt i një analize të plotë, të kujdesshme dhe individuale të kapacitetit të ndryshuar të pagesave të klientit. Vendimi për ristrukturimin e një ekspozimi kredie merret gjithmonë nga komiteti i kredisë dhe synon rikuperimin e plotë të ekspozimit të kredisë. Nëse ekspozimi i kredisë ristrukturohet, parametrat e kredisë ndryshojnë. Në të

kundërt, këto ekspozime kredie për të cilat kushtet janë rinegociuar do të jenë me vonesë ose do të zhvlerësohen.

Në varësi të llojit të strukturimit (standard, në ndjekje ose të zhvlerësuar), ekspozimi i kredisë mund të kategorizohet ose jo në një kategori më të mirë (klasifikimi i rrezikut) në bazë të performancës dhe ecurisë së ekspozimit. Periudha e rikuperimit për ekspozimet standarde dhe në ndjekje të ristrukturuara përcaktohet 24 muaj dhe gjatë kësaj periudhe, ekspozimi nuk duhet të tregojë rritje të nivelit të rrezikut të kredisë – SICR. Nëse vërehet një rritje e rrezikut – SICR (të paktën 30 ditë në vonesë) periudha e rikuperimit fillon sërish rinumërimin nga fillimi. Për kreditë e ristrukturuara të zhvlerësuar, riklasifikimi bëhet me dy hapa, 12 muajt e parë të periudhës së provës pa asnjë tregues të rritjes së rrezikut – SICR për ta klasifikuar atë në ekspozim të ristrukturuar në ndjekje dhe më pas 24 muaj periudhë rikuperimi për ta riklasifikuar atë si ekspozim standard. Për çdo riklasifikim pas përfundimit të periudhës së rikuperimit, banka kryen monitorim të plotë financiar të ekspozimit me qëllim që të sigurohet që nuk priten shenja të përkeqësimit të mëtejshëm.

	2019		2018	
	Gjendja e papaguar	Zbritje për zhvlerësim	Gjendja e papaguar	Zbritje për zhvlerësim
Biznes Tregti	60,383	(24,854)	14,097	(2,126)
Biznes Bujqësi	24,436	(9,771)	7,579	(2,769)
Biznes Prodhim	807	(381)	2,208	(148)
Biznes tjetër	92,258	(41,853)	61,417	(23,514)
Privat strehim	3,720	(1,754)	5,037	(930)
Privat investim	141	(5)	487	(48)
Totali	181,745	(78,618)	90,825	(29,535)
		<i>Biznes</i>	<i>Privat</i>	<i>Totali</i>
31 dhjetor 2019				
<i>Hua me kushte të negociuara</i>				
Vlera kontabël		177,884	3,861	181,745
Zbritje për humbje nga zhvlerësimi		(76,859)	(1,759)	(78,618)
Vlera kontabël neto		101,025	2,102	103,127
<i>Hua me kushte të negociuara</i>				2019
Niveli 1				-
Niveli 2				22,734
Niveli 3				159,011
Shuma bruto total				181,745
Zhvlerësimi individual				137,041
Zhvlerësimi kolektiv				44,704
Hua neto				181,745

	2018		Total
	<i>Biznes</i>	<i>Private</i>	
31 dhjetor 2018			
<i>Hua me kushte të negociuara</i>			
Vlera kontabël	85,300	5,525	90,825
Zbritje për humbje nga zhvlerësimi	(28,558)	(978)	(29,536)
Vlera kontabël neto	56,742	4,547	61,289
<i>Hua me kushte të negociuara</i>			2018
Niveli 1			-
Niveli 2			31,626
Niveli 3			59,199
Shuma bruto total			90,825
Zhvlerësimi individual			40,411
Zhvlerësimi kolektiv			50,414
Hua neto			90,825

17. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdim)

Niveli i mospagesave që pritet për ekspozimet e kredisë brenda një viti të caktuar analizohet rregullisht, bazuar në përvojën e kaluar në këtë fushë. Humbjet që ndodhin mbulohen plotësisht me provizione për humbje nga kreditë.

Rreziku i portofolit të kredisë nga kreditimi i klientëve

Detajet e portofolit të huave përbejnë një faktor mjaft efektiv për zbutjen e rrezikut të kredisë. Aktiviteti kryesor i biznesit të bankave, kreditimi i ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, ka kërkuar një shkallë të lartë të standardizimit në proceset e kreditimit dhe përfundimisht çoi në një shkallë të lartë riverifikimi të këtyre ekspozimeve në aspektin e shpërndarjes gjeografike dhe sektorëve ekonomikë. Megjithatë, kreditimi i ekspozimeve më të mëdha të kredive përbën një zonë shtesë të aktivitetit të biznesit të Bankës në aspektin e fokusit të përgjithshëm strategjik. Shumica e këtyre klientëve janë ndërmarrje që kanë punuar me Bankën për një numër vitesh. Megjithatë, kompleksiteti më i lartë i këtyre bizneseve kërkon një analizë të përshtatshme të biznesit, të projektit që do të financohet dhe çdo subjekti të lidhur. Zbatohet një ndarje strikte e funksionit të shërbimit me klientët nga operacionet mbështetëse dhe kërkesat për dokumentacionin dhe kolateralin janë zakonisht më të rrepta.

Analiza e kredive dhe paradhënieve për klientët sipas shumës së sigurisë së industrisë paraqitet si më poshtë:

	2019	%	2018	%
Tregti - biznesi	9,925,682	42%	10,197,178	42%
Bujqësi - biznesi	652,276	3%	850,833	4%
Prodhim - biznesi	6,267,113	27%	6,397,090	27%
Transporti - biznesi	475,028	2%	605,915	2%
Të tjera - biznesi	4,378,946	19%	4,016,561	17%
Strehim - privat	1,610,802	7%	1,845,009	8%
Investime - private	83,270	0%	76,171	0%
Të tjera - private	58,210	0%	52,851	0%
Total	23,451,326	100%	24,041,608	100%

	2019		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Biznes Tregti	8,964,356	674,862	286,464
Biznes Bujqësi	449,967	135,100	67,208
Biznes Prodhim	5,142,863	739,180	385,070
Biznes Transport	240,064	1,012	233,951
Biznes Të tjera	3,873,305	172,912	332,729
Privat Strehim	1,418,384	76,087	116,331
Privat Investim	78,290	636	4,343
Privat të tjera	57,161	235	814
Totali	20,224,390	1,800,025	1,426,912

	2018		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Biznes Tregti	9,294,832	488,406	413,939
Biznes Bujqësi	591,673	110,064	149,096
Biznes Prodhim	5,976,474	190,758	229,858
Biznes Transport	596,218	8,175	1,522
Biznes Të tjera	2,918,634	288,477	809,450
Privat Strehim	1,486,829	223,837	134,343
Privat Investim	62,384	3,525	10,263
Privat të tjera	41,502	962	10,387
Totali	20,968,546	1,314,204	1,758,858

17. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)

Reziku i portofolit të kredisë nga kreditimi i klientëve (vazhdon)

Hua dhe paradhënie klientëve – Niveli 3

Klasifikimi në nivelin 3 të huave të klientëve përfshi huatë dhe paradhëniet e zhvlerësuara kolektivisht dhe individualisht në 2019 bashkë me vlerën e drejtë të kolateralit përkatës që mban banka si garanci paraqitet si më poshtë vijon.

	2019		2018	
	Vlera e papaguar bruto	Vlera e drejtë e kolateralit	Vlera e papaguar bruto	Vlera e drejtë e kolateralit
Biznes Tregti	286,464	147,454	413,939	152,583
Biznes Bujqësi	67,208	34,895	149,096	73,718
Biznes Prodhim	385,070	129,537	229,859	98,652
Biznes Transport	233,951	99,723	1,522	122
Biznes Të tjera	332,729	152,159	809,450	248,375
Privat Strehim	116,331	81,768	134,343	91,580
Privat të tjera	5,158	-	20,650	3,337
Totali	1,426,912	645,536	1,758,858	668,367

Vlera e drejtë e kolateraleve që paraqiten më lart bazohet në përcaktimin nga vlerësuesit lokalë të certifikuar dhe përfaqëson vlerën e tregut të realizueshme nga pronarët e ligjshëm të aktiveve, të zbritura me *haircuts* të aplikuara nga vlerësuesit e brendshëm në bazë të politikave të brendshme të bankës.

Struktura e portofolit të kredisë rishikohet rregullisht për të identifikuar rreziqet e përqendrimit. Ngjarjet të cilat mund të kenë ndikim në fusha të dhëna të portofolit të kredisë (faktorë të përbashkët të rrezikut) çojnë, nëse është e nevojshme, në limitet e ekspozimit ndaj grupeve të caktuara të klientëve, p.sh. sipas sektorëve të veçantë të ekonomisë ose zonave gjeografike.

Banka ndjek një udhëzim që kufizon rrezikun e përqendrimit në portofolin e kredive duke siguruar që ekspozimet e mëdha të kredive (ato që tejkalojnë 10% të kapitalit rregullator) të miratohen nga Komiteti i Administrimit të Rrezikut të Grupit PCH. Asnjë ekspozim i madh kredie nuk mund të tejkalojë 25% të kapitalit rregullator.

Ekspozimet më të mëdha të kredive analizohen veçanërisht mirë dhe monitorohen, si nga ana e punonjësve përgjegjës përmes aktiviteteve të zakonshme të monitorimit që mundësojnë zbulimin e hershëm të rreziqeve dhe përmes rishikimeve sistematike nga ana e Komitetit të Rrezikut të Kredisë të Bankës. Informacionet e plota për çdo palë të lidhur zakonisht sigurohen përpara kreditimit. Në tërësi, kjo krijon një portofol me cilësi të lartë dhe relativisht një nivel të vogël provizionesh për zhvlerësimin individual.

Më 31 dhjetor 2019, dhjetë huamarrësit më të mëdhenj përfaqësojnë 12.83% (2018: 15.6%) të totalit të kredisë.

Ekspozimet individuale të rëndësishme të kredisë monitorohen nga afër nga Komiteti i Rrezikut të Kredisë të Bankës. Për këto ekspozime kredie, Banka kryen një testim zhvlerësimi nëse identifikon ngjarjet mospaguese si në vijim:

- Një ngjarje zhvlerësimi ristrukturimi
- Banka ka filluar procedurat gjyqësore
- Fillimi i procedurave të falimentimit
- Vonesa 90 ditë
- Një ngjarje mashtrimi me kredi

- Një rënie në klasifikimin e rrezikut në 8 për të gjithë klientët me ekspozime të vogla dhe të mesme kredie
- Ekspozimet POCL në momentin e njohjes fillestare
- Shenja të tjera zhvlerësimi

Testi i zhvlerësimi gjithashtu merr në konsideratë vlerën neto të realizueshme të kolateralit të mbajtur. Për llogaritjen e zhvlerësimi individual aplikohet një metodë e skontuar e fluksit të mjeteve monetare.

Për ekspozimet individuale të rëndësishme të kredisë për të cilat llogaritja e zhvlerësimi individual tregoi se vlera aktuale e flukseve të mjeteve monetare të pritshme në të ardhme është më e lartë se libri, provigjionimi për këto ekspozime përcaktohet si një vlerë absolute e humbjes së llogaritur nga zhvlerësimi, duke aplikuar normën minimale të LLP për Nivelin 1 të klasës së ekspozimit përkatës.

Gjatë llogaritjes së PD-ve portofoli është segmentuar në grupe të ndryshme si Ekspozimet shumë të vogla (<EUR 50 mijë), Ekspozimet e NVM-ve > 50 mijë. E njëjta shpërndarje e madhësisë së ekspozimit është bërë për portofolin e biznesit dhe portofolin e klientëve privatë. Për nivelin 2, lloji i ristrukturimit matet përveç madhësisë së ekspozimit.

Nëse rreziku i kredisë rritet në mënyrë domethënëse, aktivet klasifikohen në "Fazën 2" dhe krijohen provigjione për humbjet në një vlerë të barasvlershme me humbjet e pritshme të kreditit përgjatë gjithë periudhës së mbetur deri në maturitet. Rritja domethënëse në rrezikun e kredisë përcaktohet në bazë të informacionit sasior dhe cilësor: bazuar në krahasimin e kohëzgjatjes së mbetur të jetës së PD-së së një ekspozimi në secilën datë raportimi përkundrejt kohëzgjatjes së jetës së PD-së në datën e fillimit. Parametrat e humbjes mbështeten në sistemin e brendshëm të klasifikimit të rrezikut për ekspozimet e vlerësuara. Rreziku i kredisë rritet në mënyrë domethënëse në rast se diferenca në PD tejkalon një prag të paracaktuar dhe aktivi përkatës transferohet nga Faza 1 në Fazën 2.

Faza 3 përfshin një aktiv financiar të dështuar dhe provigjionet për humbjen përcaktohen në një shumë të barasvlershme me humbjet e pritshme të kreditit përgjatë gjithë periudhës së mbetur deri në maturitet.

17. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdim)

LGD e ekspozimeve matet në bazë të madhësisë së ekspozimit ku Shumë i vogël është nën 50 mijë, i vogël 50 mijë deri në 250 mijë dhe i mesëm mbi 250 mijë dhe për ekspozimet shumë të vogla bazohet në ditë vonese (ekspozimet janë nën 30 mijë) duke qenë se këto ekspozime janë kryesisht pa kolateral. Tabela më poshtë tregon LGD mesatare për segmente të ndryshme të portofolit që është aplikuar në të gjitha fazat.

Kategoria e madhësisë së ekspozimit	Ekspozim B30 mijë	Ditë vonese	LGD mesatare
Mesatar	jo relevante	jo relevante	67.22%
I vogël	jo relevante	jo relevante	53.74%
Shumë i vogël	EUR 30K deri në 50K	Më shumë se >180 ditë	46.96%
		Më pak 180 ditë	46.96%
	Me pak se EUR 30mijë	Më shumë >180 ditë	100%
		Më pak 180 ditë	46.96%

Sikundër parashikohet në kuadrin e SNRF 9, nevoja për vlerësuar humbjet e pritshme përgjatë jetëgjatësisë paraqitet në SNRF 9 Nivelin II dhe III; Në nivelin I, përdoren humbjet e pritshme njëvjeçare. Detajet e qasjeve të ndryshme janë dhënë më poshtë.

Humbjet e pritshme 12-mujore të kredisë janë humbjet e pritshme të kredisë që rezultojnë nga ngjarjet e mospagesës që janë të mundshme brenda 12 muajve pas datës së raportimit.

Humbjet e pritshme të kredisë përgjatë jetëgjatësisë janë vlera aktuale e humbjeve që lindin nëse një huamarrës nuk përmbush detyrimin e tij gjatë gjithë jetëgjatësisë së instrumentit financiar. Për shkak se humbjet e pritshme të kredisë vlerësojnë shumën si dhe afatin e pagesave, humbja e kredisë (pra mungesa e mjeteve monetare) lind edhe nëse subjekti pret që të paguhet plotësisht, por më vonë se afati kur duhet të kryejë pagesën në bazë të kontratës. Humbjet e pritshme 12-mujore të kredisë mund të shihen si pjesë e humbjeve të pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë që lidhen me një zhvlerësim të mundshëm gjatë dymbëdhjetë muajve të ardhshëm. Megjithatë, për dallim nga humbjet e pritshme të kredisë përgjatë jetëgjatësisë, ato nuk korrespondojnë me mungesat e mjeteve monetare gjatë dymbëdhjetë muajve të ardhshëm. Në veçanti, nuk merret në konsideratë asnjë informacion për afate kohe.

Zhvlerësimi dhe provizionimi

Banka rishikon portofolin e saj të kredisë për të vlerësuar zhvlerësimin të paktën çdo tremujor. Për të përcaktuar nëse humbja nga zhvlerësimi duhet të regjistrohë në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve, Banka bën gjykimet nëse ekzistojnë të dhëna të vëzhgueshme dhe evidentueshme të cilat tregojnë se ka një rënie të matshme e në fluksin e ardhshëm të parasë së parashikuar nga portofoli i kredisë përpara se rënia mund të identifikohet me një hua individuale të atij portofoli. Ky fakt mund të përfshijë të dhëna të vëzhgueshme dhe evidentueshme të cilat tregojnë se ka pasur një ndryshim të pafavorshëm në statusin e pagimit të huamarrësve në një grup, ose në kushtet ekonomike kombëtare ose lokale të cilat lidhen me mospagesat për aktivet në Bankë.

Drejtimi i Bankës për çmuarjen në bazë të eksperiencës së humbjeve historike për aktive me karakteristika të rrezikut të kredisë dhe fakteve objektive të zhvlerësimit të ngjashëm me kreditë e portofolit gjatë planifikimit të fluksit të ardhëm të parasë. Metodologjia dhe supozimet që përdoren për të vlerësuar shumën dhe kohën e fluksit të ardhshëm të parasë rishikohen rregullisht për të zvogëluar diferencat midis çmuarjeve të humbjes dhe eksperiencës së humbjeve aktuale.

Politika për fshirjen e huasë

Banka fshin një hua/gjendje të letrave me vlerë (dhe çdo provizion për humbjet nga zhvlerësimi) nëse përcaktohet dhe vendoset se huatë/letrat me vlerë nuk mund të arkëtohen. Ky vendim merret pak analizës së informacionit si ndodhja e ndryshimeve të rëndësishme në pozicionin financiar të huamarrësit / emetuesit sipas të cilës huamarrësi / emetuesi nuk ka mundësi të tjera për të paguar detyrimin, ose të ardhurat nga kolaterali nuk do të jenë të

mjaftueshme për të ripaguar të gjithë ekspozimin. Sa më e vogël të jetë shuma e papaguar, sa më i madh të jetë numri i vonesave dhe sa më të mëdha të jenë pasiguritë shoqëruese (si mjedisi ligjor i paparashikueshëm), aq më të vogla do të jenë mundësitë për rikuperimin e huas nga ana e Bankës. Kthimi i huave të fshira më parë nga banka arrin vlerën LEK 59,092 mijë në 2019 (2018: LEK 37,339 mijë).

Angazhimet e kredisë dhe garancitë financiare

Ekspozimi maksimal nga garancitë financiare përfaqëson shumën maksimale që Banka duhet të paguajë nëse thirret garancia, e cila mund të jetë shumë më e madhe se shuma që njihet si detyrim. Ekspozimi maksimal i kredisë për angazhimet e kredisë përbën shumën e plotë të angazhimit (Shih Shënimin 28).

Kontrolli i limitit të rrezikut dhe politikat e zbutjes së rrezikut

Banka administron limitet dhe kontrollon përqendrimet e rrezikut të kredisë kudo ku ato identifikohen në mënyrë të veçantë për kundërpalët individë dhe grupet si dhe për filialet.

Banka strukturon nivelet e rrezikut të kredisë që merr përsipër duke përcaktuar limitet për shumën e rrezikut të pranuar në lidhje me një huamarrës, ose një grup huamarrësish, dhe sipas segmenteve gjeografike dhe të industrisë. Këto rreziqe monitorohen në mënyrë të vazhdueshme dhe në bazë të një rishikimi vjetor ose më të shpeshtë, nëse konsiderohet e nevojshme. Limitet për nivelin e rrezikut të kredisë sipas produktit dhe sektorit të industrisë miratohen nga Këshilli Drejtues.

Ekspozimi ndaj rrezikut të kredisë administrohet gjithashtu përmes analizës sistematike të mundësisë së huamarrësve dhe huamarrësve potencialë për të plotësuar detyrimet për pagimin e interesave dhe kapitalit si dhe duke ndryshuar limitet e kredisë sipas rastit. Kontrolli të tjera dhe masat për zbutjen e rrezikut paraqiten në mënyrë të detajuar më poshtë.

Kolaterali që mban banka dhe përmirësime të tjera të kredisë dhe efekti i tyre financiar

Banka zbaton një gamë të gjerë politikash dhe praktikash për të zbutur dhe zvogëluar rrezikun. Politika dhe praktika më tradicionale është marrja e garancisë për paradhëniet e fondeve, e cila është një praktikë e zakonshme. Banka zbaton udhëzimet mbi pranueshmërinë e kategorive të veçanta të kolateralit ose zbutjen dhe reduktimin e rrezikut të kredisë. Llojet kryesore të kolateralit për kreditë dhe paradhëniet janë si më poshtë vijon:

- Garanci në mjete monetare dhe garanci bankare (kolateral me mjete monetare),
- Hipotekë mbi pronat rezidenciale/për banim;
- Garanci mbi aktivet e biznesit si mjedise, inventari dhe arkëtime në llogari.

17. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)

Huat për korporatat dhe individët garantohen në përgjithësi; paradhëniet bankare për individët dhe kartat e kreditit që lëshohen për individët garantohen me mjete monetare (kolateral cash) ose lloje të tjera kolaterali të përcaktuara me vendim të komiteteve të kredisë.

Gjithashtu për të minimizuar dhe zvogëluar humbjen e kredisë, Banka do të kërkojë kolateral shtesë nga kundërpala menjëherë

sapo të evidentohen treguesit e zhvlerësimit për kreditë dhe paradhëniet përkatëse të individëve.

Efekt i financiar i kolateralit paraqitet duke paraqitur vlerat e kolateralit më vete për (i) ato aktive ku kolaterali dhe përmirësimet e tjera të kredisë janë të barabarta ose tejkalojnë vlerën kontabël të aktivitetit ("aktive të mbi-garantuara") dhe (ii) ato asete ku kolaterali dhe përmirësimet e tjera të kredisë janë më pak se vlera kontabël e aktivitetit ("aktive të nën-garantuara"). Efekti i kolateralit më 31 dhjetor 2019.

31 dhjetor 2019	Aktive të mbi-garantuara		Aktive të nën-garantuara	
	Vlera kontabël e aseteve	Vlera e drejtë e kolateralit	Vlera kontabël e aseteve	Vlera e drejtë e kolateralit
Biznes	593,596	2,823,235	19,431,722	8,503,617
Private	391,191	2,898,109	1,740,871	756,486
	984,787	5,721,344	21,172,593	9,260,103

31 dhjetor 2018	Aktive të mbi-garantuara		Aktive të nën-garantuara	
	Vlera kontabël e aseteve	Vlera e drejtë e kolateralit	Vlera kontabël e aseteve	Vlera e drejtë e kolateralit
Biznes	4,972,581	5,246,851	17,095,134	6,197,757
Private	767,364	767,825	1,207,055	689,613
	5,739,945	6,014,676	18,302,189	6,887,370

Vlera e drejtë e kolateralit vlerësohet nga Banka individualisht. Vlera e çmuar përfaqëson vlerën e pritur të tregut. Të ardhurat e pritshme nga likuidimi i kolateralit merren në konsideratë edhe në llogaritjen e provigjioneve individuale të zhvlerësimit.

Përqendrimi i rrezikut të kredisë

Përqendrimet lindin ku një numër kundërpalësh angazhohen në aktivitetet të ngjashme biznesit, ose në aktivitete në një njëjtin rajon gjeografik, ose kanë karakteristika të ngjashme ekonomike si rezultat i të cilave aftësia e tyre për të përmbushur dhe plotësuar detyrimet kontraktore do të preket dhe cenohet njësoj nga ndryshimet e kushteve ekonomike, politike ose kushte të tjera. Përqendrimet tregojnë ndjeshmërinë relative të ecurisë së bankës kundrejt zhvillimeve që cenojnë një industri të caktuar ose një vendndodhje specifike.

Sektorët gjeografikë

Në tabelën e mëposhtme paraqitet ndarja e ekspozimit kryesor të kredisë së Bankës në vlerën e tyre bruto, të klasifikuara sipas rajonit gjeografik më 31 dhjetor 2019 dhe 2018. Banka ka bërë shpërndarjen e ekspozimeve për rajonet sipas vendit të rezidencës të kundërpalëve të saj.

	2019			2018		
	Vendet OECD	Shqipëria	Totali	Vendet OECD	Shqipëria	Totali
Llogari me Bankën Qendrore	-	1,980,058	1,980,058	-	2,066,224	2,066,224
Hua dhe paradhënie institucioneve financiare	3,014,192	-	3,014,192	19,020	-	19,020
Hua dhe paradhënie klientëve	-	22,157,380	22,157,380	-	22,327,562	22,327,562
Letra me vlerë të vendosjes	-	2,288,243	2,288,243	-	1,632,790	1,632,790
Aktive të tjera financiare	-	266,352	266,352	-	155,776	155,776
Totali	3,014,192	26,692,033	29,706,225	19,020	26,182,352	26,201,372

Huatë dhe paradhëniet klientëve në bazë të sektorëve të caktuar të industrisë më 31 dhjetor 2019 dhe 2018 paraqiten si më poshtë vijon:

Sektori i industrisë	31 dhjetor			
	2019	%	2018	%
Tregtia	10,833,175	49	10,916,131	49
Industria dhe prodhimi tjetër	6,555,968	30	6,935,393	31
Ndërtimi	867,948	4	583,869	3
Transporti	369,532	2	604,397	3
Shërbimet	1,298,669	6	1,183,587	5
Të tjera	2,232,087	10	2,104,185	9
Totali	22,157,380	100	22,327,562	100

18. Investime në letra me vlerë të borxhit me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse dhe letrat me vlerë të vendosjes

Investime në letra me vlerë të vendosjes përbëhen nga bono thesari dhe obligacione të cilat paraqiten si më poshtë vijon:

	2019	2018
	VDATGJ	VDATGJ
Bono thesari	1,930,211	1,274,556
Obligacione	358,032	358,038
	2,288,243	1,632,594
Aksione	-	196
Totali	2,288,243	1,632,790

Më 31 dhjetor 2019, Banka mban dy bono të qeverisë shqiptare në Lekë të klasifikuara B+në bazë të klasifikimit Fitch (me afat maturimi në shkurt dhe mars 2020).

Lëvizja në letrat me vlerë të investimit paraqitet në mënyrë të përmbledhur si më poshtë vijon:

	2019	2018
Më 1 janar	1,632,594	1,831,138
Shtesa	1,930,212	1,632,594
Maturuar	(1,257,170)	(1,831,138)
Ndryshimi në interesin e fituar	(17,393)	(4,902)
Fitimi nga ndryshimet në vlerën e drejtë	-	4,902
Totali	2,288,243	1,632,594

Fitimi i vlerës së drejtë që rezultojn gjatë vitit paraqitet në mënyrë të përmbledhur si më poshtë vijon:

	2019	2018
Më 1 janar	(23,067)	(27,465)
shtesa	6,665	4,498
Pakësime (riklasifikuar në pasqyrën e të ardhurave)	(3,511)	(2,684)
Shtesa/pakësime neto	3,154	1,814
Totali më 31 dhjetor përpara tatimit mbi fitimin	(19,913)	(25,651)
Tatimi i shtyrë për rezervën e rivlerësimit të letrave me vlerë të vendosjes	(473)	(272)
Rezerva e rivlerësimit për humbje nga zhvlerësimi i VDATGJ	(1,321)	2,856
Rezerva e rivlerësimit për investimet në letra me vlerë të vendosjes	(21,707)	(23,067)

Bono thesari

Të dhënat për bonot e thesari në LEK të Qeverisë Shqiptare sipas maturimit kontraktual paraqiten si më poshtë vijon:

Emetuesi	2019			2018		
	Maturimi	Yield-i	Vlera kontabël	Maturimi	Yield-i	Vlera kontabël
Qeveria shqiptare	12 muaj	1.05% - 2.05%	1,930,211	12 muaj	0.72% - 2.8%	1,274,556
			1,930,211			1,274,556

Vlerat e drejta për obligacionet në Euro bazohet në çmimet e kuotuar në treg të instrumenteve të ngjashme ose në çmimet e kuotuar nga agjenti për instrumentet financiare.

Tabela në vijim përmban një analizë të ekspozimit të rrezikut të kredisë të letrave me vlerë të borxhit të cilat janë matur me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse – VDATGJ më 31 dhjetor 2019. Këto aktive janë klasifikuar në Nivelin 1 për të cilat njihet provizion për humbje të pritshme të kredisë në bazë të nivelit minimal të probabilitetit të mospagesës – PD prej 0.54% dhe LGD prej 30%.

Ndryshimi i zhvlerësimit për vitet e mbyllura më 31 dhjetor 2019 dhe 2018, paraqitur nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve është si më poshtë:

	31-Dhjetor 19	31dhjetor 18
Gjenda në fillim	2,856	-
Transferimi në efektin SNRF 9	-	4,913
Aktive të reja financiare	1,433	-
Lirimi për shkak të mosnjohjes	(2,229)	-
Rritja/Ulja e rrezikut të kredisë	(525)	-
Paraqitur në fitim humbje	-	(2,057)
Gjendja në fund	1,535	2,856

Ekspozimi ndaj letrave me vlerë të borxhit rregullohet nga Politika dhe Procedurat e Thesarit. Investimet lejohen të kryhen vetëm për letra me vlerë të cilat janë likuide dhe kanë klasifikimin minimal të kredisë (AA-) ose në tituj të qeverisë shqiptare, pas marrjes së miratimit nga Komiteti i Aktivit dhe Pasivit të Grupit (ALCO). Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut të kredisë përfaqësohet nga vlera kontabël e çdo aktivi financiar në pasqyrën e pozicionit financiar. Investimet në letrat me vlerë të borxhit janë më bankat qendrore, ose me institucionet financiare të klasifikuara paraqiten si më poshtë vijon:

Klasifikimet më 31 dhjetor	2019	2018
	Letra me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse	Letra me vlerë të vendosjes
AAA		
B+	2,288,243	1,632,790
Totali	2,288,243	1,632,790

19. Aktive të tjera

	2019	2018
<i>Asetet qarkulluese</i>		
Arkëtime nga transaksionet ATM	-	22,981
Debitorë të tjerë	266,352	132,795
Aktive të tjera financiare	266,352	155,776
Prona të rimarra në zotërim	22,822	84,980
Shpenzime të parapaguara	786	-
Aksione	193	-
<i>Asete jo qarkulluese</i>		
Prona të rimarra në zotërim	228,859	615,435
Humbje nga zhvlerësimi për arkëtimet në llogari	(2,299)	(6,595)
Totali	516,712	849,595

Ndryshimi i zhvlerësimit për vitet e mbyllura më 31 dhjetor 2019 dhe 2018, paraqitur nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve është si më poshtë:

	31-dhjetor-19	31-dhjetor-18
Gjendja në fillim	6,595	-
Transferimi në efektin SNRF 9	-	7,829
Aktive të reja financiare	-	-
Lirimi për shkak të mosnjohjes	(6,595)	-
Rritja/Ulja e rrezikut të kredisë	2,299	-
Paraqitur në fitim humbje	-	(1,234)
Gjendja në fund	2,299	6,595

Debitorë të tjerë kryesisht kanë të bëjnë me parapagimet e bëra në Zyrat e Përmbarimit që arkëtojnë fonde nga klientët që kanë marrë kredi nga proceset e rimarrjes në pronësi të cilat ende nuk kanë përfunduar, ose në proceset që janë finalizuar por shuma pritet të arkëtohet nga debitorët dhe gjithashtu përfshin dhe shitjet e pronave me kushte.

Pronat e rimarra në pronësi janë kolaterale të fituara nëpërmjet proceseve ligjore dhe përfshijnë tokën, ndërtesat dhe mjedise biznesi, të cilat nuk përdoren nga Banka për funksionet e saj kryesore. Pronat e rimarra në zotërim për shkak të procesit ligjor duhet të shiten sa më shpejtë që të jetë e mundur. Banka fshin plotësisht nga bilanci pronën e rimarrë në pronësi brenda 7 viteve nga njohja fillestare bazuar në vëzhgimet historike të menaxhimit dhe eksperiencën në rikuperimin e këtyre aktiveve.

Lëvizja e zërave të aktiveve të rimarra në pronësi gjatë periudhës së raportimit paraqitet si më poshtë:

	2019	2018
Gjendja në fillim të periudhës	615,435	932,517
Shtesa gjatë periudhës	26,406	61,717
Pakësime gjatë periudhës	(187,561)	(292,062)
Kuota e zhvlerësimit	(228,395)	-
Rikthimi i zhvlerësimit	22,470	-
Fshirja nga bilanci	(19,497)	(86,737)
Gjendja në fund të periudhës	228,859	615,435

20. Investime në prona

Banka ruan investimet në pronë si rezultat i përvetësimit përmes ekzekutimit të garancisë të huas dhe paradhënie klientëve.

	Investime në prona
Më 1 janar 2019	95,710
Shtesa	-
Pakësime	(80,161)
Më 31 dhjetor 2019	95,710
Zhvlerësim i akumuluar	(60,728)
Detyrimi për periudhën	(1,134)
Zhvlerësimi i akumuluar	11,904
Zhvlerësimi	37,583
Më 31 dhjetor 2019	3,175
Më 1 janar 2018	109,113
Shtesa	-
Pakësime	(13,404)
Më 31 dhjetor 2018	95,710
Zhvlerësimi i akumuluar	(17,056)
Detyrimi për periudhën	(2,539)
Zhvlerësimi i akumuluar në kohën e shitjes	1,063
Zhvlerësimi	(42,195)
Më 31 dhjetor 2018	(60,728)
Vlera neto më 31 dhjetor 2018	34,982

21. Ndërtesat, toka dhe pajisjet

31-Dhjetor 2019	Toka dhe ndërtesa	Pajisje zyre ose biznesi	Toka dhe ndërtesat (ROU)	Pajisje zyre dhe biznesi (ROU)	Total PPE
Kostoja totale më 1 janar 2019	1,020,534	745,860	-	-	1,766,394
Miratimi për herë të parë i IFRS 16			39,730		39,730
Shtesa	586	5,669	13,712		19,967
Pakësime	13,612	69,716	7,508		90,837
Zhvlerësime	257,065	-			257,065
Kostoja totale më 31 dhjetor 2019	750,443	681,812	45,933	-	1,478,188
Zhvlerësimi i akumuluar më 1 janar 2019	214,758	545,140	-	-	759,898
Detyrimi për periudhën	25,023	54,969	20,822		100,813
Pakësime	12,436	50,086	1,652		64,174
Zhvlerësimi i akumuluar më 31 dhjetor 2019	227,345	550,023	19,170	-	796,538
Vlera e mbartur neto	523,098	131,789	26,763	-	681,651

31 dhjetor 18	Toka dhe ndërtesa	Pajisje zyre ose biznesi	Toka dhe ndërtesat (ROU)	Pajisje zyre dhe biznesi (ROU)	Total PPE
Kostoja totale më 1 janar 2018	1,105,296	1,208,639			2,313,935
Shtesa	13,142	62,814			75,956
Pakësime	102,238	521,259			623,497
Transferime	4,334	(4,334)			-
Kostoja totale më 31 dhjetor 2018	1,020,534	745,860	-	-	1,766,394
Zhvlerësimi i akumuluar më 1 janar 2018	225,965	966,031			1,191,996
Detyrimi për periudhën	40,046	67,952			107,998
Pakësime	51,253	488,843			540,096
Zhvlerësimi i akumuluar më 31 dhjetor 2018	214,758	545,140	-	-	759,898
Vlera e mbartur neto	805,776	200,720	-	-	1,006,496

22. Aktive jo-materiale

Më 1 janar 2019	297,799
Shtesa	2,670
Pakësime	(93,814)
Transferime	-
Më 31 dhjetor 2019	206,655
Zhvlerësimi i akumuluar më 1 janar 2019	(243,731)
Detyrimi për periudhën	(18,319)
Zhvlerësimi i akumuluar në kohën e pakësimit	87,509
Zhvlerësimi i akumuluar më 31 dhjetor 2019	(174,541)
Vlera kontabël neto më 31 dhjetor 2019	32,114

Më 1 janar 2018	342,895
Shtesa	-
Pakësime	(45,096)
Transferime	-
31 dhjetor 2018	297,799
Zhvlerësimi i akumuluar më 1 janar 2018	(241,294)
Detyrimi për periudhën	(27,352)
Zhvlerësimi i akumuluar në kohën e pakësimit	24,915
Zhvlerësimi i akumuluar më 31 dhjetor 2018	(243,731)
Vlera kontabël neto më 31 dhjetor 2018	54,068

23. Detyrime ndaj bankave

	2019	2018
Hua nga bankat rezidente	534,850	555,397
Hua nga bankat jo-rezidente	2,878,268	3,215,172
Llogari rrjedhëse nga bankat rezidente	13,776	50,807
Totali	3,426,893	3,821,376

Huatë nga bankat jorezidente kanë maturime më 31 dhjetor 2019 deri në 31 ditë dhe normat e interesit prej 0.00%, 0.05% dhe 1.60% për gjendjet e shprehura në lekë.

Huatë e bankave jorezidente kanë maturime më 31 dhjetor 2019 deri në 4 vjet (2018: deri në 5 vite) dhe normat e interesit prej 0.00%, 0.942%, 1.19% dhe 1.92% për gjendjet e shprehura në euro (2018: 0.88%, 0.78%, 0.75% dhe 0.70% vë vit për EUR).

24. Detyrime ndaj klientëve

	2019	2018
Llogari rrjedhëse		
Monedhë e huaj	4,562,242	4,097,609
Monedhë vendase	2,787,532	2,991,853
Llogari kursimi		
Monedhë e huaj	1,840,016	2,039,821
Monedhë vendase	1,265,858	1,130,644
Depozita me afat		
Monedhë e huaj	3,991,492	2,911,217
Monedhë vendase	6,865,702	7,064,313
Llogari të tjera të klientëve		
Monedhë e huaj	89,971	201,167
Monedhë vendase	137,876	234,590

Llogaritë e kursimit në LEK (FlexSave) mbartin një interes prej 0.8% në vit (2018: 0.8%), ndërsa llogaritë e kursimit në monedhë të huaj Euro (FlexSave) mbartin një normë mesatare interesi respektivisht prej 0.2% në vit (2018: 0.2%) dhe llogaritë e kursimit në USD (FlexSave) mbartin një interes prej 0.5% në vit (2018: 0.5%).

Llogaritë e tjera të klientëve përfaqësojnë llogari të vendosura si garanci me kolateral cash nga klientët. Ato mbartin norma interesi në nivele të njëjta si depozitat me afat.

Normat e interesit që janë aplikuar për depozitat me afat më 31 dhjetor 2019 dhe 31 dhjetor 2018 paraqiten si më poshtë:

(në %)	12 muaj	24-36 muaj
LEK	1.10 - 2.20	1.80 - 2.10
EUR	0.40 - 0.80	0.40 - 0.50
USD	1.0 - 2.10	1.10 - 1.20

31 dhjetor 2018

(në %)	12 muaj	24-36 muaj	48-60 muaj
LEK	0.00 - 1.40	2.00 - 2.30	2.50 - 3.00
USD	0.00 - 1.00	1.10 - 1.20	1.30 - 1.40
EUR	0.00 - 0.40	0.50 - 0.60	0.70 - 0.80

25. Borxhi i varur

	2019	2018
Borxhi i varur		
ProCredit Holding	852,390	617,100
Interesi i fituar	12,986	19,638
Totali	865,376	636,738

Në datën 30 gusht 2019, Banka mori nga ProCredit Holding AG & Co.KgaA një borxh të varur prej EURO 7 milion, me një normë interesi të ndryshueshëm me datë maturimi në 30 gusht 2029. Interesi paguhet çdo gjashtë muaj dhe principli paguhet në datën e maturimit. Kredia e mëparshme e varur parapaguhet në të njëjtën periudhë.

26. Detyrime të tjera

	2019	2018
Pagesa në tranzit	59,300	27,960
Kreditorë të ndryshëm	67,783	114,228
Shpenzime të tjera të përlllogaritura	16,938	16,540
Të ardhura nga komisioni të shtyra	26,828	-
Detyrime të tjera financiare	170,850	158,728
Detyrime tatimore dhe sociale	12,065	19,073
Provizione të tjera	40,023	49,315
Të ardhurat nga komisioni të shtyra	7,745	1,357
Totali	230,683	228,473

Provizionet e tjera lidhen me provizionet për humbjet nga zhvlerësimi për zërat jashtë bilancit dhe provizionet e përcaktuara për çështjet ligjore. Ato përfaqësojnë çmuarjet më të mira të shumave me të cilat çështjet ligjore do të zgjidhen në periudhat e ardhshme. Lëvizja në dispozitat e tjera për vitet 2019 dhe 2018 është paraqitur më poshtë:

	Zërat jashtë bilancit	Çështjet ligjore	Ndërprerja e marrëdhënieve të punës me stafin	Të tjera	Totali
Gjendja më 1 janar 2018	5,300	16,559	16,205	-	38,064
Rregullimet e IFRS 9	17,936	-	-	-	17,936
Provizionet gjatë periudhës	8,734	731	-	2,870	12,335
Provizionet e kthyera gjatë periudhës	(2,678)	(1,785)	(14,557)	-	(19,020)
Gjendja më 31 dhjetor 2018	29,292	15,505	1,648	2,870	49,315
Provizionet gjatë periudhës	15,895	1,285	-	12,402	29,582
Provizionet e kthyera gjatë periudhës	(29,292)	(5,065)	(1,648)	(2,870)	(38,875)
Gjendja më 31 dhjetor 2019	15,895	11,726	-	12,402	40,022

27. Kapitali aksionar dhe rezervat ligjore

Më 31 dhjetor 2019, kapitali aksionar i Bankës që është autorizuar dhe emetuar përbëhet nga 456,003 (2018 388,345) aksione ose EURO 33,698,622 (2018 EUR 28,698,696). Në dhjetor 2019 banka zmadhoi kapitalin e saj aksionar me 4,999,926. Kompania mëmë dhe aksioneri i vetëm i Bankës është ProCredit Holding AG & Co. KgaA "Kompania mëmë", shoqëri aksionere me seli në Frankfurt am Main, Gjermani.

	Numri i aksioneve	Në EUR	%
ProCredit Holding	456,003	33,698,622	100
	456,003	33,698,622	100

Kapitali aksionar	Në 1 janar 2019	Aksione të reja të emetuara	Në 31 dhjetor 2019
Numri i aksioneve	388,345	67,658	456,003
Kapitali aksionar	28,698,696	4,999,926	33,698,622

Rezerva ligjore

Rezervat ligjore janë krijuar në bazë të vendimit nr.69, datë 18 Dhjetor 2014 të Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë, i cili parashikon se rezervat janë krijuar përmes përvetësimit të 20% të fitimit neto të banës të periudhës, sikundër raportohet për qëllime rregullatore. Gjithashtu, është krijuar rezerva ligjore prej 5% të fitimit statutor të parashikuar në Ligjin nr.9901, datë 14 Prill 2008, "Për sipërmarrësit dhe shoqëritë tregtare".

Rezerva e vlerës së drejtë

Rezerva e vlerës së drejtë përfshin ndryshimin neto kumulativ në vlerën e drejtë të investimeve në letra me vlerë të vendosjes deri në mos-njohjen ose zhvlerësimin e investimi. Lëvizjet në rezervën e vlerës së drejtë paraqiten në shënimin 18.

28. Angazhime dhe detyrime të kushtëzuara

	2019	2018
Garanci, letër kredi dhe angazhime kredie		
Angazhime kredie (shih detajet më poshtë)	1,759,520	1,387,411
Garanci ndërkombëtare	407,711	384,815
Garanci lokale	542,960	487,743
Letër kredi	35,292	155,571
Minus: Provizionet e njohura si detyrime	(15,895)	(29,292)
Totali	2,729,588	2,386,248
Angazhime kredie		
Karta krediti të papërdorura	-	23,769
Limite paradhënie të papërdorura	1,110,835	869,304
Këste kredie të padisbursuara	-	-
Pjesa e papërdorur e linjave të kredisë	648,686	494,338
Totali	1,759,520	1,387,411

Banka lëshon garanci dhe letër kredi në favor të klientëve të saj. Këto instrumente mbartin një rrezik kreditimi që është i ngjashëm me atë të kredive të disbursuara. Në bazë të çmuarjeve të drejtimit të bankës nuk ekziston asnjë humbje material për garancitë më 31 dhjetor 2019 dhe për këtë arsye në pasqyrat financiare nuk është përfshirë asnjë provizion për humbje.

Procese ligjore

Gjatë ushtrimit të aktivitetit të zakonshëm bankar, Banka përballet me procedime ligjore; Drejtimi i Bankës beson se mundësia për një rrjedhje të të ardhurave ekonomike në lidhje me pretendimet ligjore më 31 dhjetor 2019 dhe 2018 është e vogël, përveç provizioneve të regjistruar siç paraqitet në shënimin 26.

Angazhimet sipas cilësisë së kredisë në bazë të niveleve të rrezikut të kredisë në 31 dhjetor 2019 paraqiten si më poshtë:

	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Garanci financiare	922,926	18,266	9,480	950,671
Letër krediti	32,196	3,096		35,292
Totali I Garancive dhe Letër Krediti	955,122	21,361	9,480	985,963
Angazhime të kredive të padisbursuara ende				
Totali I angazhimeve në lidhje me kreditë	1,739,990	17,095	2,435	1,759,520
Minus: Provizionet për garancitë dhe letër kreditë	(4,552)	(54)	(6,373)	(10,978)
Minus: provizionet për angazhimet e kredisë	(3,974)	(530)	(412)	(4,916)
Angazhime total	2,686,586	37,872	5,130	2,729,588

Angazhimet sipas cilësisë së kredisë në bazë të niveleve të rrezikut të kredisë në 31 dhjetor 2018 paraqiten si më poshtë:

	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Garanci financiare	872,557			872,557
Letër krediti	155,571			155,571
Totali I Garancive dhe Letër Krediti	1,028,128			1,028,128
Angazhime të kredive të padisbursuara ende				
Totali I angazhimeve në lidhje me kreditë	1,355,235	4,530	27,646	1,387,410
Minus: Provizionet për garancitë dhe letër kreditë	(19,656)			(19,656)
Minus: provizionet për angazhimet e kredisë	(9,585)	(50)	-	(9,635)
Angazhime total	2,354,122	4,480	27,646	2,386,248

Banka llogarit provizionet për humbjet e pritshme nga kreditë ECL dhe LECL për garancitë dhe letër kreditë duke aplikuar për ekspozimet në fjalë bazuar në klasifikimin sipas niveleve. Në rastet kur zbatohet një vlerësim individual, parashikimi për provizionin specifik konsiderohet për zhvlerësimin përfundimtar. Referojuni shënimit shpjegues për zhvlerësimin e kredive dhe paradhënies për klientët për normat e provigjonimit.

29. Transaksione me palë të lidhura

Palët e lidhura të bankës përfshijnë kompaninë mëmë dhe palën që ushtron kontroll të plotë ProCredit Holding AG & Co. KGaA AG, filialet, drejtuesit kryesorë, familjarë të drejtuesve kryesorë dhe subjekte të cilat kontrollohen ose influencohen në mënyrë të konsiderueshme nga drejtuesit kryesorë të bankës ose familjarët e afërt të tyre.

Banka ka nënshkruar një kontratë shërbimi për drejtimin me ProCredit Holding AG & Co. KGaA AG, për t'i siguruar Bankës punonjës dhe personel në nivele të larta drejtuese të Bankës, duke përfshirë një Anëtar të Këshillit Administrativ. Komisionet për drejtimin që janë paguar ProCredit Holding AG & Co. KGaA AG në 2019, rezultuan LEK 41,600 mijë (2018: LEK 55,078 mijë).

Gjithashtu, gjate zhvillimit të aktivitetit bankar, Banka ka kryer transaksione biznesi me palët e lidhura, gjendjet dhe transaksionet me ProCredit Holding AG & Co. KGaA AG, aksionerin dhe subjektet e lidhura nën kontrollin e përbashkët më 31 dhjetor 2018 dhe 2019 paraqiten si më poshtë vijon:

	Lidhja	2019	2018
Aktive:			
Hua dhe paradhënie bankave të tjera ProCredit	Subjekte nën kontroll të përbashkët	2,416,770	2,853,314
Aktive financiare detyrime nga banka të tjera ProCredit		4,526	4,646
Aktive financiare detyrime nga Quipu GmbH		-	-
Aktive të tjera financiare		-	-
		2,421,296	2,857,960
Detyrimet:			
Detyrime ndaj bankave të tjera ProCredit – Hua senior	Subjekte nën kontroll të përbashkët	2,878,268	3,215,163
Detyrime financiare ndaj bankave të tjera ProCredit		1,425	2,389
Detyrime financiare ndaj Quipu GmbH		11,424	3,668
Detyrime c		-	-
Detyrime ndaj ProCredit Holding AG & Co. KGaA – Hua senior	Kompania mëmë	2,942,902	2,982,899
Borxh i varur nga ProCredit Holding AG & Co. KGaA		865,376	635,756
		6,699,395	6,839,875
	Lidhja	2019	2018
Të ardhura:			
Të ardhura nga interesat nga bankat ProCredit	Nën kontroll të përbashkët	(7,163)	(998)
Të ardhura të tjera nga Grupi ProCredit		4,172	-
		(2,991)	(998)
Shpenzime:			
Për kompaninë mëmë: Shpenzime për interesa për borxhin e varur & huatë senior	Kompania mëmë	85,406	77,764
Për bankat ProCredit: shpenzime për interesa për hua senior		43,213	17,459
Për kompaninë mëmë & bankat: Shpenzime të tjera administrative		65,003	77,739
Për kompaninë mëmë dhe akademitë: Shpenzime për trajnime		17,844	29,520
Për kompaninë mëmë: tarifa angazhimi		16,512	13,915
Quipu GmbH: shërbime IT	Nën kontroll të përbashkët	218,350	200,213
Quipu GmbH: Tarifa për përpunimin e kartave		13,150	20,315
		459,478	436,925
		2019	2018
Shpërblimi për drejtimin kryesor:			
Pagat		36,666	44,746
Kontribut afatshkurtër për pension (skema e detyrueshme)		2,257	2,682
Total		38,923	47,428

30. Ngjarjet pas datës raportuese

Në dhjetor 2019, shpërtheu një lloj i ri i virusit korona, COVID-19, në Wuhan të Kinës. Brenda disa javëve, pavarësisht nga përpjekjet për ta kontrolluar virusin e për ta mbajtur atë brenda kufijve të Kinës, çka përfshiu mbyllje masive të qyteteve dhe bizneseve, numri i të infektuarve u rrit në mënyrë domethënëse, dhe i kapërceu kufijtë e Kinës duke arritur në shumë shtete, përfshirë Shqipërinë. Më 11 mars 2020, Organizata Botërore e Shëndetësisë shpalli situatën e pandemisë për shkak të emergjencës globale që shkaktoi shpërthimi i COVID-19. Shpërthimi i virusit korona vijon të zhvillohet dhe ndikimet prej tij mbeten ende të panjohura. Për më tepër hollësi, referojuni shënim 2 “Përpjekje e vazhdueshme”

Zhvillimi i shpejtë i virusit Covid-19 dhe ndikimi i tij social dhe ekonomik në Shqipëri dhe globalisht, mund të rezultojë në supozime dhe vlerësime që kërkojnë rishikime, të cilat mund të çojnë në rregullime materiale për vlerën mbajtëse të aseteve dhe detyrimeve brenda vitit financiar. Në veçanti, menaxhimi i pret supozimet dhe vlerësimet e përdorura për të përcaktuar humbjet e pritshme në kredit nga aftësitë kredituese të dhëna për klientët SME (sipërmarrje të vogla e të mesme) që operojnë në shërbimet e hotelarisë dhe turizmit.

Drejtimi i Bankës pret që, supozimet dhe vlerësimet e përdorura për përcaktimin e vlerës së drejtë të aseteve financiare të nivelit 3 (garanci të borxhit sovran) të ndikohen falë luhatjeve në tregun e normave të interesit. Në këtë fazë, menaxhimi nuk është në gjendje të vlerësojë në mënyrë të besueshme ndikimin, sepse ngjarjet po zhvillohen dita-ditës. Ndikimi afatgjatë mund të prekë edhe vëllimin e huadhënies, rrjedhës së cash-it dhe fitimit. Megjithatë, deri në datën e këtyre pasqyrave financiare, banka vazhdon të përmbushë detyrimet siç duhet.

Banka ka infrastrukturën e nevojshme për të kapërcyer çarjet operacionale të diktuar nga gjendja e pandemisë, duke ndërmarrë masat logjistike që stafi administrativ ta vijojë punën nga shtëpia. Ndërkohë, degët janë lejuar të vijojnë operacionet, por me disa kufizime mbi orarin e shërbimit për klientelën. Në këtë mënyrë, klientët janë nxitur të përdorin shërbimet nga celulari (mobile banking) për pjesën më të madhe të transaksioneve. Për më tepër, qeveria po merr në konsideratë zgjatjen e orareve të operimit për bankat lidhur me ofrimin e shërbimeve për klientët.

Qeveria shqiptare ofroi një fond garancie për të mbështetur me kredi nga bankat ato kompani që kanë vështirësi për të paguar rrogat mujore për punonjësit. Banka ka mundësi ta përdorë gjerësisht këtë instrument, me një qasje mjaft pozitive, fleksible dhe proaktive. Qëllimi është që, shumë njerëz të përfitojnë nga kjo garanci, sepse kredia e akorduar për këtë qëllim konsiderohet që praktikisht e ka rrezikun zero, falë garancisë nga sovran. Ndërkohë, likuiditeti i bollshëm i zotëruar nga sistemi bankar, aktualisht i ofron bankës mundësi të marrë pjesë aktivisht në ankandet e letrave me vlerë të Qeverisë Shqiptare duke mbështetur nevojat që ka qeveria në këtë periudhë dhe, njëkohësisht, mund ta konsiderojë si një mundësi investimi për vetë sistemin, meqë huadhënia ka ndeshur në vështirësi. Banka mbështetet edhe në përkrahjen nga Grupi i saj.

Drejtimi i Bankës nuk është në dijeni të ndonjë ngjarjeje tjetër pas datës së raportimit që do të kërkonte korrigjime ose shënime shpjeguese shtesë në këto pasqyra financiare.

Adresat dhe Kontaktet

Zyrat Qendrore

ProCredit Bank sh.a.

Vendi i Regjistrimit: Tiranë

Nr. i Regjistrimit në Gjykatë: 20797/11.02.1999

KIB: 20911005

Nipt: J 91524011J

Adresa: Rr. "Dritan Hoxha". Nd. 92,
H. 15, Njësia Bashkiake Nr. 11, Tiranë.

P.O. Box 1026

Tel.: +355 (0) 42 389 300

Qendra e Kontaktit:

+355 (0) 42 389 389

+355 (5) 2 293 001

informacion@procredit-group.com

www.procreditbank.com.al

Degët

Dega Tiranë

Rr. "Dritan Hoxha"

Nd. 92, H. 15, Njësia Bashkiake Nr. 11,

Kodi Postar 1026, Tiranë

Agjenci dhe Zona 24/7

Agjencia Zyrat Qendrore, Zona 24/7

Rr. "Dritan Hoxha"

Nd. 92, H. 15, Njësia Bashkiake Nr. 11,

Kodi Postar 1026, Tiranë

Agjencia Piazza, Zona 24/7

Rr. "Ded Gjo Luli", pranë Muzeut Kombëtar,

Tiranë

Agjencia Kombinat, Zona 24/7

Rr. "Llazi Miho" Nd.95 H. 7

Njësia Bashkiake Nr. 6 Kodi Postar 1027, Tiranë

Agjencia Durrësi Porti, Zona 24/7

Lagjia Nr. 4, Autostrada Egnatia,

Pallatet Xhemf, Godina Nr.13, Kati o

Agjencia Korçë, Zona 24/7

Rruga "Midhi Kostani", Korçë

Agjencia Shkodër, Zona 24/7

Bulevardi "Zogu I", Nr. 7, Shkodër

